

מפתח העניינים

אהרן הכהן	אב (ראה: כיבוד אב)
העביר את קדושתו לבניו 284	אב בית דין
קיבל קדושה מה' 284	הלקאתו על חטאו 230
'או'	השעייתו מתפקידו על חטאו 227
וי"ו החיבור במוכנן 'או' 452	חילול השם בחטאו (ראה: חילול השם)
אומדנא	מי נקרא כך 195
סומכים עליו לקולא גם אם קצת יש	נידויו על חטאו 232 231 225 224
הוכחה לחומרא 390	אם שנה בחטא 226 224
ששוחט שמכר טרפה ככשרה היה	בפרהסיא או בצנעה 230 227
שוגג 391 390	ר' אבהו
אומנות	היה בקי באגדה יותר מר' יוחנן 558
ראש קבוצת אומנים צריך להדריכם 159	היו שניים בשם זה 554
אונאת דברים	חלק על פילון 553
בהזכרת עברו של גר 94	ידע יוונית 553
בשקר – מתקנת חכמים 94	כשחלק על ר' יוחנן – כמי
בשתיקה 96	הלכה 559–557
חמורה יותר אם היא אמת 94	במקום שמסתבר טעם ר"א 558
כלפי בעל תשובה	אבלות
באי קריאת בנו על שמו 96	לבישת שחורים 366
בהזכרת חטאיו 93–95 238	קיום המצווה בלב, ופעולתה
בלשון מגונה כלפיו 344	במעשה 502
בפסילת כוהן משומד ששב לנשיאת	אברהם
כפיים 287	אב גם לגויים 532
בפסילתו מתפקיד 95 96	שורש כוח התשובה לתקן להבא 532
אונס	533
קל משוגג, לעניין נשיאת כפיים	אגג
בהורג 292	חטא שאול באי הריגתו 307–309
אוסטרליה	אדם הראשון
מנהגי אבל של שבטיה 34	תשובתו התקבלה 39 40 41 535
אורח	לא החזירה לו את דרגתו המקורית 71
שבעל הבית אמר לו לצאת 154	אהבת ה'
אוישא	תשובה מאהבה (ראה: תשובה מאהבה)
תקנות הסנהדרין באוישא 224	תשובה מביאה לאהבת ה' 501

מפתח העניינים

- אחאב**
 התענה והלך יחף לבטל את הגזרה 252
 עשה תשובה בהכנעת לבו 252
 'אחיק'
 משמעו – אחיך במצוות 445
 רשע שלקה נקרא 'אחיק' (ראה: מלקות)
 'אחר' (ראה: אלישע בן אבויה)
 אי ידיעת הדין
 בעברה של ביוזי 103
 איבוד לדעה (ראה: התאבדות)
 'אין אדם חוטא ולא לו' 416
 'אין אדם משים עצמו רשע' 78
 באמירתו שהוא חשוד להישבע
 לשקר 371 370
 באמירתו שלא שב, לעניין הכשרתו
 לעדות 453
 'אין הכשר למחצה' 408–406
 'אין ממנים על הציבור אלא מי שקופה של
 שרצים...' 241
 אם הוא עצמו 'שרץ' 241
 'אין קטיגור נעשה סניגור'
 לעניין נשיאת כפיים בכוהן שהרג 279
 293
 'אין רוח חכמים נוחה הימנו'
 משמעותו 121 120
 אינטרנט
 פרסום עברייני מין בו 20
 קלות הנגישות למידע על עברייני 22
 אינקוויזיציה 541
איסלם
 יחסו החיובי לבעלי תשובה 553
אישה
 אשת איש (ראה: אשת איש)
 גויים שדרשו אישה מסיעת נשים
 לטמאה 319
 אם אחת כבר מחוללת – חשש
 ששבה 319
 טעם שפטורה ממצוות 'פרו ורבו' 36
 מינוייה לשררה (ראה: שררה)
 'אלהים'
 כמובן של דיין או חכם 226
אליהו הנביא
 התחשבות בעדותו שפלוני עשה
 תשובה 333 332
אלישע בן אבויה
 בת הקול שאמרה 'חוץ מאחר' 154 153
- היה יכול לשוב 153
אלישע בן שפט
 דחף את גיחוזי בשתי ידיים 109
 'אמת'
 ביאור המושג 518
אמתלא
 פטור מעונש מחמתה 209 208
אנוסים (משומדים מאונס) (ראה גם:
 משומד)
 אין לקרוא לאנוסי ספרד 'משומדים' 104
 105
 אנוס שקידש אישה בפני עדים
 אנוסים 312 315 322 328–330
 בזמננו אין אנוסים 315
 ישתדלו לעזוב את מקום האונס 133
 משומדים מאונס בתקופת רגמ"ה 99 95
 המגמה להקל על שיבתם 101 100 99
 287
 שעשו מצווה – שכרה כפול 133
אנרי, רוזן שמפניה שבצרפת
 התכתבותו עם רבנו תם 308
אסמכתא (דין דרבנן הנסמך במקרא)
 להחמיר בנשיאת כפיים כבעבודה
 במקדש 293
 לעניין נשיאת כפיים בכוהן שהרג 279
 'אף על פי שחטא ישראל הוא' 314 312
 330
אפיקורס
 אין מקבלים אותו בתשובה 547
 אינו נאמן לומר ששב 548
 אינו נאמן על שום דבר 548
ארבעה חלוקי כפרה (ראה: כפרה)
ארבעת המינים
 כנגד סוגים שונים בעם ישראל 530
ארצות הברית
 פרסום רישום פלילי לפי חוקיה 607
 בעברייני מין 19 20
 על עובד אצל איש פרטי 607
אשור
 'שבט אפוי' של ה' 539 535
אשת איש
 'אשתו כגופו' 247
 ניאוף (ראה: נואף)
 נקראת 'ביתו' 247
 שבעלה נעלם (ראה: עגונה)
 'אשתני דינא אשתני קטלא' 218

מפתח העניינים

- תשובה על כך
אינה מועילה 76
אינה עוקרת את החטא למפרע 337
מצילה מכאן ולהבא מייסורים 337
'בין כך ובין כך מקבלין אותן' (ראה: קבלת בעל תשובה)
'בית'
במובן של אישה 247
בית דין
הדיין (ראה: דיין)
ה' מסייע לו להכריע 551
הושבת העדים ובעלי הדין 432
הכשרת רשע לעדות ע"י שישוב
בב"ד 316 333 349 436
זיוף חתימה על פסק דין 79
יונק סמכותו ממידת הדין 629
מעניש גם עבריין שעשה 'תשובת המשקל' 60 62
מעניש גם עבריין ששב 30 50 76 80
81 284 285 319 359
אם בוודאי שב 61 62 69 71
אם לא הייתה התראה 51 54
אם שב לפני ביאת עדים 60 61
בענישה לצורך שעה (ראה: עונש)
ה' יצילנו מהעונש 62
כדי להרתיע חוטאים 49 62 64 68 73
151
מפני גזרת הכתוב 54 62 64 65 67 69
מפני שאינו יכול לתת שכר 57
מפני שאינו מתחשב בדברים שבלב 54
מפני שב"ד יונק סמכות ממידת הדין
ותשובה – ממידת הרחמים 629
מפני שגם צדיק נענש על חטאו 58
מפני שלא ידוע האם שב באמת 49 56
58 65 67 69 70 73 151 359
מפני שמצד החכמה תשובה אינה
מכפרת 74
מפני שעדיין יש פגם בענייניו
החיצוניים 359
מפני שתשובה אינה מועילה בעברות
שבין אדם לחברו 76
מפני שתשובה אינה עוקרת את
החטא 72
צריך להעניש לשם שמים ולא
לבייש 451
- 'באותו מקום, באותו פרק, באותה
אישה' 586 588 590 595 602
בגד
בגדי כוהן גדול (ראה: כוהן גדול)
שחור (ראה: לבישת שחורים)
'בודק' (בהמות שחוטות)
שהכשיר בהמה ונמצאה טרפה 368
מתי נחשב מזיד 385
בושה
איסור גרימתה (ראה גם: הלבנת פנים;
חירוף)
איסור לבייש חוטא, שמא שב 473
במניעת כוהן מלעלות לתורה ראשון
עקב חטאי בנו 96
ב"ד צריך להעניש לשם שמים ולא
לבייש 451
ביוש החוטא כעונש 432 433
דברים שנועדו למנוע בושה מחוטאים
השתחוויה ברווח בבית המקדש 110
111
חטאת ועולה מקומן שווה 110
מגפה שבאה להרוג ממזרים
ואחרים 110
תפילה בלחש 110 111
המבייש אחר בדברים
בכינויו 'נואף', אחרי שעבר זמן רב
מניאופו 471
פטור מתשלום 550
תקנת הגאונים לנדותו עד
שיפייסנו 550
מאחרים – חמורה מהמתבייש
מעצמו 472
ממלקות בב"ד – יותר מממלקות
שברצון 471
של חוטא מחטאו – מכפרת 111 471
רק מהעונש בעוה"ב 472
של ישראל מחטא העגל 471
של סוטה שהושקתה 472
שקולה כמלקות 472
בחירה חופשית
ה' נותן לחוטא לחטוא 109
סתירה בינה לידיעת ה' 503 626 627
בין אדם לחברו (מצווה ועברה בכך)
אין יום הכיפורים מכפר 543
יש בה גם בין אדם למקום 76

מפתח העניינים

- 495 הרחקתו משיקולים חברתיים
יש לקרוא לו 'רב' 238
לשון מגונה כלפיו – אונאת
דברים 344
מי ששב תשובה חלקית – יש לעודדו
לגמור 344
מינויו לתפקיד (ראה: שררה)
אינו נחשב רשע 71
אלא אם חייב מיתת ב"ד 71 72
רק אם נתכפר לו 512 511 72
בעלי תשובה מקראיים 41
אדם הראשון 39–41
אנשי נינוה (ראה: נינוה)
ישמעאל 535 534
מנשה (ראה: מנשה)
קין 39–41
תרח 535 534
הוא בן עולם הבא 557
הוא צדיק גמור 557
הזכרת חטאיו (ראה: הזכרת חטאי בעל
תשובה)
המיוחד בבעלי תשובה בימינו 278
השב תשובה גמורה נחשב ברייה
חדשה 509
השוואתו לגר 270 271
חובותיו
להשיב אחרים 518
להתחזק כל חייו 514 513
לטבול, לכתחילה 251
לנהוג איסור גם בדברים מותרים 577
601 581 576
לנהוג בשפלות 155
יושב תחת כיסא הכבוד להגנה
ממקטרגים 578 579 588
יש לו פגם משפחה 274 275
אם ידוע שזו תשובה אמיתית 275
פגם סובייקטיבי 274
כאילו הקריב קרבן נדבה 501
מדוע נקרא 'בעל'
יש לו בעלות על מידת התשובה 590
599
מפני שהוא עוסק בה תדיר 590
מהסוג שרק מתאוה לחטא ולא
חטא 570 587
נחשב אדם אחר 604
- רק ב"ד סמוכים יכול לפסול אדם לעדות
ולשבועה 443
בית דין של מעלה
אינו מעניש עבריין ששב 50
פועל לפי פסיקת חכמינו 517 511
בית המקדש
בנייתו ע"י הורדוס ככפרה 518
השוואת תפילה לעבודה בבהמ"ק 252
253
השתחוויה ברווח כדי שלא לבייש
חוטאים 110 111
קרבנות (ראה: קרבן)
שערו הדרומי – תפקידו 538
בית חוניו
דעה שהוא בית עבודה זרה 172
כוחן ששימש שם 172
אוכל בקדשים 286
אסור בזונה ובחללה 286
אסור להיטמא למת 286
כשרותו לעבוד בבהמ"ק 172 286
כשרותו לתפקיד אחר 172
'בית יוסף'
סתירה בינו לבין השולחן ערוך 291
בית כנסת
בקשת מחילה מה' בו 541 542 543 546
ישיבה במקום שפל בו כסימן
לתשובה 542
מקום הכרזה על פסילת שוחט
והכשרתו 388
מקום הלקאת חוטא 388
בן נח (ראה: גוי)
בעל בית
שאמר לאורח לצאת 154
'בעל לשון הרע'
היינו שעוסק בה תדיר 590
בעל מום
אוכל חלה וקדשים 282 286 287
יחס החברה היהודית אליו 17
כשר לש"ץ 267
נושא את כפיו 286 287
פסול לעבוד בבהמ"ק 267
הבעל שם טוב 596
בעל תשובה
איך יש לנהוג כלפיו
אין מצווה מיוחדת לקרבו 271

מפתח העניינים

רק אם שב 'באותו מקום' וכו' 586	רשאי לומר שלא חטא 604 272
רק אם שב מרצונו 586	נחשב צדיק 252 251 58 38 34 28
רק ביחס למעשים מסוימים	527 313-311
שיעשה 591 590	גם בלי וידוי 357 356
רק במי שנכשל בעברה קטנה בשוגג	נחשב צדיק גמור 534
ושב 582	נחשב צדיק גמור רק אחרי כפרה 527
רק במי שרק התאוה לחטא ושב	נחשב צדיק גם בלי כפרה 358-355
מתאוותו 587	בחייבי מיתת ב"ד 360 359
רק בעברות 'שמעיות' 567-572 567	בתשובה מאהבה או מיראה 358
רק בתשובה מאהבה 574 575 581	רק אם נתכפר לו 512 511
רק על צדיק שהתאוה לחטא ולא	נידוי למי שמבזה אותו 284 283
חטא 568	נקבר ליד צדיק גמור 568 560 253
צדיק המעלה דברים קטנים לגדלות נחשב	לא ליד חסיד 568
בעל תשובה 591	עדיפותו על צדיק גמור 253 241 31 29
קבלתו (ראה: קבלת בעל תשובה)	594-553 399 364
רק הוא רשאי להיות במקום שיש	אם חטא במצוות עשה, בלאו רגיל או
חטאים 596 595	שיש בו כרת 585-583
רק הוא רשאי להעמיד עצמו בניסיון	בחטא בין אדם למקום או לחברו 592
לצורך תשובתו 588 590 595 596	דעה שצדיק עדיף 553-556 559 560
שחטאיו היו רבים או מעטים - מי	569 571-576 579 592
עדיף 554	הגישה השבתאית 592
שנשאל על עברו - מה יאמר 272	לא אם חטא ע"מ לשוב 588
בצלאל	לעניין הדרגה בעוה"ב 562 561 557
נקרא 'פרנס' 163	לעניין הכבוד הראוי לו 238
ברכיים	לעניין השכר 574 573 562 561 557 579
הנחת הראש בין הברכיים 34 33	לעניין חביבותו לה' 238
ברכת כהנים (ראה: נשיאת כפיים)	לעניין מינויו כש"ץ 266-264
ברכת המצוות	לעניין מעלתו העצמית 573 562 561
אין מברכים על מצווה שכלית 39	574
טעם שאין מברכים על מצוות	לעניין שה' אוהב אותו ועושה לו
התשובה 39	ניסים 580
בשר	מי עדיף מצד ההיגיון 587 558
מידת חסידות לא לאכלו 402	מפני שהתרגל לחטא ואעפ"כ
גאוה	נמנע 563 560 558-556
במלך 221 220 219	מפני שחטאו מביא אותו להכנעה 584
גורמת לחטוא 220 219	585
חשש לה בצדיק 585 584	מפני שחטאיו הפכו לזכויות 575 566
גאוניים	מפני שכבש את יצרו 560-563 565-
תקנת הגאונים לנדות את המבייש	590 586 579 573 567
בדברים 550	מפני שקיים גם מצוות תשובה 575
גבאי (בבית כנסת)	582 576
שהרג בשוגג - חזרתו למינויו 157	רק אם חטא באקראי 257
אם אחד מהקהילה מתנגד 157	רק אם חטא בשוגג 257
	רק אם הכפיל את צדקותיו
	כששב 582-580

מפתח העניינים

- 533 532 לא לעקור את החטא מעיקרו
534
- 533 לא לתקן את פגם החטא בנפש
לאחר מתן תורה – פחת כוחה
לגביו 535 534 42
- 535 רק בעברת גזל, ע"י השבה
רק מכאן ולהבא 47
- רק על חטא בשוגג 532
- 529 רק שלא ייענש בעולם הזה
רק תשובה מיראה 532
- תשובתו רק מחמת הצרה, עד
שתחלוף 532
- גולה (ראה: גלות; רוצח בשוגג)
גזל (או גנבה)
הוא כרצח 125
- בגזל מעני או מעשיר 125
- הוא לאו הניתק לעשה 426
- תיקון הלאו ע"י השבה בכפייה 426
- 463 462
- תיקון הלאו ע"י השבת דמי
הגולה 463 427
- 462 הוא עברה בין אדם לחברו ולמקום
הוא עברה שכחה 247
- החזרה לנגזל
אפשרית ע"י שליח ב"ד 118
- 118 אם הנגזל רחוק הגנב מוסר לב"ד
אם לא נשבע – פטור מלרדוף
אחריו 118
- חייב גר להחזיר מה שגנב בגיותו 52
- למטרה חיובית 18 17
- 535 תשובה עליה – בהשבת הגזלה
549 546 545 543
- אם אין לו מה להשיב 549 545
אם נאנס ולא השיב 550
- גזלן (או גנב)
אחד מקבוצת גנבים ששב, די ששיב את
חלקו 119
- הכשרתו לעדות (ראה: עדות)
זוכה בשבח שהשביח החפץ 118
- משלם רק כשווי שבשעת הגנבה 113
- 627 פטור מתשלום דמי שימוש בחפץ
קבלתו אם חזר בתשובה 135
- בלי מעשים מוכיחים 136 135
- קונה בייאוש ובשינוי מעשה 117
- מהתורה או משום תקנת השבים 117
- גבאי צדקה
העברתו בגין עברה 378
דרך חזרתו 379 378
- גואל הדם (ראה גם: רוצח בשוגג)
אינו רשאי לפטור את הרוצח 51
- במובן: קרוב של מי שאשתו
'נגנבה' 550 544 542
- הדורש שהרוצח לא יתפלל עם
הציבור 250
- הורג גם רוצח שעשה תשובה 51
- גוי; גויים
אברהם – אב גם לגויים 532
- אסיר לשעבר של הגויים – מינוי
כרב 238
- אצלו החטא הוא 'בעצם' 535
- בוכל גויה
דרך תשובתו 597
- פסול לעדות 458
- האם חיוב מיתה בו נחשב קנס 61
- הכשרת גזלן לעדות ע"י הבטחתו שלא
יגנוב אף מגוי 461 410 409
- הקפדת ה' שלא יעשו חמס 535
- השגחה כללית של ה' עליהם 535
- יותר קל לו לקיים ז' המצוות
מלישראל 529
- יכול להקריב קרבן 532
- מינויו לשררה (ראה: שררה)
מלקות בו 472
- נענש גם בלי התראה 54
- סירבו לקבל את התורה 535
- שגנב קורה ובנאה בבית, אם גנב מגוי או
מיהודי 115 114
- שותפות בין יהודי לגוי 167 166 164
- שנתגייר (ראה: גר)
תשובה – האם מועילה בו 39 38
- 536 – 529
- אינה מטרתו לגמרי 533
- ה' אינו מסייע לו לשוב 533
- הוידוי – רק בישראל 535
- היא מצווה רק לישראל 529
- הקלקול יתגלה שוב אח"כ 534 533
- לא לכך שזדונות נעשות כזכויות 530
- 533
- לא לכך שתשובת הרבים מועילה גם
ליחיד שלא שב 530

מפתח העניינים

גירוש	שבידו גזל – פסילתו לש"ץ 247
כעונש 144	שגזל קורה ובנאה בכיתו (ראה: 'תקנת השבים')
גירושין (ראה: גט) גלות	שהחזיר את הגולה – אין לדבר בגנותו 96
ישראל ישובו בסוף גלותם 503 502	שקיבל עליו להחזיר 251
לרוצח בשוגג (ראה: רוצח בשוגג)	ששב ועדיין הגולה בידו 350
מרצון, כחלק מהתשובה 552 64 63	אם קיבל על עצמו להשיבה 350
גלילה	תקנה שלא לקבל ממנו (ראה: 'תקנת השבים')
חזקה על גלילת ספר תורה 175–173	'גזלנים שהחזירו – אין מקבלין מהן' (ראה: 'תקנת השבים')
גמילות חסדים	גזרה
גדולה מצדקה 515	שאין רוב הציבור יכול לעמוד בה 36
חבר חברת גמ"ח שחטא ושב – החזרתו 240	גזרה שווה
מכפרת על עברות 516	אין אדם דן אותה מעצמו 169
רבן גמליאל	גזרת הכתוב
העברתו מנשיאותו 216 193 192 188 187	שרשע פסול לעדות 341
טעם החזרתו 197 192	בעובר עברה שחייבים עליה
גנב (ראה: גולן)	מלקות 460 454 451
גנבה (ראה: גזל) גר	ברשע דחמס 455 451
איסור הזכרת עברו 271 94	שעבריון ששב ייענש 65 64 62 54
אסור מן התורה 100	69–67
בוודאי מתגייר לשמה 382	שעדים נאמנים 444
גיור אינו מתקן למפרע 94	גט
גיור – כמו תשובה 52	גרושה (ראה: גרושה)
השוואתו לבעל תשובה 271 270	חוטא שהרהר תשובה כשר להביאו 345
חיובו על מה שעבר בגיותו 52	מבקשים מהעדים להרהר תשובה 336
אם הרג אז והודה 61	349
להחזיר מה שגנב 52	מועיל רק לספק רשע 337
מיתת ב"ד על כך 52	מבקשים מהשליח להרהר תשובה 336
פטור מעונשי שמים על כך 52	מצווה לגרש עוברת על דת (ראה: עוברת על דת)
כקטן שנוולד 52	שאחד מעדיו היה גנב 349 348 347
מינוי בן גרים לריש גרוגותא 160 159	אם נודע אחרי נישואי האישה 433
מינויו לשררה	שליח שהיה פסול ונתכשר 336
כטפל לישראל 159	שעדיו פסולים מדרבנן 321
כמלך 160	גיד הנשה (ראה: מנקר)
כש"ץ 270	גיחזי
מצווה לקרבו 271	אלישע דחפו בשתי ידיים 109
נעשה בעל מידות טובות 382	עונשו בבשורת ביזת ארם 44
גרושה	גילוי עריות
הנושא אישה שגורשה מחמת שם רע 469	מועילה תשובה עליו 154–152
אחרי שנישאה שוב ונתאלמנה 469	סתם 'עברה' – עריות 247
470	

מפתח העניינים

במובן של וידוי על חטא 40	גרמניה
הודאה בעברה היא תשובה 71	חוק גרמני על המרשם הפלילי 22
המודה בעברה כשר לשבועה 71	
על האמת 41	
ענישה לצורך שעה ע"פ הודאה 78	'דברים שבלב אינם דברים'
אם חזר בתשובה 78	לעניין מי שלקה ולא שב 460
עקב איום, לעניין הכשרת גולן	דוד המלך
לעדות 468 467	החזיר אחרים בתשובה 518
פוטרת מחיוב קנס 61	המשיך למלוך למרות חטאו 309 308
פוטרת ממיתת ב"ד 61 60	מלכי בית דוד (ראה: מלך)
בגד שהוג בגיורתו 61	מנהיגים מצאצאיו מכונים 'נשיא' 188
אחרי ביאת עדים – אינה פוטרת 71	סיגף את עצמו לכפרה 517 516
'תודה' במובן של הודאה בחטא 41 40	עונשו קל משל שאול 309 308
'הוי דן כל אדם לכף זכות' (ראה: כף זכות)	עסק בתורה 517 516
רב הונא	דיין
היה גדול מריש לקיש 231	אין לדיין אלא מה שעניו רואות 81
הוצאת זרע לבטלה	אין לדיין שיקול דעת להחמיר או להקל 76
תשובה אינה מכפרת עליה 510	בענישה לצורך שעה (ראה: עונש)
תשובה מאהבה מכפרת 510	דייני חליצה צריכים להרהר תשובה 337
הוראת שעה	'לפי ראות עיני הדיין' 551
בענישה (ראה: עונש)	בקביעת דרך התשובה הדרושה להחזרת חוטא לתפקידו 432 431 416
הורדוס	מי כשר לדון
הרג את החכמים 518	גנב 236
כפרתו – ע"י בניין בהמ"ק 518	סומא באחת מעיניו 157
הזכרת חטאי בעל תשובה	רוצח בשוגג בתום גלותו 157
אסורה 605 604 276 271	שחטא – פסילתו מלדון 234
גם אם לא קיבל את כל עונשו 101	אחרי שנענש 234
כדי לעודד תשובה 96 93 18	אם העידו עדים ששב 625
מתקנת חכמים 100 94	שצויה למישהו להרוג אחר 173 172
הזכרה עקיפה בכוונה לביישו 93	דין
הזכרתם לצאצאיו 104 102	שמאל – מידת הדין 109
היא אינאת דברים 238 95–93	דמוקרטיה
מתקנת חכמים 100 94	בעל תפקיד במשטר דמוקרטי (ראה: שררה)
המכחיש שפלוני חזר בתשובה – חייב מלקות 104	דרבנן (ראה: תקנות חכמים)
זכותו שלא יוזכרו 340 23	דרשות מן הכתובים
נידוי למזכיר 140 104 100	אין למדין מלפני מתן תורה 55
אם לא ידע שזו גזרת רגמ"ה 103	הודאה
האם אפשר להתיר את הנידוי 103 102	'אין אדם משים עצמו רשע' 78
ענישה עליה – עידוד לתשובה 105 101	באמירתו שהוא חשוד להישבע
פרסום שמות מורשעים בפסקי דין 609	לשקר 371 370
'החזרה'	באמירתו שלא שב, לעניין הכשרתו לעדות 453
משמעה החזרת חפץ בעין 463	במובן של הכרת טוב 41
משמעה מרצון 463	
הכאה	
אין איסור מיוחד בהכאת חכם 226	

מפתח העניינים

החמרה עליו מפני נטייתו לחזור לסורו 427 425 424	איסור הכאת רשע שקיבל מלקות החובל צריך לבקש מחילה מהנחבל 'הכבד ושב בבייתך' 227 224
החמרה עליו מפני רגילותו בכך 424	הכרזה
הצורך במעשה מוכיח הוא מדרבנן 342	כתנאי לפסול רשע לעדות 347
חשש שהוא מערים 411	הכשרת רשע לעדות ע"י תשובה 137 45
ע"י החזרת ממון אחר 434	אם הועבר מתפקידו בשל חטאו 408
ע"י השבת הריבית 465 434 421	424 418
ע"י קריעת שטרותיו 374 362 342	אם ב"ד ראה שהוא שב 436
465 420 382	באוכל נבלות 400 328 324
ע"י שיבטיח לא ליטול ריבית	באומן שהועבר מאומנותו בגלל חטאו
מגוי 402 376-374 372 364 340	ע"י הליכה למקום שאין מכירים
-433 430 421 420 419 406 403	אותו 436
467 463 435	בגולן
ע"י שיבטיח לקרוע את שטרותיו 375	אם גזל רק פעם אחת 426 425
במפריח יונים 435 430 427 376 365 362	אם השיב את הגזלה בכפייה 421
החמרה עליו מפני נטייתו לחזור לסורו 425	466 464-462 451 427-425
במשומד	אם השיב מתוך בושה 467
מדאורייתא די בהרהור תשובה 343	אם השיב רק את דמי הגזלה 463
344	אם השיב רק את דמי הגזלה
ע"י הבטחה לשוב 381 352 351	בכפייה 426
ע"י סיגופים 380	אם קיבל על עצמו להשיב 347 316
צריך תשובה 'טובה' 342	420 375-373
במשחק בקוביא 427 407 373	בגולן באקראי 456 425 422 341
אם ידוע שעשה תשובה גמורה 437	468 466-464
חשש שיהזור לסורו 468	בלי השבת הגזלה 363 359-347
ע"י החזרת ממון אחר 434	ע"י הבטחתו להחמיר גם בדבר
ע"י שבירת כלי המשחק 374 362 327	412
468 438 420 382	ע"י הבטחתו שלא יגנוב אף מגוי 409
ע"י שיבטיח לשבור את כלי	461 410
המשחק 376 375	ע"י הודאה שגזל, עקב פחדו
ע"י שלא ישחק אף בחינם 406 364	מאיים 468 467
438 437 435 434	ע"י השבת הגזלה 348 347 341 327
בנשבע לשקר 404 403 401 371 370	456 454 453 449 448 422 400
411 410	ע"י השבת הגזלה בלי תשובה 468-461
החמרה עליו מחמת חומר שבועה 419	ע"י השבת הגזלה בנסיבות המוכיחות
החמרה עליו מפני שגזל וגם נשבע לשקר 435	ששב 468 467
ע"י הימנעותו אף משבועת אמת 411	ע"י השבת הגזלה מעצמו 409
ע"י הימנעותו מעדות שקר	ע"י השבת ממון אחר 467 466 435
בתשלום 411	ע"י עדים היודעים ששב 324
ע"י הליכה למקום שאין מכירים	צריך תשובה מלבד השבת
אותו 427 424 420 419 406 321	הגזלה 426 423-420
458 449 434 428	במלווה בריבית 401 380 348 327
	419 412-407
	אם ידוע שעשה תשובה גמורה 436
	437

מפתח העניינים

ע"י הימנעות מאותה עברה כשתזדמן לו 449	ע"י לבישת שחורים 411
ע"י הרהור תשובה 312-346 353 354	בסוחר שביעית 348 362 363 376 410
אין צורך במעשה 313	אם ידוע שעשה תשובה גמורה 437
אם יש הוכחה ששב 313 319 331 333	החמרה עליו מפני שעבר במזיד 384
בחטא שבין אדם לחברו 337	התחייבות בכתב לתת לעניים 363 365
גם בלי וידוי 357	בעד זומם 408 411 423 425
צריך עדים ששב 332 333	ע"י הימנעותו מעדות שקר בתשלום
ע"י מעשה 313	במקום שאין מכירים אותו 380 381
אם הוא עוסק בתורה יומם ולילה 327	424 418 406 405 404 403 401
במסגרת תנועת התשובה	428 427
השבתאית 328 329	ע"י החמרה שלא להעיד בכלל 403
הנחת תפילין 347	בשוחט שמכר טרפה ככשרה 324 327
השבת הממון 363	407 376 369 368 347 328
התחייבות בשטר להשיב את הממון 363	אם לא הועבר מתפקידו 437
חשש שהוא מערים (ראה גם: בעל תשובה) 365-438	במי שבודק לאחרים על אחריותם 415-419
מדאורייתא או מדרבנן 361	במי שבודק לעצמו ומוכר לאחרים על אחריותו 415 419
צומות 347 348	החמרה עליו מפני שעבר מתוך חימוד ממון 414 417 419 435
קבלת מלקויות כסיגוף 348	החמרה עליו שמא הוא מערים כדי לחזור לתפקידו 417-419 423 434
רק מעשה מעין העברה שעשה 348	437
שלא בפני ב"ד 436	הצורך במעשה מוכיח - קנס 341
ע"י עדים שיעידו ששב 448	342
ע"י קבלת מלקות (ראה: מלקות)	חשש שתשובתו היא בהערמה 367
ע"י שינוי כל ארחותיו, כבעלי תשובה בזמננו 630 631	427 411 396 395 377
ע"י שיקבל לנהוג איטור בדבר מותר 340 364 365 373 402 420	ע"י הפסקה לעסוק בשחיטה 382 394
448 435 434 421	431 430 428 407 396
אם אח"כ עבר על קבלתו 338 372	ע"י השבת אבדה במקום שאין מכירים אותו 328 396 403 406 409 410
במי שחטא באקראי 340 422 423	412-415 417 419 427 430
זו חומרא מדרבנן 374 375	436 434
נטייה לקצה האחר מבטיחה תשובה 372	ע"י ויתור על טריפה במקום שאין מכירים אותו 407 413 419 430
רק בעברות שאנשים אינם בדלים מהן 374 375	ע"י לבישת שחורים 410 413
רק בפסולי ממון 420 421	ע"י שינהג איטור בדבר המותר 435
ע"י שיקבל עליו תשובה 252 291	האם תשובתו מועילה אף לפני שהעידו עדים עליה 436 625-627 630
ע"י תשובה, אם הוא חייב מלקות ולא לקה 445-447	ע"י אמירתו שהוא שב 316-318 336
ע"י תשובה בפרהסיא 449	410 377 337
ע"י תשלום עונשי בלי תשובה 449 450	אמירה בפני בית דין 316 333 349
רק ע"י סיגופים 64	436
רק ע"י תשובה של טהרה 373	אמירה בפני מסדר הגט 336 349 373
	אמירה בפני שניים 333
	בתנאי שאח"כ יחזיר את הגזל 349

מפתח העניינים

'התיישנות' עברה (ראה: זמן) התראה	הלבנת פני אדם ברבים (ראה גם: בושה; חירוף) 93 92 91
במסית 54	הלכה (ראה: כללי פסיקה; משפט עברי; פסיקת הלכה)
גוי נענש גם בלי התראה 54	'הלעיטוהו לרשע וימות' 547
התראה כללית לאנשי עיר הנידחת 54	הסגת גבול
55	כטעם שאין 'תקנת השבים' בקרקע 117
חבר צריך התראה 229	'הסכמה'
מפי יריבו של החוטא 103	במובן של תקנת הקהל 209 206
תנאי לחיוב מלקות ומיתת ב"ד 51	הענשה (ראה: עונש)
	הערמה
וי"ו החיבור	חשש הערמה במי שמבקש שיכשירוהו (ראה: הכשרת רשע לעדות)
במובן 'או' 452	הפקעה
'ובערת הרע מקרבך'	הפקעת מקרקעין לטובת הכלל 113
במיתת ב"ד 359	היא טובתו של הפרט 113
זו מטרת עונשי ב"ד 72 56	הצלת חיים
'והלכת בדרכיו' 629 133	הסתכנות להציל נפש מכפרת על רציחה 522
וידוי	הקב"ה
בתשובה אף בלי וידוי – נחשב	יש ללכת בדרכיו 133
צדיק 357 356	'הקריבוהו נא לפחתך'
דרוש לשם כפרה 524 356	לענין מינוי לשררה 240
כחלק מתשובה 499	הרגל
הוא עיקר מצוות התשובה 356	קשה לפרוש ממנו 557 556
'כל המומתים מתוודים' 545 358 357	הרהור
546	די בהרהור תשובה 37 35 34
לא די בו בלבד 552 546 545	הכשרת רשע לעדות ע"י הרהור תשובה (ראה: הכשרת רשע לעדות)
ע"פ אחרים או ע"פ עצמו 357	הרהור עברה, במי שהתאוה לעברה ונמנע 569
רק בישראל 535	הריגה (ראה: רוצח)
של חייבי מיתת ב"ד 546 545 358 357	השבת אבדה
'ופליגא'	כאות לחזרה בתשובה (ראה: עדות; שוחט)
אין הלכה כנפלא 559	ע"פ סימנים – מהתורה או מדרבנן 112
במובן: כל אחד עסק במקרה אחר 574	113
575	טעם התקנה 113
משמעותו – הלכה כדעה השנייה 230	השבת גזלה (ראה: גול)
231	השגחה
'זבה רשעים תועבה'	של ה' על גויים 535
במי ששב ועוד לא נתכפר 552	השתחוויה
בקרבן של החייב מיתת ב"ד 72 357 –	בבית המקדש – הייתה ברווח 111 110
359	התאבדות
זוהר	מניחים שלא התאבד מפני שיש לו חזקת כשרות 390
האם הרמב"ם ראה אותו 561	
זכות הציבור לדעת (ראה גם: חופש המידע)	
נדחית מפני כבוד האדם 92	
זכירה	
אדם זוכר מפני שה' מזכיר לו 44	

מפתח העניינים

חזקת רשעות	זכריה בן יהוידע
לחוטא יש חזקת רשע 70 60 56	נהרג ביום הכיפורים 279
עשויה להשתנות 326	זמן
רשע – בחזקת פסול לעדות 326 324	ה' מעל הזמן 627 626
של אדם זה – אינה מועילה לאחר 56	מעבר זמן כהוכחה לתשובה 474–469
תלמיד חכם שחטא – חזקה שעשה	631 605
תשובה 341–339	זין ולזין 18 17
חזקה במצוות	זנות (ראה: ניאוף)
אם חדל המוחזק ממנה בגלל אונס, ובטל	זקן
האונס 175 174 173 170	גידול זקן, כסימן לתשובה 542
על גלילת ספר תורה 175–173	זקן'
של אדם, שהציבור יתפלל בביתו 170	במובן של חכם 230 228 227 226
חזקיהו	זקן ממרא
היה ראוי להיות משיח 539	שעשה תשובה 57
היה בו כוח לעורר תשובה 539	זרוע לחיים וקיבה (ראה: מתנות כהונה)
נמנע מלהינשא כדי שלא ייוולד	חבלה (ראה: הכאה)
מנשה 538 537	חבר (ראה גם: עם הארץ)
ישעיהו הוכיחו על כך 538 537	כתואר של נכבד בקהילה בגולה 378
סיבת טעותו 538 537	שלילתו בגין עברה 378
חזקת כשרות	חבר כנסת
סתם אדם בחזקת כשרות שאינו	שביצע עברה – חזרתו למשרתו 211
מזיד 390	חברה קדישא
במי שמתאבד 390	הממונה על קבוצת מתפללים בעד מתים
בשוחט שמכר טרפה ככשרה 390	כבעל שררה 238
של עדים 444	חובל (ראה: הכאה)
'חזור לסורו' (ראה גם: רצידיביוס)	חוטא (ראה: רשע)
החמרה בקבלת עם הארץ שנתקבל בעבר	חולה רוח
וחזר לסורו 139 137 136	יחס החברה היהודית אליו 17
משמעות הביטוי 136	חוניו
חטא	בית חוניו (ראה: בית חוניו)
אצל ישראל – הוא 'במקרה' 535	מדוע הרג את אחיו 202
הוא חסרון באדם 44	חופש המידע (ראה גם: זכות הציבור
הוא עצמו רודף את החוטא 75	לדעת)
החמרה בקבלת עם הארץ שנתקבל בעבר	פרסום דבר הרשעתו של אדם 18
וחזר לסורו 139 137 136	בעברייך מין 20 19
המחטיא אחרים – קרבן אינו מכפר על	חוק
כך 220	חוקי מדינות (ראה לפי שם המדינה)
השונה בו (ראה גם: רצידיביוס)	חוקים שכליים אינם קבועים 460
החמרה בענישתו 422	חזיר
החמרה בפסילתו לעדות 424 422	מגדל חזירים – רווחיו גדולים 374
מותר לו להכניס עצמו בניסיון 596	חזן (ראה: שליח ציבור)
נעשה לו כהיתר 596	חזקה
יוצר משחית במקום החטא, המסית	בדבר שוודאי יקרה – הולכים אחר חזקה
לחטא 580	דהשתא 326 325
כמו אדם הפוצע את עצמו 75	

מפתח העניינים

חמסן	כפרה על עברות חמורות (ראה: כפרה)
גונב ומשלם תמורה 114	רוב האנשים חוטאים 74 75
חנווני	שה' מכשיל בו צדיק 582
שוחט שמכר טרפה ככשרה – פסול	חטאת (קרבן)
להיות חנווני 388 392	מקומה שווה לשל עולה כדי שלא לבייש
מפני שהיא מעיץ מלאכתו 392	חוטאים 110
חגיגה	חילול השם
מינוי עבריין שקיבל חגיגה לתפקיד	אסור לסמוך על הוראת מי שמחלל את
ציבורי 607	השם 209
'חס ושלום'	בחטא שני של אב בית דין 224 225
כנימוק רגשי לפסיקה 254	במינוי חוטא לשוחט 207
חסד	במעשה של צדיק שנראה כחטא 204
גמילות חסדים (ראה: גמילות חסדים)	בנשיא הסנהדרין שחטא 203–205
מידת החסד – של יוסף 576	ברב המזלזל במצוות בפסיקתו 209
תשובה היא חסד של ה' 29 30 36 49	טעם לא להחזיר לתפקידו חוטא
529 531 537 539	ששב 203–205
תשובת מנשה התקבלה במידת	כשחוטא הוא שוחט לרבים 205
החסד 539	מתכפר רק ע"י תשובה, יום הכיפורים,
'חסיד' (ראה גם: צדיק)	ייסורין ומיתה (ראה: כפרה)
את מי קוברים לידו	כפרתו ע"י קידוש השם 517–519 522
בעל תשובה 568	נידוי תלמיד חכם שחילל את השם 207
צדיק בינוני 568	233 208
היינו צדיק שאף לא התאוה לחטא 568	עניין סובייקטיבי 283
חוטא שנענש נקרא 'חסיד' 87	חילול התורה
חסידים התאוה להביא קרבן חטאת 585	אם כוהן שהשתמד ושב עולה לתורה
משמעותו תוספת, לטוב או לרע 577	ראשון 282 283
חסינות	טענה סובייקטיבית 283
למלך (ראה: מלך)	חילוקי כפרה (ראה: כפרה)
חצי שיעור של איסור 588	חירוף (ראה גם: בושח)
חרם (ראה גם: נידוי)	אסור לחרף אדם על חטאו בעבר 87
בזמן הזה למי שחייב מיתת ב"ד 80	המחרף אחר נענש גם אם מחל לו 51
אם לא הייתה התראה 80	חכם (ראה: תלמיד חכם)
העובר עליו נפסל להישבע בב"ד 449	'חכמה'
למזכיר לבעל תשובה את עברו 100	האמור בספר המשלי מכונה כך 47
לשוחט שמכר טרפות ככשרות 368 369	חלב (ראה גם: מנקר)
התנאים לביטול החרם 369	המוכר חלב כאילו הוא שומן 388
על מינוי חוטא לשוחט 206	שוחט שנמצא אחריו חלב (ראה: שוחט)
על אכילת בשר משוחט שחטא 206	חלה
שלא למנות לש"ץ מי שעבר על	אכילתה ע"י כוהן בעל מום 282
שבועה 398	אכילתה ע"י כוהן שהשתמד ושב 282
חשד	חליצה
איסור לעמוד במקום חטאים מפני	הדיינים צריכים להרהר תשובה 337
החשד 596	חמס
חשוד	הקפדת ה' על הגויים שלא יעשו
על שבועה (ראה: שבועה)	חמס 535

מפתח העניינים

- פרסום שמו 609
 חתן
 עוונותיו נמחלים 358 57
 בנישואין ולא באירוסין 630
- טבח**
 במוכן: שוחט (ראה: שוחט)
 בתלמוד הוא מוכר הבשר 365
טבילה
 כחלק מהתשובה 251
טהרה
 האפשרות שתיוולד מטומאה 31
 תשובה של טהרה – להכשיר לעדות 373
 טובי הקהל (ראה גם: פרנס)
 חוטא ששב – כשר לכך 236 235
 מי שפסול לדון – פסול לכך 236 235
טומאה
 האפשרות שתיוולד טהרה ממנה 31
 טרפה (ראה: בודק; שוחט)
- יאשיהו**
 היה בעל תשובה מיוחד 589
יהודה
 התגבר על תאוותו 567
 קידש שם שמים בגלוי
 שהציל את תמר ממיתה 559
 בירידת נחשון לים סוף 559
 שב מחטאו עם תמר 559
ר' יהודה (בר' אלעאי)
 הכלל שהלכה כמותו נגד ר' מאיר 169
ר' יהודה בן טבאי
 דן עד זומם להריגה בטעות 254
 כשרותו כש"ץ 256 254
ר' יהודה הנשיא
 זיקתו המיוחדת לתשובה 120
ר' יהודה נשיאה
 כעסו על ריש לקיש 194
ר' יוחנן
 אמר הרבה דברים בשם רשב"י 93 42
 החזיר את ריש לקיש בתשובה 98
 זיקתו המיוחדת לעניין התשובה 98 28
 553 537 441 134 120 117 110
 הלכה כמותו נגד רב 441
 כשחלק על ר' אבהו – כמי
 הלכה 557–559
- במקום שמסתבר טעם ר"א 558
 ר' אבהו היה בקי באגדה יותר
 ממנו 558
- יוחסין**
 משפחה שנטמעה – נטמעה 271
יום הכיפורים
 אינו מטהר בלי תשובה 507
 אינו מכפר בלי תשובה 506
 דעה שמכפר בלי תשובה 507
 על היחיד או על הציבור 507
 בעל תשובה – להתפלל ברבים
 ביוה"כ 139 283
 הכנת ממלא מקום לכהן הגדול 193
 194
 ממלא המקום לא ייפגש עם
 הכה"ג 194
 זכריה נהרג בו 279
 טעם שיש רק יום צום אחד 36
 טעם שקוראים בו ספר יונה 39
 כפרת שעיר המשתלח (ראה: שעיר
 המשתלח)
 כפרתו על כרת, מיתת ב"ד וחילול
 השם 506 507
 בזמן שאין בית מקדש 506
 מביא לתשובה 509
 מנהג ללקות ערב יוה"כ 440
 455
 האם המלקות מכפרות 455
 עברות חמורות מתכפרות רק מחמתו
 (ראה: כפרה)
 נשיאת כפיים בו
 ע"י כוהן שהרג 279
 פעמים רבות 279
יונה הנביא
 טעם שברח מפני ה' 47
 טעם שקוראים ספר יונה ביוה"כ 39
- יוסף**
 מחלוקתו עם אחיו האם דינם כישראל או
 כבני נוח 532
 מידת החסד – בלי תאוה 567
 נקרא 'יהוסף' עם אות משם ה' 559
 קידש שם שמים בסתר עם אשת
 פוטיפר 559
יחזקאל הנביא
 בדורו היו שהתייאשו בגלל החורבן 27
 דבריו על רעיון התשובה 27

מפתח העניינים

יצרו 560-563-565-567-573-579	יירוש
590 586	גזלן קונה בייאוש 117
שכר על כיבוש היצר – לפי הקושי 564	מהתורה או משום תקנת השבים 117
בניסיון שאדם מביא על עצמו או בניסיון מידי שמים 564	שמחה גדולה בקבלת דבר שהתייאש ממנו 557
יראת שמים	ייבום
כתנאי לירושת כהונה גדולה 180 181	אם היבם הוא מומר 318
'לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר' – אמירתו 138	אשת מומר – חיובה בייבום 351
מעלת מי שירא שמים בסתר 138	ייהרג ואל יעבור
אם אינו ירא שמים בגלוי 138	על עברה בפרהסיא 203
ירבעם בן נבט	ייחוד (עם אישה)
אילו שב, היה מתקבל 549	לצורך תשובה 595-601
החטיא רבים 549	ייחוס
ירושה	העדפת ש"ץ מיוחס 264 265 266
שררה עוברת בירושה (ראה: שררה)	תפילת בן של צדיק מתקבלת יותר 266
ישמעאל	כשמתפלל על עצמו או כש"צ 266
תשובתו התקבלה 534 535	יין
ר' ישמעאל	הסוחר ב'סתם יינם' 470
חילל שבת בשוגג 254	ייסורין (ראה גם: כפרה; סיגוף; תשובת המשקל)
כשרותו כש"ץ 254 256	גם צער קל כלול בזה 60
ישמעאלים (ראה גם: איסלם)	ייסורין קלים 522
קוראים לבן שר: 'ראיס' 188	כיפרו על חטאו של שלמה 526
ישראל	מביאים לתשובה 509
'אף על פי שחטא ישראל הוא' 312 314	מצוות המגינות מפניהם
330	צדקה 515
אצלם החטא הוא 'במקרה' 535	תורה 516 517
בחירת ישראל במתן תורה 534	שבת 519 520
'בנים' לה' 531 532	נחוצים לכפר על חטא חמור (ראה גם: כפרה) 60
העולם נברא בשבילם, שיקבלו תורה 529	נכונות לייסורין – כייסורין 522
יש להם 'רוח', ולגוי רק 'נפש' 533	שהאדם אינו מקבלם לשם תשובה 457
ממליכים את ה' 531	ימין
שותפים במלכות ה' 531	'לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת' 190
תורה שייכת רק להם 534	מידת הרחמים 109
תשובתם לעומת תשובת גוי (ראה: גוי)	ינאי המלך
כבוד	המעשה בהעמדתו לדין 190 191
בעל תשובה ראוי לכבוד 238	נפסל לכהונה 190
ה' תובע כבוד תלמיד חכם 225	יעקב
כבוד רב נדחה מפני איסור לשון הרע 90	אף אחד מזרעו לא יידחה 539
לרוצח בשגגה	יצר הרע
אם רצו לכבדו – חייב להודיע שרצח 471	גדול יותר באדם גדול 44 564
מותר לכבדו בעיר המקלט 155	המתגבר על יצרו לעומת חסיד (ראה: תאוה)
	יתרון לבעל תשובה מפני שכבש את

מפתח העניינים

כרשותו לאכול חלה וקודשים 282	שררה שיש בה כבוד (ראה: שררה)
כשרותו לתפקיד אחר 172	כבוד האדם
כוהן גדול	עדיף על זכות הציבור לדעת 92
בנו יורש את התפקיד 161 163 215	כבוד הציבור
אם אינו ירא שמים 180 181	הגדרתו 238
הכנת ממלא מקום ליום הכיפורים 193	בש"ץ פוחח 268
194	בש"ץ שהשתמד וחזר 268
ממלא המקום לא ייפגש עם	בש"ץ שחטא ושב 273-276
הכה"ג 194	הרגשה טובייקטיבית של הציבור 274
הלקאתו על חטאו 195	אם ידוע שזו תשובה אמיתית 275 276
רק בצנעה 230	בש"ץ שלא נתמלא זקנו 277
חטאו בשגגה נגרם ע"י חטאי העם 221	כטעם שאין קריאת התורה בחומש 277
222	כטעם שלא להחזיר לשררתו חוטא
מינוי בעל תשובה לכתחילה 242 243	ששב 238-241
מסתלק בפה 181	בש"ץ 239 245
אם נמשח בשמן המשחה 196	במלמד 239
אם נתמנה ע"י ב"ד או המלך או	במינוי בלי שררה 241
הכהנים 196	ציבור המוחל על כבודו 276 277
כשאיירע פסול בכהונתו 181	כוהן
לעניין איסורו בהמישה דברים 181	זרוע לחיים וקיבה (ראה: מתנות כהונה)
לעניין עבודה בשמונה בגדים 181	נשיאת כפיים (ראה: נשיאת כפיים)
שלא בעברה – אין מסלקים 202	עבודתו במקדש 278
מתמנה בפה 181	אם הרג 279 288
נזהר מן החטא 219	אם הרג בשוגג 253
שהרג בשוגג	אם נשא אישה אסורה ונדר
חיובו בגלות 214	שיגרשנה 184 336 351 352 454
חזרתו לתפקידו כששב מגלותו 169	550
181 171	אם עבד עבודה זרה 253 287 288
שחטא	בבעל מום 253 282 288
מחטיא את הרבים 97 220	עלייתו לתורה ראשון (ראה גם: קריאת
מעמדו בעת קבלת העונש 180 196	התורה)
שחטא ונענש – חוזר לתפקידו 171	אם בנו השתמד 96
180-185 195 196 200 201 210 216	אם השתמד וחזר 95 96 267 268
מפני שקדושתו אינה בטלה 180 234	280-283 285 286 288
242 243 285	אם חטא אחרי התראה 285 286
בחטא מקרי או מתמשך 183 216	אם נשא גרושה 284 285
שנטמא ומינו אחר, ונטהר הראשון 170	אם עבד עבודה זרה 287 295
שעבר מחמת מום או זקנה – נשאר	הקדמת ת"ח שאינו כוהן 281 282
קדוש 181	חילול התורה 282 283
כּוֹפֵר	מהתורה או מדרבנן 281
אינו פוטר ממיתת בית דין 51	משום דרכי שלום 281
אינו פוטר מחיוב גלות 51	משום קדושת הכוהן 268
כיבוד אב	נחשבת שררה 280
באב רשע 320	קדושתו באה מאהרן 284
אם גול והגולה בידו 326	ששימש בבית חוניו 172
חשש שמא עשה האב תשובה 320 326	כשרותו לעבוד בבהמ"ק 172 282

מפתח העניינים

- נכונות למות – כמיתה 523 522
 על חילול השם – גם יוה"כ, ייסוריין ומיתה 518 517 509 507–505 548 525
 על כרת ומיתת ב"ד – גם יוה"כ וייסוריין 525 518 509 506 505 585 552 548 527
 על לא תעשה – גם יום הכיפורים 527 525 507–505
 תשובה גמורה – די בה 510 509
 תשובה מאהבה – די בה 512–508 521 519
 תשובה מקלה על העונש 152
 תשובת רבים – די בה 515
 בתשובה בלי וידוי 524
 דורשת וידוי 356
 דורשת סיגוף, מלבד התשובה 358 355
 השב נחשב 'צדיק גמור' רק אחרי כפרה 552 527
 מיתת ב"ד אינה מכפרת בלי תשובה 442
 ע"י ייסוריין (ראה: ייסוריין)
 ע"י מלקות בלי תשובה 442 440
 קרבן אינו מכפר בלי תשובה 442
כרת
 הגורם לאַחַר עברת כרת 237 236
 מלקות יותר חמור מכרת 69
 מלקות על עברה שדינה כרת 69 50
 מתבטלת ע"י קבלת מלקות 439 196 85 445 444
 אם לא הייתה התראה 86 85
 אם לא עשה תשובה 443–440
 בכרת על מצוות עשה 85
 מפני שיש להניח ששב 440
 מתבטלת ע"י תשובה 85 50
 מתכפרת רק ע"י תשובה ויום כיפור וייסוריין (ראה: כפרה)
 תענית כסיגוף לפטור ממנה (ראה: תענית)
כתב
 מסורת בע"פ עדיפה על מסמך 102
כתבי יד
 נטיית מעתיקים לשנות ללשון מובנת 198
 'לא יבזו לגנב' וכו' 143 17
 'לא תעמוד על דם רעך'
 כולל הצלה מעברה 140
- באב שמחל על כבודו 531
 נדחה מפני איסור לשון הרע 90
 'כיון שלקה הרי הוא כאחיך' (ראה: מלקות)
כיסא הכבוד
 איוו תשובה מגיעה לשם 590 589
 בעל תשובה יושב תחתיו להגנה ממקטרגים 588 579 578
 'כל הגזלנים משלמים כשעת הגזלה' 113
 'כל מה שאומר לך בעל הבית...' 154
 'כל נדרי'
 החזקת ספר תורה בו ע"י נואף ששב 542
כלי
 שימוש בכלי שבלע איסור 119
כללי פסיקה
 אין הלכה כתלמיד במקום הרב 557
 במחלוקת ר' יוחנן נגד ר' אבהו – כמי הלכה 559–557
 באגדה – כר"א שהיה בקי בה יותר 558
 הליכה אחר רוב הפוסקים 544 293
 הלכה כר' יהודה נגד ר' מאיר 169
 הלכה כר' יוחנן נגד רב 441
 כמי שהוא 'מריה דתלמודא' 231 230
 מול כללים אחרים 231
 כשנאמר 'ופליגא' – הלכה כדעה השנייה 231 230
 תחולתם במקום שאין נ"מ למעשה 558
 תחולתם בענייני קדשים וטהרות 558
 כף זכות (החובה לדון אדם לכף זכות) אם כבר חטא – החובה להניח ששב 339
 בתלמיד חכם 340 339
 תלוי בדרגת צדקתו 339
כפרה
 בעברות חמורות לא די בתשובה לכפר 528–505
 אם עבר בשוגג 524 523
 אם עבר רק עברה אחת חמורה 514
 די בלימוד תורה לשמה 521 517 291
 די בשמירת שבת 521 520
 המתחזק בתשובה כל חייו – די בה 526 519 514 513
 מצוות המגינות מייסוריין (ראה: ייסוריין)
 נכונות לייסוריין – כייסוריין 522

מפתח העניינים

עבד משתחרר למפרע משעת הוצאת שן ועין 627	לא תעשה
פסילת קרבן למפרע באכילת פיגול 627	טעם שאינו נחשב ניתק לעשה של תשובה 500
ראש חודש מתקדש למפרע מתחילת היום 626	מפני שא"א לדעת האם באמת שב 67
רשע נפסל לעדות למפרע משעת החטא 626	מפני שהעשה קדם ללאו 67
שור תם שהזיק מוחלט לניזק למפרע משעת הנזק 627	מפני שתשובה אינה פוטרת מעונש ב"ד 51 67
'לפני עור לא תתן מכשול' אין לוקים עליו 414	לאו הניתק לעשה בגול (ראה: גול)
בשוחט שמכר טרפה ככשרה 369 414	הלאו מתוקן גם אם העשה קדים בכפייה 426
החשוד להכשיל אינו חשוד לעבור בעצמו 414	כפרה עליו 506
המכשיל אחר בעברה ושב האחר 30 72	קיום העשה אינו מבטל את האיסור 427
פסילת המכשיל לעדות 414	מתכפר רק ע"י תשובה ויום כיפור (ראה: כפרה)
לפנים משורת הדין הליכה לפנים משה"ד כסימן לתשובה 340 364 365 373 402 403	לאה הראשונה שהודתה לה' 41
'לקתה מידת הדין' לשון הרע 545	לאו (ראה: לא תעשה) לב
אם אחר מבקש שיספר לו 90 92	ה' הוא ליבם של ישראל 44
אם אביו או רבו מבקשים באמירה שאדם חטא, אחרי מחיקת הרישום הפלילי 604	לבישת שחורים באבלות 366
'בעל לשון הרע' – עוסק בה תדיר 590	כשלב בתשובה 366 367
היתר לספר לשם תועלת 89	מביאה להכנעה 366
אם אפשר להשיגה בדרך אחרת 92	לימוד תורה הוא חיים לאדם 215
רק במידה הנחוצה 89 91	הלומד לשמה נדבק בכבוד ה' 517
חומרתה 88 89	יש ללמוד רק מרב שהוא כ'מלאך' 211
יסוד לאיסור פרסום עברו של עבריין 88	222
ענישה עליה 88	כנגד כל המצוות 515 516
לשם שמים ב"ד צריך להעניש לש"ש ולא לבייש 451	כתחליף לסיגופי כפרה 60
מאגרי מידע על עברייני מין 19 20	מגן מייסורין 516 517
על עבריינים ר' מאיר הכלל שהלכה כר' יהודה נגדו 169	מכפר על עברות 515 516
מבול בני דור המבול יכלו לשוב 42 534	אף על עברה חמורה 291 517 521
מגנצא גירוש יהודי מגנצא 101	סוג מיוחד של פלפול 327
	ראש ישיבה (ראה: ראש ישיבה)
	רשע העוסק בתורה יומם ולילה – כשר לעדות 327
	'לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר' (ראה: יראת שמים)
	למפרע בקיום תנאי, המעשה חל למפרע 627
	חכם עוקר נדר למפרע 627
	מקח טעות מתבטל למפרע 626

מפתח העניינים

למחול למי שפגע בו 551	מגפה
מידת הרחמים	שבאה להרוג מזמרים ואחרים 110
ימין 109	'מדברים' (כת פילוסופית) 564
תשובה באה ממנה 629	מדרבנן (ראה: תקנות חכמים)
תשובה מגבירה אותה 72	מומר (ראה: משומד)
מים מאררים (ראה: סוטה)	מוסלמים (ראה: איסלם; ישמעאלים)
מיץ (פגום באמונה) (ראה גם: אפיקורס)	מועצה מקומית
שחזר בתשובה	הפטול לדון פסול לכהן בה 236
קבלתו 134 141-143	מורה
חלקו לעוה"ב 142	שמעל בתפקידו 182
מיץ (עריית)	מורה הוראה (ראה: רב; ראש ישיבה)
פרסום עברייני מין 19 20	מורה צדק (ראה: רב; ראש ישיבה)
מינוי (ראה: שררה)	מזיד
מיתה	באיזה חוטא מניחים שעבר במזיד
אינה מכפרת בלי תשובה 506	במי שחטא פעמיים 385
מביאה לתשובה 509	במי שיש לו טובת הנאה מהחטא 385
נכונות למות – מכפרת כמיתה 522 523	במי שסומכים עליו והתרשל 389
רק היא מכפרת על חילול השם (ראה: כפרה)	סתם אדם בחזקת כשרות שאינו מזיד 390
מידת בידי שמים	החמרה בקבלת תשובה של חוטא במזיד 383-385
כעונש על גזלת העני 125	מחילה
כעונש על עברה 516	בקשת מחילה ממת על קברו 543
שימוש בכללי פסיקה במחלוקת	דוד מחל לשמעון בן גרא 578
לגביה 558	מלך שמחל על כבודו (ראה: מלך)
מיתת בית דין	נשיא הסנהדרין שמחל על כבודו 186
אינה מצויה 73	ציבור המוחל על כבודו 276 277
אינה מתבטלת ע"י כופר 50 51	ראוי שהנפגע ימחל 74 551
אינה מתבטלת ע"י צומות 51	מחלוקת
אינה מתבטלת ע"י תשובה 50 80 359	הושבת בעה"ד והעדים למנוע מחלוקת 432
360	יש לפרש דברי חכמים באופן שהמחלוקת תצטמצם 396 438 587
מתבטלת אם לא הייתה התראה 51	מחקר (ראה: פילוסופים)
החייב מיתת בית דין	'מחותר'
אין קוברים אותו ליד צדיק 357	שה' עושה לקבל בעלי תשובה 537-540
בזמן הזה מחרימים אותו 80	מידת הדין
צריך להתוודות 56 72 80 357	יחסה לתשובה 49 537
קרבתו שלו 72 357 358 359	התנגדה לקבלת תשובת מנשה 537
המודה לפני ביאת עדים – פטור 60 61	מתנגדת לקבל שבים 578
המודה אחרי ביאת עדים – חייב 71	'לקתה מידת הדין' 545
מכפרת רק עם תשובה 56 442	סמכות בית דין – ממנה 629
מפני 'ובערת הרע מקרבך' 359	שמאל 109
נחשבת 'קנס' 61 73	מידת חסידות
בבן נוח 61	לא לאכול בשר 402
מבוצעת בידי שמים כשאין ב"ד 50	לא לקבל מגזלן המחזיר 122 123
אפילו עשה תשובה 50	
עברה שדינה מיתת ב"ד	
כפרה עליה (ראה: כפרה)	

מפתח העניינים

עלול לחטוא בגלל גאוותו 221 220 219	מלקות עליה 50
לכן חטאו אינו מחטיא אחרים 219	מכר
220	המוכר דבר אסור 462
לכן חייב לכתוב ספר תורה 221	מקח טעות מתבטל למפרע 626
שאל וחטאו (ראה: שאל)	שוחט שמכר טרפה ככשרה (ראה: שוחט)
שהרג בשוגג – חיובו בגלות 215 214	מלאכים
217	מתנגדים לקבלת בעלי תשובה 538 537
שחטא ונענש – חזרתו למלכותו 180	539
223–214 210 183 182	מלחמה
אין חשש שילמדו ממנו 222 221 219	חוטא חוזר מעורכי המלחמה 43
אם הרג בשוגג 217 214	אם חזר בתשובה 43
חשש שינקום בב"ד 218	מקבלים אויב שהשלים 55
נשאר בשם 'מלך' לעניין איסורי	מלך
מלך 218	אי אפשר לסלקו 187
שמחל על כבודו 531 186	אינו דן אחרים 191–189
לעניין מחילת ה' לשבים 531	יחד עם דיינים אחרים 191
לעניין חטא בשוגג 532	מלך מבית דוד 190
'מלמד' (ראה: ראש ישיבה)	בתנ"ך – נקרא 'נשיא' 189 188 186
מלמד תינוקות 219	בנו יורש את מלכותו 215 165 160
שעשה מעשים מגונים ושב – החזרתו	רק אם הוא ירא חטא 219 181 180
לתפקידו 240 239	דוד וחטאו (ראה: דוד)
אם אינו שכיר של הציבור 240	האיסור לקללו 187 186
בספק אם התשובה אמיתית 240 239	החזרת מנשה למלכות אחרי שחטא
מלקות	ושב 97
אינה מתבטלת ע"י תשובה 51 50	הלקאתו על ריבוי נשים וסוסים 214
מתבטלת אם לא הייתה התראה 51	מלקות על כל סוס וסוס 218
אינה מתבטלת ע"י צומות 51	המנודה לו – מנודה לכל ישראל 187
בגוי 472	העמדתו לדין 193 190 189
בושת הלוקה בב"ד – יותר מבמלקות	בענייני איסור 190
שברצון 471	כפייתו לציית ע"י ירידה לנכסיו 226
בערב יוה"כ (ראה: יום הכיפורים)	מדאורייתא ומדרבנן 191
גם שלא ע"י ב"ד – מכפרות 440	מלכי בית דוד 226 214 190 189
דווקא אחרי התראה 447	מלכי 'ישראל' 214 211 190 189
כפתוהו וברח 472	נידון ע"י ה' 214 191 190
למי שמכחיש שמושמד פלוני חזר	חיובו להביא קרבן על שגגתו 221 220
בתשובה 104	יזכור שהוא עבד ה' 221
לשוחט שנמצא אחריו חלב (ראה: שוחט)	לעניין קרבן 'חטאת נשיא' 219 187
מכפרות גם בגלל הבושה 472	ב'נשיא שעבר' 217
מכשירות רשע להישבע בב"ד 452	מינוי גר כמלך 160
אם לא עשה תשובה 452	נידויו על חטאו 226 225
מכשירות רשע לעדות 426 412 381 380	נמשח בשמן המשחה 183 182 180
472 464 445 444 440 427	סילוקו אם חטא 222 216 214
אם הלך ללקות רק כדי להתכשר	אם הרג בשוגג 217
460	אם ריבה סוסים 218
אם לא עשה תשובה –445 443 442	בשלמה המלך 218
460–457 454–449 447	

מפתח העניינים

נחשב מזיד 389	אף שניתנות בכפייה 451
מנשה בן חזקיהו	במלקות שלא מן הדין אלא לצורך
האם יש לו חלק לעולם הבא 97-99	שעה 459 458 456 455
549 538 223	בעברה שעניינה הנאה 457-455
לפי החכמים או לפי ה' 538 539	מגזרת הכתוב 451
החטיא את הרבים 96 97	משלקה - נקרא 'אחיך' ולא 'רשע' 86
חזרתו למלכותו אחרי שנלקח לבבל 97	427 399 242 238 233 214 195 183
223	458 457 455 450 449 444 439
רשעותו 96	אם לא עשה תשובה 441 440 439
תשובתו 578 97	605
טעם שלא נזכרה בספר מלכים 96	במלקות שהן עונש לצורך שעה 450
רק מיראה 98 97	451
תשובתו התקבלה 265	בעונשים אחרים 450 87
תשובתו התקבלה ע"י	האם נקרא 'צדיק' 441 440
'מחזרת' 537-540-549	מפני שיש להניח ששב 440
היינו במידת החסד 539	על עברה שדינה מיתה 50
מסור	על עברה שדינה כרת 50
הוא כרוצח 125	'פדיון' המלקות ע"י עונש אחר 432
הריגתו 319	פוטרת מחיוב כרת (ראה: כרת)
חשש שמא חזר בתשובה 320 319	ממון
שעשה תשובה 77	ממונו של אדם - חלק ממנו 125
מסורה (של התנ"ך)	ממזר
הבדלים בינה לנוסח בתלמוד 540	אם המוליד עשה תשובה מאהבה 29
'מסורת הברית'	בביאה שאין בה עברה 30
במובן של עונש 450	מגפה שבאה להרוג ממזרים
מסירות נפש	ואחרים 110
המוכן לה - כאילו עשאה 523-521	מועילה תשובה אף אם הוליד ממזר 152
יש לחשוב על כך בעת קריאת שמע 521	153
מסית	בחיי הממזר 30
התראה בו 54	ע"י שה' יכרית את זרעו 152
הכמנת עדים עליו 54	פסול עצמי או בגלל העברה
'מעלין בקודש ואין מורדין'	שבביאה 30 29
בנשיא הסנהדרין 228 218 200 196	מנהג
באי חזרתו לתפקידו 228	ללקות ערב יוה"כ (ראה: מלקות)
בסילוק אדם מתפקידו 228 216 203 202	מנהגי אבל של שבטי אוסטרליה 34
מעמדות	שבעלי הדין והעדים ישבו 432
חבורות תפילה בזמן המקדש 265	שמשומד יטבול כששב ליהדות 342
תנאי שליח ציבור או 265	מנהיג (ראה: טובי הקהל; מלך; נשיא;
מצווה; מצוות	פרנס)
בעל חזקה לקיימה (ראה: חזקה במצוות)	'מנורת המאור'
המתחרט עליה - מאבד אותה 29	היחס בין הספרים בשם זה 565
העושה במקום סכנה - שכרו גדול 133	מניין
מצווה כללית אינה נמנית במניין 501	צירוף נואף לדבר שבקדושה 547
מצוות לא תעשה (ראה: לא תעשה)	מנקר בשר
מצוות שכליות ושמעיות 564-572	שנמצא אחריו חלב או גיד הנשה 384
מצוות שפעולתן נפרדת מקיומן 502	חזרתו לתפקידו 384

מפתח העניינים

- חזרתו בתשובה
 אינה חשודה כהערמה 382
 גורמת לו סבל 381
 הקלה בתשובה הנדרשת ממנו 352
 מנהג שיטבול כששב ליהדות 342
 כוהן שהשתמד ושב
 אם השתמד באונס או ברצון 95
 לעניין נשיאת כפיים 172 96 95
 לעניין עלייה לתורה ראשון 96 95
 מטרת ההשתמדות – שלא 'לשמה' 382
 משומדים מאונס (ראה: אנוסים)
 בתקופת רגמ"ה 100 99 95
 עבריין שיש חשש שישתמד אם
 יוענש 144
 עדותו (ראה: פסולי עדות)
 קידושיו חלים שמא הרהר תשובה 318
 שהעיד שבעלה של עגונה חי, ועדים
 מעידים שמת 343 342
 אם עשה תשובה של 'רמייה' 343 342
 שהעיד שבעלה של עגונה מת 343
 שחזר בתשובה
 אָחַר שמכחיש שהוא שב לפני
 מותו 104
 האיסור להזכיר את עברו 238
 המבזה אותו חייב נידוי 140 100
 מינויו כש"ץ (ראה: שליח ציבור)
 מתקבל רק אחרי תשובת המשקל 548
 קבלתו לקבוצת מתפללים בעד
 מתים 238
 קריאת בנו על שמו 357 96
 שמת – חיוב אשתו בייבום 351
 שעשה תשובה של רמאות 273 272
 משטר דמוקרטי
 בעל תפקיד בו (ראה: שררה)
 משטרה
 קבלת עבריין כשוטר אחרי זמן רב 18
 'משמא דגמרא'
 פירוש הביטוי 153
 משפחה
 לבעל תשובה יש פגם משפחה 275 274
 אם ידוע שזו תשובה אמיתית 275
 פגם סובייקטיבי 274
 מי שיש במשפחתו חוטא 248 247
 לעניין בדיקת סוטה 247
 מינויו כש"ץ 248 247
 מינוי ש"ץ ממשפחה בוזיה 248
- ניתנו באופן שקל לקיימן 36 35
 תשובה כמצווה (ראה: תשובה)
 מצוות עשה
 העובר עליה ושב – כצדיק גמור 583
 584
 העובר עליה מתכפר בתשובה בלבד 58
 585 584 505
 עם קצת צער 505
 מצורע
 יחס החברה היהודית אליו 17
 'מקדש מעט' (ספר) 588
 'מקום שבעלי תשובה
 עומדים...' 594–553
 מקלט (ראה: רוצח בשוגג)
 מקרא
 בעלי תשובה מקראיים (ראה: בעל
 תשובה)
 לימוד עניינים ממנו
 אין למדין מלפני מתן תורה 55
 בענייני תשובה 493
 הבדלים בין המסורה לנוסח
 בתלמוד 540
 'נשיא' במקרא – משמעותו מלך 186
 219 189 188
 מר עוקבא
 היה בעל תשובה מיוחד 589
 מריש הגזול
 תקנה שפטר מלהשיבו אם בנאו בבית
 (ראה: 'תקנת השבים')
 אנשי נינוה השיבו גם אז 115 114
 מרשם פלילי
 הזכאים לעיין בו 605 603 491 22 18
 606
 מחיקתו כעבור זמן קצוב 604 474 22
 מטרתו 21
 פרסומו למטרה מוצדקת 491
 על עובד אצל איש פרטי 608 607
 שיקולים בעד ונגד 18
 של עבריין מין 20 19
 משה רבנו
 הריגתו את המצרי 295
 מנעה ממנו להיות כוהן 295
 'משה' – לשון קריאה ושבועה 198 193
 נשיא הסנהדרין עומד במקומו 210
 משומד
 חובת ייבום ביבם משומד 318

מפתח העניינים

נוגע בדבר	משפחה שנטמעה – נטמעה	271
במי שקיבל שוחד ושב	משפט עברי	
נוח	השפעתו על חוק המרשם הפלילי	23 22
טעם שהאריך בכניית התיבה	609–603	42
נוצרים	מת	
החשיבו את הסיגופים	'חברה' המתפללת לתיקון נשמות	
מתענים בצומות קשים	מתים	238
נחשון בן עמינדב	קבורתו (ראה: קבורה)	
ירד ראשון לים סוף	מתיבתא דרקיע	596 602
ניאוף (ראה: נואף)	ציטוט דברי תורה משם	564
נידוי (ראה גם: חרם)	'מתכלמין' (כת פילוסופית)	
המנודה לנשיא – מנודה לכל	מתנות כהונה	
ישראל	בחור"ל	77
לאב בית דין (ראה: אב בית דין)	בזמן הזה	77
לגולן שאינו פורע	שלילתן מכוון עבריין	77 78 398
לחכם שחטא	אם חזר בתשובה	77 78 399 400
אם יש בחטאו חילול השם	אם קיבל את עונשו	450
למי שמבזה בעל תשובה		
למי שמבייש אחר בדיבור	נבואה	
ויתור על הנידוי – רק בהסכמת	אינה יכולה להשיג את מושג	
הנחבל	התשובה	538
למי שמוכיר לבעל תשובה את	מתנגדת לסליחה עקב תשובה	47 48
עברו	תפקיד הנביא ללמד להיטיב	47
אם לא ידע שזו גזרת רגמ"ה	'נדכה לב'	
האם אפשר להתיר את הנידוי	היינו מי שהתאוה לעברה ונמנע	570
למלך (ראה: מלך)	נדר	
לנשיא הסנהדרין (ראה: נשיא הסנהדרין)	התרתו ע"י חכם	
לתלמיד חכם (ראה: תלמיד חכם)	עוקרתו למפרע	627
נינוה, אנשיה נינוה	ע"פ 'נולד' (דבר לא צפוי) – שרשע	
השיבו אף מריש גזול שבנו בבית	יחזור בתשובה	326
	כזה שנסא אישה אסורה ונדר שיגרשנה	
	– כשר לעבוד במקדש	184 336 351
	550 454 352	
	נואף	
	אשת איש שנאפה – אסורה	
	לבעלה	459
	דרך תשובת הנואפת לכפרתה	145
	הקלה בה כדי שלא תבעט	145
	דרך תשובתו – באותו מקום, באותו	
	פרק, באותה אישה	586 588–590
	602–595	
	שחזר בתשובה	
	עלייתו לתורה	542 544
	החזקתו ספר תורה ב'כל נדרי'	542
	פטור מלהודיע לבעל	110
	תשובתו תלויה במיתת האישה	98

מפתח העניינים

229 213	אם לא נתפרסם חטאו	598	רק אחרי שהורגל לסור מרע
210 209	אם עשה תשובה והתפרסמה	564	עמידה בו
213			אם האדם הביאו על עצמו
197	בנשיא שידוע שלא ינקום		נישואי תערוכת
211 199 198	החזרה תקצר את חייו	293	הכרוכים בהמרת דת
243 212			נישואין
211 201 199 193	מחשש שיזלזלו בו		אישה שנשבעה להינשא לאדם שנודע
243 229 212		274	שהשתמד ושב
195	מחשש שינקום במי שהענישוהו		נפש
243 218 212 211 200 197		533	חטא פוגם בה
209 205-203	מפני חילול השם	533	לגוי יש רק נפש, לא 'רוח'
243 213 -211			נקמה
	מפני שאין ללמוד תורה ממי		חשש שנשיא שחטא ונענש ינקום
222 216 213-211	שחטא	212 211 200 197 195	בב"ד
210	מפני שאינו יכול לשמש מופת		'נשיא'
243 235 221 216 213 211		220-217	במשמעות מלך
218	נשאר בקדושת ראש הסנהדרין	188 186	במקרא - משמעותו מלך
229	רק אם התרו בו	219 189	
229	רק אם נענש בב"ד	220 217	במשמעות נשיא שבט
186	שמחל על כבודו		נשיאי השבטים הביאו את אבני
235 213 210	תפקידו להיישיר את העם	219	השוהם
	נשיאת כפיים	188 187	משמעותו לאחר תקופת התלמוד
287 286	בכעל מום	188	מנהיג מצאצאי דוד
295 279 278 254 172	בכוהן שהרג	188	ראש הגולה נחשב 'נשיא'
289	אם הוא מועד להרוג		נשיא הסנהדרין
292 290	אם הרג בשוגג	187	אפשר לסלקו
292	אם הרג מתוך אונס	192 188	אם חטא
520 293-288 254	אם עשה תשובה	192 188	אם ציער חכם אחר
545-543		189 187 186	האיטור לקללו
290	אם רק מרננים עליו שהרג	226 193	הלקאתו על חטאו
292	בגרמא	230	דווקא בצנעה
295	במלחמות ישראל	187	המנודה לו - מנודה לכל ישראל
279	בנשיאת כפיים ביוה"כ	187	אם נתמנה מחמת ממונו
295 292	בתאונת דרכים	191	העמדתו לדין
289	לכתחילה ובדיעבד	191	אם הוא מזרע דוד
279	פסול מהתורה או מדרבנן	193	נידון בפני שלושה
172 139 96 95	בכוהן שהשתמד ושב	204 203	חטא שלו הוא כחטא בפרהסיא
283-280 278 268 267 261		213	
545 544 293-291 288-286		187	לעניין קרבן 'חטאת נשיא'
95	אם השתמד באונס או ברצון	243	מינוי בעל תשובה לכתחילה
139	אם שב בסתר או בגלוי	230 226 225	נידויו על חטאו
287	בכוהן שעבד עבודה זרה		שחטא וטרם נענש - השארתו
294	אם עשה תשובה	212	בתפקידו
520	אם שב ע"י שמירת שבת		שחטא ונענש - אינו חוזר
279	במשומד	229 222 213-186 182	לתפקידו
294	בעמידה	228 196	אינו חוזר כחבר סנהדרין

מפתח העניינים

חבר בו שחטא ונענש – חזרתו	268	בפוחח
לתפקידו 204 200	287 281 280	ה' חותם על הברכה
חוטא שנענש – מיניו כחבר		הברכה 'אשר קדשנו בקדושתו של
סנהדרין 200		אהרן' 284
נשיאו (ראה: נשיא הסנהדרין)	292	היא מצוות עשה
תקנות אושא 224	268	תלויה בקדושת הכוהן
סנחריב		'נתפשר'
'שבט אפו' של ה' 539	40	ביאור הביטוי
סניגרון		
הבאת ראיות לדבר שקרי 545		סברה
הגנה על חוטא 546 545		רשע דחמס פסול לעדות מסברה 451
ספק	455	סוטה
אין ספק מוציא מידי ודאי 73		אם היא כשרה – מתברכת בלידתה 472
כשזה לקולא 74		בושתה מכפרת על הסתרותה 472
ספק נפשות להקל 73 61		המים אינם בודקים אם בעל בעלה ביאה
עד שיש בדבריו ספק אינו עד 333 332		אסורה 43
רשע שקידש 'ע"מ שאני צדיק' –		אם עשה תשובה עליה 43
מקודשת רק מספק 349 314 313		המים אינם בודקים אם יש במשפחה
353 350		חוטא 247
ספר הישר (ספר המוסר)		חיוב לגרשה אחרי השקאתה 472
מי המחבר 577		סוכה
'סרח'		הבנויה עם קורה גזולה 116
במובן של חטא 224 216		סומא
'סתם יינם'		כדיין וכעד 157
הסוחר בו 470		סופר (כותב שטרות)
עבד עברי		פסילת העובר על שבועה מלהיות
חזרתו לשררה כשיוצא ביובל 168 155		סופר 397
174 172 171		שוזיף שטר – פסילתו מאומנתו 310 309
נחשב דבר 'חמור ומאוס מאוד' 172 171		משל לפסילת שאול 310
עברה של גנבה או מכירת עצמו 174		'סורו רע'
עבודה זרה		משמעות הביטוי 136
דעה שבית חוניו הוא בית ע"ז 172		סיגופים (ראה גם: תשובת המשקל)
הזכרת שם ע"ז בטקס נישואין 294		בהימנעות מיין בשבת 364
כוהן שעבד ע"ז		כחלק מהתשובה 551 328
אם עשה תשובה 290		כסימן לתשובה 548 432 431 393
לעניין נשיאת כפיים 294 287		לימוד תורה כתחליף 516
לעניין עבודה במקדש 287 253		נחוצים כדי לבטל מקטרגים שהחטא
לעניין עלייה לתורה ראשון 287		יצר 512
לא עבודה אחרי חורבן בית ראשון 96		נחוצים כדי לכפר על חטאים 520 251
מועילה תשובה עליה 154–152		סמיכה
דרישות מהשב 295 294		היא בטלה 188
מינוי השב לתפקיד 172		חידושה בזמן הזה 456 86 85
סתם משומד עובד ע"ז 294		סנהדרין
שמירת שבת מכפרת עליה 520 519		ה'גלויות' שלו 224

מפתח העניינים

קרבן שלהם פסול 357	לישראל 533
'על מנת שאני צדיק' (ראה: קידושין) עלי הכוהן	הקלה בדרישות מהחוטא כדי שלא יחזור לסורו 294 295 551
עונשם של בניו 291	חובת החברה 109
כפרה ע"י לימוד תורה וגמ"ח 291	יש לפשוט יד לקבל שבים 399
עם הארץ	כשיקול בהכרעה במחלוקת פוסקים 261
המבקש שיטלחו לו כהתרת נדרים – היא	270
תשובה 325	כשיקול בענישת ב"ד לצורך שעה 81 76
קבלתו כ'חבר' הנאמן במעשר 134–136	כשיקול הלכתי 493–495
אחרי שעבר עברות, בסתר או	ע"י אי הזכרת עברו של השב 18
בגלוי 135 138	ע"י החזרת השב למעמדו 96
אם נתקבל בעבר וחזור לסורו 136 137	ע"י הקלה בדרישות מהשב 543
139	שיקול נגדי שלא לעודד חטאים 544
אם חזר בו בסתר או בגלוי 134 137	546
138	ע"י התרת נשיאת כפיים בכוהן
בלי מעשים מוכיחים 136	ששב 291 292
עמלק	ע"י מחילה למי שפגע בו 551
חטא שאול באי מחייתו 308 309	ע"י פסיקה שבעל תשובה עדיף
עני	מצדיק 558
הגזול ממנו חייב מיתה בידי שמים 125	ע"י צמצום הדרישות לקבלת השב 430
הגזול ממנו כנוטל נשמתו 125	432
עריות (ראה: גילוי עריות)	ע"י קבלת השב 240
פוחח	ע"י קבלת השב לחברה 18
השתתפותו בתפילה, לחלקיה 268	ע"י קבלת כוהן משומד ששב למצוות
פורים	הכהונה 287
הרוצח בשוגג בפורים 170	תקנות שנועדו לעודד (ראה: תקנת
'פושע' (רשלן)	השבים)
קל ממזיד 384	עיוור (ראה: סומא)
פחד	עיר מקלט (ראה: רוצח בשוגג)
השב צריך לפחד שמא לא עשה די 513	עיר הנידחת (אנשיה)
514	אין להם חלק לעוה"ב 56
פילוסופים	אם הייתה התראה כללית בלבד 54 55
שיטתם בעניין מי שאין לו תאוה לחטא	אם חזרו בתשובה 30 52–57
לעומת המתגבר על	אם לא הייתה התראה לכל אחד 54
תאוותו 563–573	נענשים כעובדי ע"ז יחידים 55
פלפול	נפטרו כלפי שמים 53
סוג מיוחד של פלפול 327	היא 'מציאות חדשה' 54
רק בלימוד ולא בפסיקה 345	הריגת הקטנים 55
פסולי עדות	חייבים רק אם הודחו רובם 56
אוכל טרפות 413 414	טעם חומרת עונשם
'אנוס' שקידש אישה בפני עדים	כדין בני נוח 54
330 329 328 322 315 312	כהרוגי מלכות 55
312	ככופרים, לא כעונש 55
בוועל גויה 458	מפני אי ציות לשלוחי ב"ד 56
המסית אחר להעיד שקר 418	מפני שם 'רשע' 55
העובר בלאו שאין בו מלקות 427	ממונם אבד 55

מפתח העניינים

- העובר על 'לפני עור' 414
העובר על שבועתו 397
מי שאינו עוסק ביישוב העולם 362
מי שנאף במשכב זכור 459
מלווה בריבית 386
פסול מדרבנן 374
סומא באחת מעיניו – כשר 157
עד זומם נפסל למפרע 626
פסולי עדות דרבנן 331 322 321
קרוב 321
קרוב אחד פוסל את כל העדים 327
רוצח בשוגג
כשר 157
אינו יוצא מעיר המקלט להעיד 157
'ריקים ופוחזים' 344
רשע
אם רק עד אחד העיד שחטא 341
בעברה שאין בה חימוד ממון 381
בעברה שחייבים עליה מלקות 443
448
בעברה שחייבים עליה מלקות – פסול
מגזרת הכתוב 460 454 451
ברשע דאורייתא – בלי הכרזה 347
הכשרתו לעדות ע"י תשובה (ראה:
הכשרת...)
ע"פ עדים שחטא 341 333 332
פסול למפרע מיום החטא 626 337
פסול מגזרת הכתוב 341
פסול מדאורייתא או מדרבנן 361
פסול מחשש שלא יעמוד בניסיון של
חימוד ממון 340
רשע דחמס 448
גולן 444 443
מעין גולן 362
פסול מסברה או מגזרת הכתוב 451
455
רשע – החשש ששב ועדותו כשרה 400
אם המשיך לחטוא אח"כ 338
אם חזר בתשובה אחרי העדות 315
336 334 330 325
אם נודע החטא או לא נודע 345
במי שהשתמד מתוך אונס 322 315
330–328
בעדות בידי נפשות 332 314
בעדות הסמוכה לזמן החטא 321 320
- בעדות לאסור או להתיר עגונה –342
344
בעדות על גט 316 315
בעדות על קידושין 315–312 57
335–331 328–323 321
בתלמיד חכם 341–339
יש לו חזקת פסלות 324
מפני הספק – אין זו 'עדות' 333 332
רק אם אמר שהוא צדיק 319 318 316
335 324
רק מדרבנן החמירו לא לחוש 344 341
רשע ששב ומעיד על מה שראה לפני
ששב 68 66 65
אם ב"ד אינו יודע מתי ראה 66
שוחט שמכר טרפה ככשרה 386 369
393
אם היה שוגג 416 415
במי שבדק לאחרים על
אחריותם 417–413
במי שבדק לעצמו ומוכר על
אחריותו 417 415–413
פסול מפני שהוא נפסל לשמש
כשוחט 395–393
שתחילתו בפסול ובסוף נתכשר 336
פסוקים
הסתמכות עליהם בענייני תשובה 493
פסיקת הלכה
כלליה (ראה: כללי פסיקה)
כשהדבר תמוה בעיני ההמון 432
כשהדור פרוץ ואין כוח ביד חכמים 432
לפי העניין והזמן 432
לפי ראות עיני החכם 432
פוסק המתנה את פסקו בהסכמת רב
אחר 344
רק ע"פ ראיות ברורות 345
פרהסיא
האם דווקא בפני עשרה 201
הגדרתה 201
החזרת חוטא בפרהסיא לתפקידו 202
216 213 203
אם חטא בעדים ובהתראה 203
הכשרת רשע לעדות – ע"י תשובה
בפרהסיא 449
חטא של נשיא נחשב כחטא בפרהסיא
(ראה: נשיא הסנהדרין)

מפתח העניינים

515	המעשה אחרים לתת צדקה	203	לעניין 'ייהרג ואל יעבור'
519	מכפרת על רציחה		נידוי אב בית דין בפרהסיא (ראה: אב בית דין)
	צום (ראה: תענית)	264	סילוק משורה בגין חטא בפרהסיא 'פרו ורבו'
	צורך שעה בענישה (ראה: עונש) ציבור	36	אישה פטורה מפני שקשה לה פרנס (ראה גם: טובי הקהל)
	כבודו (ראה: כבוד הציבור)	163	כולל כל מי שאחראי על דבר ציבורי
507	כפרת יום הכיפורים עליו	170	שעבר מחמת אונס ופסק האונס פרסום
	מעלת תפילה בציבור – רק בישראל 530	18	דבר הרשעתו של אדם בעברייני מין 19 20
	תשובת רבים בישראל – מועילה גם למיעוט שלא שב 530		פרשנות
	הופכת זדונות לזכויות 515	272	של הביטוי 'שם רע'
515	מכפרת גם על עברה חמורה	272	של חוזה – לפי לשון בני אדם
	ציפורניים		צדיק
396 393 366 365	גידולן כסימן לתשובה	58 38 34 28	בעל תשובה נחשב צדיק
	ציצית	527 511 313–311 252 251	בחוטא שלקה ולא שב
500	מצווה על הלוכש ארבע כנפות	441 440	במי שחטא במצוות עשה 584 583
	צמחונות	358	בתשובה מיראה
402	כמידת חסידות	357 356	גם בלי וידוי
	צנוורה	512 358–356 355	גם בלי כפרה
266	מחיקת סימן מספר שו"ת	534 528 527	האם נחשב 'צדיק גמור'
	צרפת	557 552	
22	חוק צרפתי על המרשם הפלילי	582	ה' מכשיל צדיק בחטא
21	חוק צרפתי על שיקום עברייני		חסיד (ראה: חסיד)
	קבורה	585 584	חשש לגאווה בו
543	בקשת מחילה ממת על קברו	339	לדונו לכף זכות
357	אין קוברים רשע ליד צדיק	339	לעומת תלמיד חכם
568	קבורת צדיק בינוני ליד חסיד גמור		מעשה שלו שנראה כחטא – חילול השם 204
560 253	קוברים בעל תשובה ליד צדיק		עדיפות בעל תשובה עליו (ראה: בעל תשובה)
568	לא ליד חסיד	568 560 253	קבורת בעל תשובה לידו
	קבלה בלב	357	קבורת רשע לידו
550	היא כמעשה, אם יקיים את קבלתו		רשע המקדש 'ע"מ שאני צדיק' (ראה: קידושין)
	קבלת בעל תשובה (ראה גם: עם הארץ) 399 383 259 144	266	תפילת בן של צדיק מתקבלת יותר
134–132	אם חזר בו בסתר או בגלוי	266	כשמתפלל על עצמו או כש"צ
547 283 143–137	אם חטא בסתר או בגלוי 138		צדקה
	בבעלי תשובה בזמננו 631 630	515	מגינה מייסורין
	במי שחטא במזיד 385–383	516 515	מצילה ממוות
	במי שסמכו עליו רבים 387–385		
	במין 143–140 134		

מפתח העניינים

נאמנות המקדש לומר שקיים את התנאי 353	החשש שהוא מערים בתשובתו 365–438
עני שקידש 'ע"מ שאני עשיר' – החשש שהעשיר 326	אם עושה מעשה מעין העברה שעשה 380
קידושי מומר חלים שמא הרהר תשובה 318	במי שחטא מתוך חמדת ממון 378
הוכחה ממה שקידש כדת משה וישראל 318	במי שסמכו עליו רבים 386
רשע שקידש 'ע"מ שאני צדיק' – מקודשת 311–313	בשוחט (ראה: שוחט) קהל (ראה: טובי הקהל; ציבור) קול (ראה: רינון) קורה
316 317 319 322 323 326 331 332 343 344 355 357–361 374 375 459	בניו עשו תשובה ונעשו נביאים 252
אם אמר שהרהר תשובה 353	355 קזואיטיות הלכות קזואיטיות 408
אם המשיך לחטוא אח"כ 338 339	קידוש החודש בית דין מקדש ולא רק מברר 626
אם ידוע שהרהר תשובה 314	ראש חודש מתקדש למפרע מתחילת הלילה 626
אם קידש ביום הכיפורים 527	נחקרו העדים ולא הספיק ב"ד לקדש ביום 626
אפילו חטא בכרת ומיתת ב"ד וחילול השם 511	קידוש השם מכפר על חילול השם 517–519 522
בגולן 549 550	ע"י השבת אחרים בתשובה 518
בגולן שלא השיב את הגזלה 349 350	ע"י השפלת אנשי שקר 517
352 352 ברשע שחייב מיתת ב"ד 359 360	ע"י חיזוק אנשי האמת 517 518
מקודשת רק מספק 313 314 349 350 353	ע"י יוסף עם אשת פוטיפר 559
משום חומרת אשת איש 319 320 325 345	ע"י פרסום כבוד ה' 518
משום שאמר שהוא צדיק 316 330–	קידושין בפני עד רשע הפסול לעדות אחרי שנענש 458 459
332 333 338 משום שהוא מעוניין לשוב כדי שיחולו הקידושין 324 328 330	אנוס שקידש אישה בפני עדים אנוסים 312 315 322 328
משום שהצדדים התכוונו שדי בהרהור תשובה 333	ביטולם ע"י פסילת העדים – רק בב"ד 443
משום שעוונות חתן נמחלים 358 629 630	בעד הפסול מדרבנן 321 331
'ע"מ שאני צדיק גמור' 318 320 527 528	האם חוששים שעשה תשובה (ראה: עדות) האומר לאחר 'צא קדש לי אישה' 56
רק אם עשה אח"כ תשובה גמורה 335 338	הטוען שקידש אישה, והיא מכחישה 323
קין תשובתו 39–42	מבקשים מהעדים להרהר תשובה 336
התקבלה 534 535	מי שסידר קידושין לפסולי חיתון 236
עונשו הוקל בגללה 40 42	פסילתו מתפקיד הנהגה 236
קיצוניות תיקונה ע"י נטייה לקצה האחר 372	316 מסדר קידושין – כב"ד

מפתח העניינים

עליית פוחח 268	קירוב העבריין (ראה: עידוד התשובה)
תרגום הקריאה ע"י פוחח 268	קללה
קריאת שמע	האיסור לקלל אדם 226
כשקורא יש לחשוב על מסירות	לקלל חכם – חמור במיוחד 226
נפש 521	האיסור לקלל את נשיא הסנהדרין 186
כאילו מסר נפשו בפועל 522 521	189 187
פריסה על שמע ע"י פוחח 268	קנס
קרקע	הכשרת החשוד לשבועה ע"י תשלום קנס
אינה נגזלת 117	כעונש 452 449
גזל קרקע ובנה עליה 117 116	המודה בו פטור 61
אין בה 'תקנת השבים' 117 116	הצורך בהוכחה כדי להכשיר שוחט שמכר
אם עשה בשוגג 117	טרפה ככשרה – הוא קנס 342 341
'קשוט עצמך ואח"כ' וכו' 210 189	חיובו חל רק בהעמדה בדין 627
ראש הגולה	חצי נזק בשור תם הוא קנס 627
אין למנות שניים 188	מיתת ב"ד נחשבת 'קנס' 73 61
דינו כנשיא 188	על הנשבע לשקר 23
הוא במקום מלך 188	קרבן
שחטא ונענש – חזרתו לתפקידו 211	אינו מכפר על המחטיא אחרים 220
ראש חודש (ראה: קידוש החודש)	גוי יכול להקריב קרבן 532
ראש ישיבה	השב – כאילו הקריב קרבן נדבה 501
במובן של נשיא הסנהדרין (ראה גם:	'זבח רשעים תועבה' במי ששב ועוד לא
נשיא הסנהדרין) 196 195 188 187	נתכפר 552
211 203 200	חטאת ועולה מקומן שווה כדי שלא
הבדל בינו לנשיא סנהדרין 222	לבייש חוטאים 110
היחס בינו לאב בית דין 195	'חטאת נשיא' – איזה נשיא 187
יש ללמוד רק מראש ישיבה שהוא	חסידים התאור להביא חטאת 585
כ'מלאך' 222 211	כיוון שעלה – לא ירד 271
ראש השנה	מדבר מאוס 241
מתקדש למפרע מתחילת הלילה 626	מכפר על חטא 48 46
רב	מוחק את העוון לגמרי 71
הכינוי 'רב' קטן מ'רבי' 238	על שוגג 523
חוטא שנענש – מינויו כרב 238	רק על ישראל 535
במי שנענש ע"י השלטון הנכרי 238	רק עם תשובה 506 442
יש ללמוד רק מרב שהוא כ'מלאך' 211	צום ותשובה אינם פוטרים מחיוב
222	קרבן 51
יש לקרוא לבעל תשובה 'רב' 399 238	פסילתו למפרע באכילת פיגול 627
כבודו נדחה מפני איסור לשון הרע 90	של החייב מיתת בית דין 359–357
שחוטא בשוגג – מחטיא אחרים 220	הוא 'תועבה' 72
שחטא – חזרתו לתפקידו 185 184	תפילות נתקנו כנגד התמידים 253
אחרי שנענש 210	קריאת התורה
שמזלזל במצוות בפסיקתו –	עליית בעל תשובה 291
סילוקו 209	עליית כוהן ראשון (ראה: כוהן)
שנבחר ע"י שיחוד הבוחרים –	עליית מי שהשתמד וחזר 268
פסול 238 237	עליית מי שנאף ושב 544 542
אם חזר בתשובה 238 237	אם תשובתו נראית כרמייה 544 542
	547 545

מפתח העניינים

- שעשה מעשה מגונה בנער – סילוקו 208
 אם נתן אמתלא 209 208
 נחשב חילול השם 208
 רב, רבנו... (ראה לפי שמו הפרטי) רגנשבורג
 גר שימש שם כש"ץ 270
 רהביליטציה (ראה: שיקום) רוב
 הליכה אחר רוב הפוסקים 544 293
 הליכה אחריו בסתירת עדויות להתרת עגונה 343
 רוח
 חטא אינו פוגם בו 533
 רק לישראל יש 'רוח' 533
 רומא
 משפט רומי על גזול קורה ובנאה בביתו 112
 רופא (ראה גם: רפואה)
 סילוקו ממשרתו במוסד ציבורי 163 162
 רוצח
 כפרתו ע"י הסתכנות להציל נפש 522
 מועילה לו תשובה 154–152
 מי שציווה למישהו להרוג אחר – מינויו לשררה 172
 נשיאת כפיים בכוהן שרצח 172
 צדקה ותפילין מכפרות לו 519
 רוצח במזיד
 אסור להסתכל בדמותו 250
 אסור להתפלל עמו 250
 יש להתרחק ממנו 250
 אם עשה תשובה 251 250
 פסול לכל תפקיד 156
 רוצח בשוגג
 במלך – חיובו בגלות (ראה: מלך)
 ברב – הגליית ישיבתו 215
 אם אי אפשר להגלותה 215
 האם מותר לו להתפלל עם הציבור 250
 אם עשה תשובה 252–250
 זכות גואל הדם להתנגד 250
 הורדתו אם מינהו 158
 חזרתו לשררתו בתום גלותו 175–155
 241 235 217 185 184
 ככהן גדול (ראה: כוהן גדול)
 במינוי במשטר דמוקרטי 168
 במלך (ראה: מלך)
- כגבאי בבית כנסת 157
 כנשיא או כראש בית אב 158
 כריש גרגותא 160 158
 כרשות ולא כחובה 158 157
 שיקול של מניעת זלזול ברצח 168
 חזרתו מגלות עם מות הכה"ג אם כה"ג נמצא בן גרושה 181
 חיובו בגלות אינו מתבטל ע"י כופר 51
 מותר לכבדו בעיר המקלט 155
 מינויו לשררה חדשה בתום גלותו 156
 157
 כדיין 158 157
 כשליח ציבור (ראה: שליח ציבור)
 מינוי אקראי 158 157
 שיכור שרצח בפורים 104
 שרצו לכבדו – חייב להודיע שרצח 471
 רחמים (ראה גם: חסד)
 ימין – מידת הרחמים 109
 תשובה מגבירה את מידת הרחמים 72
 ריבית
 הכשרת המלווה לעדות (ראה: הכשרת...)
 הלוואה בריבית לגוי
 מידת חסידות לא ליטול 402
 מצווה 364
 מלווי בריבית שהחזירו – אין מקבלין מהם (ראה: 'תקנת השבים')
- רינון
 אין לסלק ש"ץ עקב רינון בלבד 202
 מי שמרננים עליו שחטא – מינויו כש"ץ 263 260 258
 כש"ץ לתענית או ליום רגיל 263
 רינון שאינו מפסיק 263
 נשיאת כפיים בכוהן שמרננים עליו שהרג 290
 ריש גרותא
 דוגמה לשררה קטנה 158
 החזרת רוצח בשוגג לתפקיד זה 158
 מינוי בן גרים לתפקיד זה 160 159
 מינויו – מן השמים 158
 פירושו 159 158
 ריש לקיש
 הוא 'מריה דתלמודא' יותר מרב אויא 230
 כעסו של ר' יהודה נשיאה עליו 194
 רב הזנא היה גדול ממנו 231
 רישום פלילי (ראה: מרשם פלילי)

מפתח העניינים

האומר שהוא חשוד להישבע לשקר	רמב"ם
נאמנותו 371	אינו כותב מה שלא נאמר בתלמוד 196
אם בכך יגרום לשכנגדו להישבע לשקר 371	דרכו לפסוק כמי שהוא 'מריה דתלמודא' 231 230
הנשבע לשקר	האם דרכו להביא ראיה ממי שאין הלכה כמותו 560 559
בשבועה שיש בה כפירת ממון או שאין בה 458 452	האם לדעתו תשובה היא מצווה 503-499
הכשרתו לעדות 371 370	האם ראה את הזוהר 561
פסילתו להיות עם טובי הקהל 235	סומך על מה שכתב במקום אחר בחיבורו 452
קנס עליו 235	אם הוא חוסך בזה רק מילה אחת 452
העובר על שבועתו	רפואה (ראה גם: רופא)
פסול מלהיות ש"ץ 397	השוואת רפואת הנפש לרפואת הגוף 595 518
פסול לעדות 397	חולי הגוף יירפא בהפכו 518
הפסולים להישבע בבית דין	תרופה מזיקה לבריאים 595
המודה בעברה 71	רצידיביום
הנשבע לשקר 449	החמרה בתשובה הנדרשת כשיש חשש לכך 427 425 424
העובר על חרם 449	הקלה בדיישות מהחוטא כדי שלא יחזור לסורו 295 294
פסילת רשע – רק ע"י ב"ד 443	רציחה (ראה: רוצח)
הפסולים להישבע – הכשרתם 406	רשע
בנשבע לשקר – שבמקום שאין מכירים אותו, יודה שהוא חשוד 449	אב רשע – כיבודו (ראה: כיבוד)
בעובר על חרם – ע"י תשלום קנס כעונש 452 449	'אין אדם משים עצמו רשע' (ראה: אין...)
ע"י מלקות 454 452	אין קוברים רשע ליד צדיק 357
ע"י תשובה 454 452	איסור הכאת רשע שקיבל מלקות 445
שוחט שמכר טרפה ככשרה ונשבע שהיה שוגג 390	איסור להסתכל בדמותו 250
שבת גזלה (ראה: 'תקנת השבים')	בחזקת פסול לעדות 326 324
שבת	הכשרתו לעדות ע"י תשובה (ראה: הכשרת...)
הימנעות מדין בשבת לשם סיגוף 364	'הלעיטהו לרשע וימות' 547
מצוות עשה לקדש על יין 364	חוטא ששב נקרא רשע עד הכפרה 552
ר' ישמעאל חילל שבת בשוגג 254	'זבח רשעים תועבה' (ראה: זבח...)
שמירתה מגינה מייסורין 520 519	חזקת רשעות (ראה: חזקה)
שמירתה מכפרת על עבודה זרה 519	יש לקרב עבריינין לעשות מצוות 143
520	פסולו לעדות (ראה: פסולי עדות)
שבתאי צבי	רשע המקדש 'ע"מ שאני צדיק' (ראה: קידושין)
גישתו שרצוי לחטוא כדי להתעלות 592	רשע שלקה נקרא 'אחיק' (ראה: מלקות)
הורה לאכול בתשעה באב 329	שאל המלך
האוכלים נחשבו שוגגים 329	הוסר ממלכות עקב חטאו באגג 310-307
תשובה המונית לרגל הופעתו 328	שבועה
שואה	אישה שנשבעה להינשא לאדם שנודע שהשתמד ושב 274
תשובת האומות על חטאי השואה 38	
'שובבים'	
פירושו: מזידים 132	
פירושו: בדרך נערות ושטות 132	

מפתח העניינים

שמכר טרפה ככשרה – חזרתו	שוגג
לתפקידו 383 369 368	חיוב מלך להביא קרבן על שגגתו 220
אם הוא מוחזק כירא שמים 429	221
אם הוא מצטער על חטאו 428	ענישת חוטא הטוען שהיה שוגג 432
אם הוחזרה – אינו צריך תשובה 264	רב שחוטא בשוגג – מחטיא
אם חטא רק פעם אחת 432	אחרים 220
אם ייתכן שהיה שוגג 432 429 416	רוצח בשוגג (ראה: רוצח בשוגג)
433	שגגת תלמוד עולה ודון 220
אם יש לו ילדים קטנים לפרנס 433	שוחד
אם שב 240	בוחר שקיבל שוחד – פסילתו
הוכחה אחרת שאינו מערים 429 428	לבחור 237
החמרה עליו מפני שגזל 401 400	אם חזר בתשובה 237
החמרה עליו מפני שעבר במזיד –383	רב שנבחר ע"י שיחוד הבוחרים 237
401 400 388 385	238
החמרה עליו מפני שעבר מתוך חימוד	שוחט
ממון 412 402 401 400 382–378	הוא כמותרה ועומד 386
416	מינוי כשוחט ובודק אינו עובר
החמרה עליו מפני שסמכו עליו	בירושה 161
רבים 401 387–385	פסילת העובר על שבועה מלהיות
החמרה עליו שלא מן הדין 407 387	שוחט 397
החמרה עליו שמא ימשיך להאכיל	שגונב – סילוקו מתפקידו 206 205
טרפות 400 399	אם עשה תשובה 207–205
החמרה עליו שמא מערים כדי לחזור	חרם על האוכל משחיטתו 206
לתפקידו 401 396 395	חרם על מינויו 206
ע"י הבעת נכוונות לשוב 392	עקב חילול השם 205
ע"י החזרת אבדה במקום שאינו	שהעיד שקר תמורת שכר
מוכר 459 458 380 379	דרך תשובתו 459 458 380 379
–401 399 396 395 393 392 388	פסילתו מלהיות שוחט 379
462 433 431–429 406	שחטא ושב – החזרתו לתפקידו 136
ע"י החזרת אבדה שה' מזמן לו 44	שחטא ושב – מינויו 206 205
ע"י התנהגות כמנודה 367–365	רק אם ודאי שזו תשובה גמורה 206
ע"י ויתור על טרפה במקום שאין	רק אם התפרסמה תשובתו 206
מכירים אותו 396 388 367 366	שמכר טרפה ככשרה
467 430 429 413 407 404 401	אם הוא ידוע כירא שמים 389
ע"י לבישת שחורים 381 380 367 366	אם עשה בשוגג 389
432 431 429	החרמתו 413 368
ע"י סיגוף 431	מניחים שהוא שוגג 390
ע"י שיבטיח לא לאכול אף בשר	פסילתו לשמש כחנווני 393 392 388
כשר 402	פסילתו לשמש כשוחט 413
רק ע"י תשובה בלי כפייה 462	פסילתו לשמש כשוחט – עונש שלא
שמקל בדיני שחיטה יותר מהנהוג 205	מהדין 407 393 392 387
שנמצא אחריו חלב – העברתו	פסילתו לשמש כש"ץ (ראה: שליח
והלקאתו 390 388–386	ציבור)
אם עשה בשוגג 391 389	רשאי לשחוט לעצמו 405

מפתח העניינים

- בעל מום 267
 בעל קול ערב 275 265 249 248
 גר 271 270
 העברת המינוי בירושה 162 161
 לנשים, וחטא עם אחת מהן – חזרתו לתפקידו 310 309
 מי שלא נתמלא זקנו 277
 אם הציבור מוחל על כבודו 277
 כש"ץ באקראי 277
 מינוי בעל תשובה כש"ץ 292 277–244
 אם אין אחר עדיף ממנו 270
 אם אין אחר עדיף ממנו בזול 270
 אם היה מועד לחטוא או לא 289 272 256–254
 אם הצהיר בהסכמו עם הקהל שאין לו שם רע 272
 אם השתמד וחזר 273–266
 אם חטא במזיד 256–254
 אם עבד ע"ז ושב 557
 אם רצח במזיד 269 255 253
 אם רצח בשוגג 255–253
 בבעלי תשובה בימינו 278
 בספק אם תשובתו אמיתית 270 272–
 275
 הוא עדיף 266–264
 כחזן שאינו קבוע 269
 כש"ץ לתענית או ליום רגיל 264–260
 שיקול של כבוד הציבור 276–273
 מינוי עבריין בזמננו 262
 ממשפחה בזויה 275 266 265 248
 העדפת מיוחס 266–264
 סילוקו אחרי מינויו 271
 פוחח 268
 פסילת המעיד שקר מלהיות ש"ץ 379
 380
 החזרתו לתפקידו ע"י תשובה 459 458
 פסילת העובר על שבועה מלהיות ש"ץ 397
 הטלת חרם על כך 398
 הכשרתו ע"י תשובה 398 397
 פסילת שוחט שמכר טרפה כשחוטא מלהיות ש"ץ 392 387
 אם היה מזיד 391
 אם היה שוגג 390
 שאחד מקרוביו חוטא 248 247
 שאחד מהקהל מתנגד למינויו 157
- הכרזה על כך בבית כנסת 388
 ששוחט לאחרים ונמצאה טרפה ואין לו רווח מהצגתו ככשרה 385
שור תם
 חיובו בחצי נזק – קנס 627
 מוחלט לניזוק למפרע משעת הנזק 627
 אם מכרו המזיק לפני עמידה בדין 627
שולחן ערוך
 סתירה בינו לבין 'בית יוסף' 291
'שורת המתנדבים' 91 90
שותפות
 חברה דמוקרטית כשותפות 166 164
 167
שידוך
 ביטולו מפני שנודע שהמשודך השתמד ושב 275 274
 המודיע שהמוצע לשידוך חטא בעבר 473 257
 אם חטא פעם אחת או כמה פעמים 473
 'שם רע' נחשב פגם 275
שיקום עבריין (ראה גם: תשובה) אוטומטי או בהוראת בהמ"ש 21
 אחרי זמן קצוב 21
 בעברות קלות או חמורות 21
 כמטרה של הענישה 21 20
שכחה
 שכחת החטא – סימן לתשובה שלמה 44
שכל
 חוקים שכליים אינם קבועים 460
שכר (על מצוות)
 לפי המאמץ בכיבוש היצר 574–572
 של בעל תשובה ושל צדיק (ראה: בעל תשובה)
שליח
 בעל שררה במשטר דמוקרטי – שליח העם 167–165
 לתת גט
 אם היה פסול ונתכשר 336
 מבקשים ממנו להרהר תשובה 336
 עונש על אי מילוי שליחותו 308
שליח ציבור (ש"ץ)
 אין לסלקו עקב ריגון בלבד 202
 במובן: עושה שאר צורכי ציבור 244
 ב'מעמדות' 265

מפתח העניינים

רבן שמעון בן גמליאל	269	שאינו קבוע – הקלה בדרישות
הניסיון להעבירו מנשיאותו	187	שחטא ונענש – חזר לתפקידו
ר' שמעון בר יוחאי	229 202	אם הוא תלמיד חכם
זיקתו המיוחדת לתשובה	110 42	אם חטא בפרהסיא
ר' יוחנן אמר הרבה דברים בשמו	93 42	שחטא ושב – החזרתו לתפקידו
שעיר המשתלח	239	פגיעה בכבוד הציבור
כפרתו על כרת, מיתת ב"ד וחילול	245 239	שטעה – הוא בגלל שולחיו
השם	525 524 506	שמכר טרפה ככשרה והוחזרה
כפרה קלושה או גמורה	526	שמרננים עליו שחטא
רק עם תשובה	524	כש"ץ לתענית או ליום רגיל
שערות (ראה גם: זקן)	263	רינון שאינו מפסיק
גידולן כסימן לתשובה	393 366 365	שנחשד בניאוף – סילוקו מתפקידו
שפחה	436 431 396	החזרתו אחרי זמן רב שמוכיח
הבא עליה מותר בה אחרי שחוררה	119	שב
	143	החזרתו אם ברור לנו ששב
שפיכות דמים (ראה: רוצח)	247-245	שעבר עברה בצעירותו
שפלות	245	אם לא התפרסם החטא
בעל תשובה חייב לנהוג בשפלות	155	תנאי הכשירות לש"ץ בתענית
'שפל רוח' – מי שאין לו תאוה		ביתו ריקם מרכוש
לחטא	570 569	חמורים מש"ץ ליום רגיל
שקר		259 258
חוטא האומר שלא חטא		265-261
אם נמחקה הרשעתו	272	קולו ערב
אם עשה תשובה	272	שאינו בידו גזל
סניגרון – הבאת ראיות לדבר שקרי	545	שאינו חוטא בעריות
עדות שקר (ראה: עדות)		שלמה המלך
קידוש השם ע"י השפלת אנשי שקר	517	חטא והודח וחזר למלוך
שבועת שקר (ראה: שבועה)		ייסורין כיפרו על חטאו
שר		526
שביצע עברה – חזרתו למשרתו	211	שם
שררה (ראה גם: טובי הקהל)		התורה היא שמותיו של ה'
אין מורידים אדם לשררה נמוכה	216	קריאת אדם על שם אביו שהשתמד
אין ממנים לה אישה או גוי	164	ושב
במינוי ע"י בחירות דמוקרטיות	164-	357 96
	167	'שם רע'
במינוי שאינו עובר בירושה	166 165	דווקא כשיש עדות על חטא
במשטר דמוקרטי	167-164	שמאל
החזרת חוטא לשררה אחרי		'תהא שמאל דוחה וימין מקרבת'
שנענש	212 211 201 183 -181	109
	234	399
אם חטא בפרהסיא	216 213	מידת הדין
בחבר חברת גמ"ח	240	109
בחטא מקרי או מתמשך	216 183	שמחת יום טוב
במי שאין בכוחו לנקום בב"ד	197	קיום המצווה בלב ופעולתה
	212 200 199	במעשה
		502
		שמן המשחה
		לכוהן גדול
		196 182-180
		למלך
		183 182 180
		שמעי בן גרא
		דוד מחל לו
		578

מפתח העניינים

מי שאין לו תאוה לחטא לעומת המתגבר	במלמד (ראה: מלמד)
על תאוותו 563–573 587	בשליח ציבור (ראה: שליח ציבור)
במצוות שכליות או שמעיות 564–567	בשררה היוצרת את הפיתוי לחטא 309
571	שיקול של כבוד הציבור 238–241
מצד השכר או מצד המעלה	מינוי בעל תשובה לשררה 171 179 236
העצמית 572 573	242 243
שיטת הפילוסופים 563–573	בעברה בשוגג 175
'תהא שמאל דוחה וימין מקרבת' 109 399	בעברה חמורה או קלה 171 173–175
'תורה'	237
במובן של וידוי על חטא 40 41	הוא ראוי לכבוד 238
תוכחה (הוכחת אדם על חטאו)	לא יתקבלו דבריו בציבור 237
לתלמיד חכם שחטא 340	מינוי כרב (ראה: רב)
תוספתא	מינוי גר (ראה: גר)
שלא נשנתה בי ר' חייא 123	מינוי עבריין
תורה	אחרי ריצוי עונשו 18
א"א להבין את התשובה באמצעותה 48	מי שסידר קידושין לפסולי חיתון 236
רק בתור חסד 49	פסילה כחלק מעונשו 20
רק לפי תורה שבע"פ 49	פסילה למנוע זלזול בחומרת
היא חיינו מצד עצמה 75	העברה 20
היא שמותיו של ה' 517	רוצח (ראה: רוצח)
לאחר מתן תורה – נחשבת השגה	תלוי בנסיבות 606
אנושית 48	ממנים רק בעל 'קופת שרצים' 241
לימודה (ראה: לימוד תורה)	לא ה'שרץ' עצמו 241
ניתנה באופן שקל לקיימה 35 36	סילוק בעליה ממנה 161 216
ניתנה לטובתנו 74	בגין חטא בפרהסיא 264
שייכת רק לישראל 534	במינוי של כבוד 161–163
תלמוד	ברופא במוסד ציבורי 162 163
יש להסביר את התלמוד ירושלמי כך שלא	בשררה שאין בה כוח כפייה 163
יסתור את הבבלי 289	טעם שאין מסלקים – ביזיון 163
ראשונים שהקלו מדיני התלמוד 432	עוברת בירושה 161 163 215
תלמוד תורה (ראה: לימוד תורה)	בגבאי על קבורה 161 162
תלמיד חכם	במינוי בבחירות דמוקרטיות 165–167
'אם ראית ת"ח שעבר עברה	במינוי שאין בו כבוד 161
בלילה' 339–341	במינוי שאין בו שררה 162
ה' תובע את כבודו 225	במינוי שיש בו קצת כבוד 162
הבדל בין ת"ח לחכם זקן 231	במינוי שיש בו רק כבוד מדומה 161
הלקאתו אם חטא 226	בממונה על חבורת גמ"ח 161 162
דווקא בצנעה 229 230 233	ברופא במוסד ציבורי 163
נידויו אם חטא 207 224 226–231 233	בשליח ציבור 161
אם יש בחטאו חילול השם 207 208	בשוחט ובודק 161
233	בשררה שאין בה כוח כפייה 163
אם עשה כירבעם בן נבט 232	ריש גרגותא (ראה: ריש גרגותא)
בחכם זקן 231	
במי שמופלג בחכמה 232	תאוה
נידויו בשל פסיקה מוטעית 232	'חסיד' היינו צדיק שאף לא התאוה
קובע דרך תשובתו של חוטא 388 397	לחטא 568

מפתח העניינים

- שהיה עגונה בטעות – הנחה שהיה שוגג 391
- שחטא – השעייתו מתפקידו 228 229
- אם חטא בצנעה או בפרהסיא 229
- אם לקה על חטאו 233
- שחטא – חזקה שעשה תשובה 339–341
- אם חטא שוב 339
- בשונה מ'צדיק' 339
- כסיבה לאסור להוכיחו 340
- כסיבה להכשירו לעדות 339–341
- שנמצא במקום חטאים – ודאי הלך לצורך תשובה 595 596
- רבנו תם
- התכתבותו עם הרוזן אנרי 308
- תנאי בקיומו – מתי חל המעשה 627
- תנ"ך (ראה: מקרא) תעודת יושר
- כתנאי לקבלת עבודה 608 609
- תענית אינה פוטרת מחיוב קרבן 51
- אינה פוטרת מעונשי ב"ד 51 60
- אינה תנאי לתשובה 59
- במסגרת 'תשובת המשקל' 59
- הנוצרים מתענים בצומות קשים 36
- התורה ציוותה רק יום אחד 36
- יום צום – כמכת רצועה אחת 472
- כמעשה של תשובה 379 380
- כסיגוף 512 516
- כסיגוף לפטור מכרת 472
- דווקא עם וידוי ברבים – לביישו 472
- כסימן לחזרה בתשובה 347
- ש"ץ בתענית ציבור – תנאי כשירותו (ראה: שליח ציבור)
- תפילה אין לבזות חוטא הבא להתפלל 143
- בבהמ"ק – חשיבותה 267
- במקום עבודת הקרבנות 267
- האם מותר לרוצח להתפלל עם הציבור 250
- אם עשה תשובה 250–252
- ברוצח בשוגג או במזיד 250
- זכות גואל הדם להתנגד 250
- היא בלחש כדי שלא לבייש חוטאים 110 111
- היא דבר שבקדושה – שה' מתקדש 268 269
- השוואתה לעבודה בבהמ"ק 252 253
- תפילות נתקנו כנגד התמידים 253
- לא דרך אמצעים 33
- מי שהוחזק שהציבור מתפלל בביתו 170
- מניעת בעל תשובה מתפילה ברבים 139 140 283
- ציבור – חשיבות תפילתם 267
- רק בישראל 530
- של בן של צדיק מתקבלת יותר 266
- כשמתפלל על עצמו או כש"ץ 266
- של חוטא, שיתכפר חטאו 32
- שליח ציבור (ראה: שליח ציבור) תקנת נוסח קבוע 113
- פגיעה בפרט לתקנת הכלל 113
- תפילין הנחתן כסימן לחזרה בתשובה 347
- מכפרות על רציחה 519
- תפקיד ציבורי (ראה: שררה) תקנות חכמים
- אין לתקן לטובת אחד על חשבון אחר 113
- אין עושים תקנות לגויים 115
- בנוגע לבעל תשובה 492
- בעניין העמדת מלך לדין 191
- הגבלתה לדור מסוים 130
- שהזכרת חטאי בעל תשובה היא אונאת דברים 93–95
- שכוהן שהרג לא ישא כפיו 279
- של הסנהדרין באושא 224
- שלא לחוש שעד רשע חזר בתשובה 341 344
- שרשע פסול לעדות 361
- תקנה לטובת הכלל על חשבון הפרט 113
- טוב לפרט לגרום טוב לכלל 113
- תקנת הגאונים לנדות את המבייש בדברים עד שיפייסנו 550
- תקנות הקהל הנשבע שלא לקבלה 101 102
- שלא לחרף אחרים 101 102
- תקנת רגמ"ה שהמזכיר חטאי בעל תשובה הוא בנידוי 100–104

מפתח העניינים

שמשחק בקוביה די שיתחייב בשטר	תקנת השבים 110–145
להחזיר 119	באופן החזרת הגנבה לנגנב
ששבה הגולה לגולן 118	שאם הנגנב רחוק, הגנב מוסר
תרופה	לב"ד 118
מזיקה לבריאים 595	שאם לא נשבע, פטור מלרדוף
תרח	אחריו 118
תשובתו התקבלה 534 535	שהיא אפשרית ע"י שליח ב"ד 118
תשובה	בגזול מריש ובנאו בכירה 112–119
איין לחטוא כדי לשוב 598	אם בנאו בסוכה 116
אינה מוכנת בהשגה אנושית 47 48	אם לא עשה תשובה 128
אינה מועילה מצד החכמה 74	בכך נוח 114 115
פעולתה להבא היא דבר שכלי 533	דווקא בהפסד גדול 116
במי שהוליד ממזר 29 30 549	דווקא במיטלטלין 116 117
מועילה 152 153	האם נקנה לו מיד 116
במי שהחטיא אחרים 96 97	הגולן רשאי להחזירו 114
במסור 77	הנגזל מרוויח – שהגולן ישלם 112
בעיר הנידחת (ראה: עיר הנידחת)	חייב לשלם את דמיה 112 129
בעל תשובה (ראה: בעל תשובה)	תשובה שלמה – רק בהשבת
בעם הארץ המבקש שיסלחו לו כהתרת	המריש 114
נדרים 325	כחלק משם חוק המרשם הפלילי 23
גוי – תשובתו (ראה: גוי)	להתיר כלים שבלעו איסור 119
דברים שעלולים להרתיע מלשוב	נואף ששב פטור מלהודיע לבעל 110
האמירה שלמנשה אין חלק לעוה"ב 98	'גולנים ומלווי בריבית שהחזירו – אין
האמירה שתשובת נואף תלויה במיתת	מקבלין מהן' 120–131 551
האישה 98	אם אין לנגזל במה לפרוע
פסילת בעל תשובה מלחזור	חובותיו 130
למעמדו 99	אם הגולה קיימת 126–129
דרישות נוספות	אם הגולן לא עשה תשובה 123 124
סיגופים, כדי לבטל את המקטרגים	127 129 131
שיצר 512	אם הגולן מפציר בו לקבל 122 123
סיגופים, כדי לבטל עונש שנגזר	אם היה דבר 'מסוים' 126
עליו 251 252	אם הנגזל תובע בב"ד 121 122 124
סיגופים, לכפרה 355	אם חליפי הגולה קיימים 128
צעקה וגלות – מדרכי התשובה 63	בגולן באקראי 124 129–131
קרבן, במי שחייב קרבן 51	החזרה לצאת ידי שמים 122 123 131
תפילה וגלות, לכפרה 32	זו מידת חסידות 122 123
ה' הטביע בה את הכוח לתקן 591	זמן תחולת התקנה 130 131
ה' מקבל את השב 43	כפיית הנגזל שלא לקבל 122
האם היא מצווה 326 499–503	שגנב מקבוצת גנבים ששב, די ששייב את
529–531	חלקו 119
היא כללית מדי 500 501	שגנב משלם רק כשווי שבשעת
היא מצוות עשה 240	הגנבה 113
היא מצוות עשה הדוחה מ"ע	שגנב קונה בייאוש 117
אחרת 364	שגנב קונה בשינוי מעשה 117
היא רק 'עצה של חיבה' 500	שהבא על שפחה מותר בה אחרי
המצווה היא הירודי 499 500 502	שחרורה 119 143

מפתח העניינים

<p> אם החטא כבר נשכח ממנו, סימן שהתשובה אמיתית 44 מעבר זמן מוכיח שהתשובה אמיתית 259 רק ה' יודע אם היא אמיתית 310 32 546 תשובה של רמאות 545 544 273 272 547 טעם שאין מברכים על עשייתה 39 ישראל ישוּבו בסוף גלותם 503 502 326 כחיוב על החוטא 502 501 לעניין הדין שסיטה אינה נבדקת אם בעל בעלה ביאה אסורה 43 מביאה לאהבת ה' 501 מגבירה את מידת הרחמים 72 מוחקת את העבר 28 אינה מחזירה את טהרת הנפש 71 האם העוון נמחק לגמרי 71 האם עוקרת את החטא מעיקרו, בישראל או בגוי 534–532 72 66 47 מטהרת מהחטא 577 משכיחה את החטא 562 נחשב כאילו לא חטא 94 סודה – פעולתה הרטרואקטיבית 28 מועילה אף בעברות חמורות 153 152 251 אינה פוטרת מעונש בהן 58–60 355 מועילה מפני שהחוטא טועה 47 מכפרת על מצוות עשה 79 פוטרת מן העונש 58 מעכבת פורענות 551 מצילה מעונש גיהנום 40 משנה את זהות האדם 38 37 ניתנה מפני שקשה לעמוד בכל המצוות 529 סוף כל אדם מישראל לשוב בתשובה 326 325 סוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן 503 502 326 סימן שנתקבלה אם כבר נשכח ממנו החטא 44 אם נודמן לו 'אותו פרק' וכו' 44 עידודה (ראה: עידוד התשובה) עיקרה בלב 442 </p>	<p> מדוע לא נכתבה בתורה 500 האם היא קבועה בטבע 29 האפשרות לשוב 27 כעידוד להפסיק לחטוא 27 הופכת זדונות לזכויות 57 התנאי לכך 71 היא חידוש של התורה, לא ע"פ החכמה 534 היא חסד של ה', ולא לפי הדין 36 29 529 531 537 539 629 תשובת הטהרה היא 'אמת' – דין 30 539 תשובת הכפרה היא חסד 30 היא נגד מידת הדין 537 מועילה גם לפי מידת הדין 49 היא יסוד כל התקוות 37 היא מעשה נפשי ונחוצות תוצאות חיצוניות 310 היא פעולת יצירה עצמית 38 37 המכשיל אחר בעברה, ושב האחר 30 הנבואה מתנגדת לסליחה עקב תשובה 47 היא מכירה בה רק כחסד 49 אינה בתחום השגתו של נביא 538 העולה דרגה צריך תשובה נוספת 44 הרהור תשובה אם חזר לחטוא אחריו 339 די בו 34 35 37 311–314 כשיעשה מעשה – ההרהור נחשב למפרע כמעשה 350 פועל להוסיף בה 534 השפעתה על ענישה בבית דין (ראה: בית דין) זיקה מיוחדת של חכמים לתשובה (ראה: ר' יוחנן; ר' שמעון בר יוחאי) חזקה שרשע עשה תשובה 326 אין חובה להניח שחוטא שב 339 סוף כל אדם מישראל לשוב 326 325 רשע עשוי לשוב 326 חשש שהשב מתכוון לרמות 367–365 458 399 396 377 אחרים אינם יודעים אם שב באמת 32 38 34 אם הוא מתיירא מעונות, סימן שהתשובה אמיתית 44 43 </p>
---	---

מפתח העניינים

- וידוי 32 59 356 378
 חרטה ועזיבת החטא 378 599
 חרטה וקבלה להבא 32 59
 פעולת המצווה – בוודוי, וקיומה
 בלב 502
 שרוצה להפסיק לחטוא 325
 על חטא בין אדם לחברו
 אינה מועילה 76
 אינה עוקרת את החטא למפרע 337
 מצילה מכאן ולהבא מייסורים 337
 על מצוות – בעלייה לדרגה גבוהה
 יותר 535
 פוטרת זקן ממרא מעונש 57
 צומות הם טפלים לה 59 62 63
 צריכה להיות באותו מקום, באותו פרק
 ובאותה אישה 586 588 590 595 –
 602
 גם תשובה פחותה מתקבלת 589
 רק השב כך נקרא 'בעל תשובה' 589
 רק השב כך הוא נאמן 599
 רק תשובה כזאת מגיעה לכיסא
 הכבוד 589 590
 רק תשובה כזאת מוסיפה זכויות 590
 אין להיכנס לניסיון 597 599
 היינו מבחינת נכונותו להימנע
 מכך 597 600 601
 בלי איסור ייחודי 600 601
 ה' מזמן לשב מצב כזה 600
 קבלתה – כעין 'מחותרת' 537 538
 קדמה לעולם 67 75
 קדמה לתורה – מעליה 75
 קיום העולם תלוי בה 529
 קל לעשותה 35–37
 קשה להוציאה לפועל במלואה 37
 של טהרה – ע"י נטייה לקצה
 האחר 373
 של כפרה – די בקבלה לא לחטוא 373
 תהליך מחשבתי של החוטא 32
 תלויה בחוטא בלבד 32–34
 תשובה המונית (ראה: שבתאי צבי)
 תשובה מאהבה
 האם העוון נמחק לגמרי 71
- היינו שעושה יותר מציווי התורה 511
 העוון נעקר מתחילתו 45
 השב כך חביב לה' כבן 510
 השב כך נחשב צדיק 511
 מכפרת גם על עברות חמורות (ראה:
 כפרה)
 מכפרת על הוצאת זרע לבטלה 510
 תשובה מאהבה הופכת זדונות
 לזכויות 28 29 358 508 510 512
 530 533 575
 בכל זאת הייתה עברה 30
 היינו תשובה של העלאת הרע 31
 רק בישראל 530 533
 תשובה מיראה
 אינו נחשב צדיק 358
 האם העוון נמחק לגמרי 71
 הופכת זדונות לשגגות 31
 היינו תשובה של ביעור הרע 31
 'תשובת הבאה' 548
 'תשובת הגדר' 548
 'תשובת הכתוב' 548
 תשובת רבים
 בישראל – מועילה גם למיעוט שלא
 שב 530
 הופכת זדונות לזכויות 515
 מכפרת גם על עברה חמורה 515
 'תשובת המשקל' 548
 אינה עיקר התשובה 59 62 63 67
 אינה פוטרת מעונשי ב"ד 60 61
 בנואפת 145
 הקלה עליה כדי שלא תבעט 145
 לימוד תורה כתחליף לה 60
 מביאה לחרטה בלב שלם 516
 מטרתה – חרטה מלאה 60
 מספר הצומות הנדרשים 59
 סיגופים לכפרה 59 60 63
 'תשלום'
 משמעה תשלום דמי חפץ 463
 משמעה בכפיית בית דין 463 464
 תשעה באב
 שבתאי צבי הורה לאכול בו 329
 האוכלים נחשבו שוגגים 329

מפתח המקורות

93 כה, יד	מקרא
93 כה, יז	329 בראשית ג, כ
155 כה, מא	40 ד, יב
329 במדבר ה, ח	40 ד, טז
533 ו, כו	55 יח, כא
289 ו, כז	548 כא, ו
133 כג, ג	266 כה, כא
574 ל, לא	273 כו, ח
51 לה, לא	263 מט, כג
133 דברים ד, כט	189 שמות ה, יב
293 י, ח	329 יא, ו
533 י, יז	94 כ, כ
546 יב, לא	226 187 186 כב, כז
359 יג, ו	448 443 362 341 כג, א
55 יג, יד	544 כג, ב
53 יג, טז	62 53 כג, ז
531 יד, א	471 לב, כה
270 191 160 יז, טו	506 לד, ז
221 יז, יח-כ	219 לה, כז
219 161 160 יז, כ	221 220 ויקרא ד, ג
214 יט, ג	220 219 188 186 ד, כב
471 155 יט, ד	117 115 114 ה, כג
448 86 כה, ב	110 ו, יח
444 400 196 86 85 כה, ג	41 טז, כא
133 כח, ט	525 524 507 505 טז, ל
221 159 כט, ט-י	581 יט, ה
499 326 ל, א	88 יט, טז
499 326 82 27 ל, ב	92 יט, יז
326 ל, ג	280 269 180 כא, ח
499 326 ל, יא	180 כא, יב
500 ל, טו	268 כב, לב
215 ל, כ	506 כג, כז
219 לב, טו	530 כג, מ
40 יהושע ז, יט	240 כה, י

מפתח המקורות

544	ל, ז	471	שופטים ה, לא
512	יחזקאל י, יז	263 194 188	שמואל א' ב, כד
47	יח, ד	291	ג, יד
518	יח, ל	308	טו, כז
78	כ, לז	510 38	טז, ז
281	כח, יז	578	יט, יט
562	כט, טז	389	כ, כו
28 27	לג, י	190	מלכים א' ח, נט
140 60 28 27	לג, יא	252	כא, כז
524 153 82 60 42 29-27	לג, יב	252	כא, כט
46	לג, יג-טז	548	מלכים ב' ו, יט
581 28	לג, יט	224	יד, י
538	מד, ב	539	יח, כה
543	הושע ד, ב	96	כא, כ-ג
230 226 224	ד, ה	291 282	כג, ט
329	יב, ט	96	כג, כו
35	יד, ג	293 291 279 267 172	ישעיהו א, טו
371	יד, ה	234	א, כב
38	יונה ג	547	ו, י
535 114	ג, ח	585 525 517 509 506	כב, יד
534	ג, ט	33	כד, כג
515	מיכה ו, ח	189	כט, כא
562	ז, יט	515	לב, יז
531	נחום א, ב	555	לג, יג
210 189	צפניה ב, א	33	לד, ד
287	זכריה א, ג	36	מג, כב
241	מלאכי א, ח	33	נא, ו
222	ב, ז	33	נד, י
584 79	ג, ז	132	נו, יז
554	תהילים א, ו	555 266 141 97	נו, יט
379	יב, ג	542	נח, ב
191 190	יז, ב	329	נח, ו
579	לב, א-ב	534	ס, כא
88	לד, יג-יד	554	סד, ג
521	מד, כג	542	סו, ח
273	מד, כו	152	ירמיהו ב, כב
518	נא, טו	371 283 172 140	ג, יד
520	סח, ג	133	ג, כא
44	עג, כו	505 383 260 141 132 53 45	ג, כב
87	עט, ב	547 525	547 525
559	פא, ו	272	ט, ז
585 526 525 505	פט, לג	275 246	יב, ח
41 40	צב, א	551	טו, יט
111 41 40	צב, ב	39	יח, ז-ח
273	צח, ב	36	יט, ה
41	ק, א	189	כא, יב

מפתח המקורות

תענית ב, א-ב 245	קד, לה 46
מגילה ד, ו 268	קיב, ה 429
סוטה ח, ה 43	קכב, ג 111
גיטין ה, ה 112 23	קכב, ד 111 41
בבא קמא ט, ה 118	קל, ד 546
בבא מציעא ד, י 93 94 100 271	משלי א, יט 125
סנהדרין ב, ב 189	ב, יט 141
ב, ד 211	ג, יז 36
ג, ג 362 361	ג, יח 516
ג, ו 374	ו, ל 143 17
ו, ב 357	י, ב 515
ז, י 54	יג, כא 47
י, ב 223 98 97	טז, ו 518-516
י, ד 56 54	כ, ה 145
מכות א, ז 327	כא, י 566
ב, ה 155	כא, טו 566
ג, טו 85-87 399 400 439 445 449	כא, כז 357 72
451	כד, ו 473
אבות ב, ה 598	כד, יב 546
ג, יא 92	כה, י 471
ד, יא 513 508 514	כח, יד 513
ד, יג 389	איוב ב, ג 551
ה, ה 110	ב, ד 431
ה, כג 564 565 573	יד, ד 31
מנחות יג, י 172	לג, כט 36
בכורות ז, ז 351	לח, יד 460
	לט, כט 446
תוספתא	שיר השירים א, יב 273
דמאי ב, ב 134	רות א, א 234
ב, ו 134	קוהלת א, יא 273
ב, ח 132-135 137 139 140 143	א, טו 152
שביעית ח, יב 120 123	ג, טז 110
ח, 11 (במהד' ליברמן) 123	ז, יז 547
יומא (כיפורים) ד, ט 505-507 513-515	איכה ג, נ 329
523	דניאל י, יב 313 522
ד, טו 527	דברי הימים א' יב, לד 379
ד, 8, עמ' 523 (במהד' ליברמן) 252	כט, יא 159 158
חגיגה א, ד 244	דברי הימים ב' לג, יא 223
קידושין א, יא 43	לג, יב 97
בבא קמא ז, ג 143	לג, יג 97 223 537 539 540
י, ב 113	לג, טו 97
י, ה (11 במהד' ליברמן) 118	
י, טז 119	משנה
סנהדרין ה, ב 362-364 372-376 410 420	פאה ד, ב 157
437	שביעית י, ח 155
	יומא ח, ח 506 58

מפתח המקורות

זוהר	מדרשי הלכה ואגדה
פרשת בראשית, לט ע"א 561 555	מכילתא דר' ישמעאל
פרשת חיי שרה, קכט ע"ב 561	בא, מסכתא דפסחא, א 535
פרשת חיי שרה, קכט ע"ג 555	משפטים, מסכתא דנוזיקין, יג, ז 143
פרשת וישב, קפח ע"א 510	מכילתא דרשב"י, עמ' 156 53
פרשת משפטים, קן ע"א 555	(תורת כהנים)
פרשת ויקרא, כג ע"א 220 219	ויקרא, פרשה יג, יב 118
פרשת אחרי מות, עג ע"א 517	ספרי, נשא, פסקא ג 118
פרשת בלק, קצה ע"ב 521	מסעי, פסקא קט 155
מדרש הנעלם	ואתחנן, פסקא לב 521
פרשת חיי שרה, קכד ע"ב 521	עקב, פסקא מט 133
ילקוט שמעוני, ואתחנן, רמז תתלו 521	ראה, פסקא צד 53
יחזקאל, רמז שנח 46	תצא, פסקא עו 86
תהילים, רמז תשב 46	בראשית רבה פרשה א 75
בן סירא, ח, ה (עמ' נא במהד' סגל) 93	פרשה ב, ה 554
פילון, 'על הצדקה', בסופו 382	פרשה כב, כח 40 39
תרגום אונקלוס, במדבר לא, ל 574	פרשה כג, ה 190
תרגום יונתן, ישעיהו נו, יט 555	ויקרא רבה, פרשה כא, ד 519 473
תלמוד ירושלמי	פרשה כה, א 516
ברכות ד, א 192	במדבר רבה, פרשה י, א 28
ט, א 42	דברים רבה, פרשה ב 532
פאה א, א 28 53 152 273	פרשה ה, ח 190 191
ביכורים ג, ג 57 358 630	פרשה ח 74 75
יומא א, א 181 193	שיר השירים רבה, פרשה ה, ב 44
תענית ב, א 39 189 190	פרקי דרבי אליעזר, פרק יט 520 41 40
מועד קטן ג, א 229-226 231 232	פרק מג 109
גיטין ה, ה 113	תנחומא, שופטים, פסקה ז 190
ה, ט 288-290	האזינו, אות ד 533 532
סנהדרין ב, א 171 180 182 188 193-197	תנא דבי אליהו, פרק א 44
201-203 210 211 214 218 242	פרק כא 138
243	פרק כג 433
ב, ג 190 191 214	מדרש תהילים (שוחר טוב), מהד' בובר,
י, א 53 152	מזמור מה, אות ד 355
י, ב 98 539	מזמור עט, ד"ה באו גויים 87
מכות ב, ו 46 47 49 74 533	פסיקתא דרב כהנא, פסקא כד (עמ' 355
שבועות א, ה 41	במהד' מנדלבוים) 46
ז, ד 370 371 401 410 411 420 449 458	פסקא כד (עמ' 358-368 במהד' מנדלבוים) 41
ז, ז 364	פסקא כד (עמ' 359 במהד' מנדלבוים) 40
הוריות ג, א 171 180 193 194 198 226	פסקא כח (עמ' קפה במהד' בובר) 530
242	פסיקתא רבתי
תלמוד בבלי	ל 534
ברכות ה, א 457	מד (קפה ע"א במהד' ר"מ איש שלום) 35
ה, ב 35 73 516	

מפתח המקורות

116	טוכה לא, א	516	ו, א
515	מט, ב	41	ז, ב
241	נ, א	537	י, א
566 44	נב, א	471 111	יב, ב
587 473	נג, א	595 339	יט, א
36	תענית ד, א	268	כא, ב
254 248 246 245 114 39	טז, א	253	כו, ב
260-258		216 193 192 188 187	כז, ב
262-260 258 254 249 247-245	טז, ב	197 193 192	כח, א
265		289 279	לב, ב
542	יח, א	599 598	לד, א
265	כו, א	538 399 397 340 221	לד, ב
293	כו, ב	594-553	
544	מגילה ב, ב	521	נד, א
268	כד, א	374	נה, א
286	כד, ב	256 254 51	שבת יב, ב
250	כה, א	546	לז, ב
187 226	מועד קטן יד, ב	195	נה, ב
551	טז, א	589	נו, ב
228-224 222 207 202 196	יז, א	471	פח, א
366 233-230		273	פח, ב
274	חגיגה ד, ב	294	קד, א
159	ח, ב	520 519 41	ק"ח, ב
549 152	ט, א	130	קכג, ב
153	טו, א	516	קכז, ב
30	יבמות כב, ב	39	עירובין יח, ב
52	סב, א	153	פסחים פו, ב
266	סד, א	364	קו, א
73	צ, ב	376	קיב, א
343	ק"ז, ב	109	קיט, א
391 390 232	קכא, א	553 98	ראש השנה יז, ב
548 531	כתובות יז, א	516 291 53	יח, א
324	כב, א	551	כב, ב
260	לו, ב	224	לא, א
218	מה, א	273	לד, א
627	עד, ב	170	יומא יב, ב
551	צט, ב	241	כב, ב
585	נדרים י, א	153	לג, א
469	סוטה ו, א	564	סז, א
559	י, ב	588	עג, ב
542	כב, ב	598 543 509-506 358 56	פה, ב
406	כה, א	380 208 204 132 79 58 53 45	פו, א
472	כו, א	585 584 548 530 520 518 510 506	
110	לב, ב	553 501 358 339 98 57 32 28	פז, ב
135	לה, ב	600-595 589	
559	לו, ב	596 543	פז, א

מפתח המקורות

237 236 234	טו, ב	558	מ, א
159	צא, ב	43	מג, ב
247 74	קסה, א	43	מד, א
188	סנהדרין ח, א	399 109	מז, א
211	יח, א	247	מז, ב
215	יח, ב	114-112	גיטין נה, א
210 193 190 189	יט, א	279	נו, ב
186	יט, ב	281	נט, א
362 361	כד, ב	281 280 269	נט, ב
390 377 374 369-365 342 44	כה, א	277	ס, א
429 428 399 398	כה, ב	344	סז, א
421 376 374 372 364-362 348	כה, ב	184	קידושין כ, ב
438	כו, ב	174	כא, ב
517 314	כו, ב	516	ל, ב
397 381 362 342 341 317 316	כז, א	550	מ, א
443	לז, א	43 42 29	מ, ב
35	מב, א	323 322 320-312 295 251 34	מט, ב
472	מג, ב	374 361 357 355 343 336 326 325	
357 80 72 56	מד, א	630 629 549 527 511 375	
312 271	מו, א	271	עא, א
357	מז, א	160 159	עו, ב
357	סו, ב	329	בבא קמא ב, א
226	עד, א	464	ז, א
275	עד, ב	114	סב, א
203	פה, א	117	סו, א
446	פח, ב	547	סט, א
273	צ, א	381	ע, ב
549	צד, א	546	פה, ב
539	צו, ב	550	צא, א
35	צט, א	550	צב, א
594-553	ק, א	551 122 120 117 114	צד, ב
223 98 97	קב, א	128	צה, א
549	קג, א	115	צו, א
549 537 99 98	קד, ב	130	צו, ב
538	קז, א	118	קג, א
601	קז, ב	118	קג, ב
399 109	קי, א	125	קיט, א
252	קיא, ב	416	בבא מציעא ה, ב
56 55	קיב, ב	113 112	כז, ב
357 72	מכות ה, ב	130	לג, ב
256 254	י, א	340 271 94-92 44	נח, ב
215	יא, ב	93	נט, א
181 157	יב, ב	98	פד, א
471	יג, א	386	קט, א
184 174 172 169 156 155 50	יג, ב	518	בבא בתרא ד, א
69 62 50		515	ט, א

מפתח המקורות

283 282 280	סי' שכט	368	כב, ב
366	סנהדרין, סי' תכג	439 400 399 233 183 87-85	כג, א
410 409 134	סי' תכד	606 604 472 440	כח, א
386	סי' תלב	441 439	כג, ב
רב האי גאון, ס' המקח והממכר		506	שבועות יג, א
שער ז, דין יט 114		472	כח, א
רב האי גאון, בתשובות הגאונים, שערי		545	ל, ב
תשובה, סי' רלא 50 285 286		191	לא, א
רב האי גאון, בשו"ת שבסוף ספר כל בו,		267	עבודה זרה ה, א
דף טו, טור ד, בדפוס פיורדא תקמ"ב		259 144 141 140 138 134-132	ז, א
(קי ע"א בדפוס לבוב תר"ך = ד"צ		399 383 283	ז, א
ניו-יורק תש"ו) 473 470 469 259		399 283	ז, ב
631		39	ח, א
רב האי גאון, אצל מ"ע פרידמן, 'משו"ת		399 238 135 34-32	יז, א
רב האי גאון - קטעים חדשים מן		325	לב, ב
הגניזה, תעודה ג (תשמ"ג), עמ'		414	לט, ב
285 284 283 79		35	הוריות ג, ב
הלכות גדולות, דפוס ורשא, קלו ע"א 368		189	ט, א
הלכות פסוקות מן הגאונים		217	י, א
סי' פז 283 282		187 130	יג, ב
ס' והזהיר, פרשת משפטים (במהד' פריימן)		184	זבחים יד, ב
נה ע"ב 368 366		627	כט, א
נו ע"א 386		271	פג, א
רב נטרונאי בר הילאי גאון, תשובות, מהד'		231	מנחות צט, ב
י' ברודי, סי' לה 282 280		287 286 282 253 172	קט, א
רב נסים גאון, חיבור יפה מהישועה		288	קט, ב
עמ' פד 561 560 557 556		369	חולין יח, א
עמ' פה 557		244	כד, ב
עמ' פה, הערה 31 553		281	מט, א
רב נסים גאון, בתוך: ש' אברמסון, רב נסים		388 386 384	צג, ב
גאון (ירושלים תשכ"ה), עמ' 516,		395 384	בכורות כט, ב
והערה א בעמ' 517 560		383 135 132	לא, א
סדר רב עמרם גאון, מהד' גולדשמידט		188	לו, א
חלק ב, סי' נה 263 262 260 258		550 454 351 336 313 184	מה, ב
תורתן של גאונים, בעריכת י' יודלוב וש"ז		522	ערכין טז, א
הבלין, כרך ר' שרירא גאון ור' האי		60	טז, ב
גאון, עמ' 320 139 140 285-283		390	כריתות יא, ב
תשובות הגאונים, מהד' הרכבי, סי'		538	תמיד ל, ב
תקיב 461 411 410 409 134		157	נידה מט, ב
תשובות הגאונים, חמדה גנוזה, חלק ג,			
סי' נד 286 282 281 280 268 267			
287			גאונים
תשובות הגאונים החדשות, מהד' ש'			אוצר הגאונים, ברכות לב ע"ב, חלק
עמנואל		289	הפירושים, סי' קלז
סי' קיג, עמ' 115 77		469 28-27	תענית, חלק התשובות, עמ'
סי' רא 280		267	גיטין, חלק התשובות, סי' שכח
		286 282-280 268	

מפתח המקורות

	ראשונים
בבא קמא צד ע"ב, ד"ה אבדה	ס' אבודרהם, לברכת 'על הצדיקים' (עמ' ק
הגולה 126 122	במהד' ירושלים תשנ"ג) 577
צה ע"א (עמ' 275 במהד'	רבנו אביגדור צרפתי, פירושים ופסקים, עמ'
שלזינגר) 128	פח, פסק קכא 471
סנהדרין יט ע"א 190	אבן עזרא, פירוש לתנ"ך, קוהלת ז, ג 36
כה ע"א 377	אברבנאל, ר' יצחק, פירוש לתנ"ך
כה ע"א, ד"ה מי שנתברר 428 372	פרשת שופטים 187
440 429	יונה, פרק ג 536
כה ע"א (עמ' עט במהד' רלב"ג) 366	ר' אברהם בר' חייא (ראה: הגיון הנפש
לו ע"ב 195	העצובה)
קיא ע"ב 53	ר' אברהם בן הרמב"ם, תשובות, מהד'
מכות יג ע"א, ד"ה חוזר לשררה 171	פריימן, סי' ד 187 188 189 207 233
172	ס' האגודה, מגילה, סי' לד 289
עבודה זרה ז ע"א 132	אור ה', מאמר ג, חלק ב, כלל ב, פרק
ז ע"א, ד"ה לענין ביאור 137 135	א 560
אבות, א, א 36	אור זרוע
ה, ה 111 110	חלק א, שו"ת, סי' קיב 250-258 264
אבות, מהד' פראג, הערות ותיקונים,	512 360 355 289 288 272 270 269
בעמוד הראשון של ההערות 195	552 550 528
בנימין זאב, שו"ת	בבא קמא, סי' שפו 130
סי' צט-ק 527	סי' שפז 131
סי' רפז 104 105	סנהדרין, פרק ג, אות לא 422
בעלי התוספות, תשובות (מהד' איגוס)	איגרת התשובה, לר' יונה
עמ' 46-45 287	יום ג 515
רבנו גרשום מאור הגולה, פירוש מסכת	אות יא 522 521
משקין, מועד קטן יז ע"א, ד"ה אין	איטור משהו, לראב"ד, פרק ב (עמ' קכג
מבזין 226 225	במהד' הרשלר) 384
רבנו גרשום מאור הגולה, תשובות, מהד'	רבנו אלחנן, תוספות לתלמוד
אידלברג	עבודה זרה ז ע"א 138
סי' ד 281 278 277 99 96 95	ארחות חיים, המיוחס לרא"ש, סי' כד 521
סי' ה 95	ארחות חיים, חלק ב (כ"י הסמינר), דף מז
סי' סג 95	(מהד' מקיצי נרדמים 34) 312
עמ' 60 95	ס' האשכול, חלק שני, סוף סי' מז (עמ' 15
ר' דוד בונפיד, בחידושי הר"ן, סנהדרין כה	במהד' אורבך) 230
ע"א, מהד' י" סקלר, ירושלים	רבנו בחיי, פירוש לתורה, ויקרא ד,
תשס"ד 417 401 400 398 395	כב 219
דרשות הר"ן, דרוש ו (עמ' רמב במהד'	ויקרא כב, לב (כרך ב, עמ' תקמו במהד'
פלדמן-קצנלבוגן) 590	שעועל) 519
דרוש ו, ד"ה במה אקדם 37-35	בית הבחירה
דרשות ר' יהושע אבן שועיב, מהד' מצגר	פסחים פו ע"ב 154
(תשנ"ב)	יומא פה ע"ב (עמ' רטז במהד'
עמ' שעה 579	קליין) 509 508
פרשת ניצבים, עמ' תפז 579 578 565	תענית טז ע"א 114
588	קידושין מט ע"ב 313
כרך ב, עמ' תלה 521	עו ע"ב, ד"ה כל הפסול 159
עמ' תקט-תקי 579	

מפתח המקורות

טור	דרשה ליום הכיפורים, עמ' תקיד 39
אורח חיים, סי' נג 277 262 261	הגהות אשרי
סי' נג, סעיף יא 275 248	מועד קטן, פרק ג, סי' טז 227
סי' קכח 281	סנהדרין, פרק ג, סי' טז 422
סי' תרוז 440	הגהות מיימוניות
סי' תרלז 116	הלכות תפילה ונשיאת כפיים, פרק טו,
יורה דעה, סי' קיט 462 430	הלכה ג, אות ג 289 280
סי' קסא 126	דפוס קושטא, הלכות תפילה ונשיאת
סי' רמ 326	כפיים, פרק טו, הלכה ג 294
סי' שלד 230	הגהות מרדכי, יבמות, סי' קז 318
סי' שלד, סעיף מב 208	527
חושן משפט, סי' לד 366	הגיון הנפש העצובה (מהד' ויגודר)
סי' לד, סעיף י 369	העמוד השני, עמ' 62 570
סי' לד, סעיף יא 415 369	עמ' 63 587 570-568
סי' לד, סעיף טו 425 421 420	העמוד השלישי, עמ' 92 571 570
468 467 464-462	זכרון יהודה, שו"ת
סי' לד, סעיף לג 371	סי' מז 79 78
סי' לד, סעיף מב 462 458 446	סי' פב (לו ע"ב; עמ' צג במהד' מכון
יד רמה, סנהדרין כה ע"א 369 366	ירושלים תשס"ה) 527 321 320
מז ע"א 357	סי' פז 398 397
ר' ידעיה הפניני, באוצר הפירושים למסכת	חובות הלבבות
הוריות, עמ' יב 36	שער ז (שער התשובה)
ר' יהודה ב"ר בנימין הרופא, שיטת ריב"ב	פרק ח 585-583 576 562 514
על הרי"ף, יומא ה ע"א 507 506	פרק י 152
ר' יהודה החסיד, שו"ת בעניני תשובה,	חיבור התשובה, לר' מנחם המאירי (מהד'
בספר הזיכרון לר' ש"ב ורנר, עמ'	סופר)
ר 471	מאמר א, פרק א, עמ' 31 ואילך 152
ר' יהונתן מלוניל	פרק א, עמ' 34 40
בבא קמא צד ע"ב (עמ' 292-291 במהד'	פרק ב, עמ' 43 581 560
פרידמן) 127 126	פרק ב, עמ' 56 563
סנהדרין יח ע"א 191	פרק ה, עמ' 185 471
מכות י ע"א 215	מאמר ב, פרק יג, עמ' 546 509
ר' יהושע אבן שועיב (ראה: דרשות ר'	ר' חיים אור זרוע, שו"ת, סי' מז 312
יהושע)	ס' החינוך, מצווה תצז 162
רבנו יונה, פירוש למסכת אבות	רבנו חננאל, מועד קטן יז ע"א 226
פרק ג, טז, ד"ה והפנקס פתוח 577 576	מכות יג ע"א 168
581 579	עבודה זרה ז ע"א 138 134
רבנו יונה, פירוש לספר משלי	ז ע"ב 133
א, יא 125	ס' חסידים, סי' ס 560
טז, ו 518	סי' קסז 601 597
רבנו יונה (ראה גם: איגרת התשובה)	סי' ריג 110
יכין ובוועז, שו"ת, חלק א, סי' ה 385	סי' תקצד 96
ס' יראים, מצווה רנו 131 118	סי' תתרפב 130
ס' יראים השלם, מצווה קע 131 118	ס' חסידים, מהד' מקיצי נרדמים
ר' ישעיהו אחרון ז"ל, פסקים	סי' לז 59
מועד קטן יז ע"א 226	סי' תתתן 130

מפתח המקורות

מהר"ם בר' ברוך, שערי תשובות (מהד' בלאך, ברלין תרנ"א)	מהר"ם לרבנו תם, מהד' וינה תק"ע
שער ראשון, סי' רצד 368	סי' רעא 316
מהר"ם בר' ברוך, תשובות פסקים ומנהגים (מהד' כהנא), חלק א, סי' נה 173	מהר"ם לרבנו תם, מהד' שלזינגר
מחזור ויטרי, סי' קכה, עמ' 96 95 99	סי' קמ 315-318 342 347 348 353 354
277 278 281 286 287 294	סי' תקנא 121 130
סי' מישרים, נתיב ב, חלק ד 316 349 371	סי' הישר (ספר מוסר), מהד' קויפמן, פרנקפורט תר"י
446 423 420-417 396 395	שער י, עמ' 147 577-582
נתיב לא, חלק ו 116	עמ' 149 257
סי' המכתם, תענית טז ע"א, ד"ה ומן החמס 114	כד הקמח, ערך חילול השם (כתבי רבנו בחיי, מהד' שעוועל, עמ' קעה-קעו) 519
מלחמות ה', מכות, פרק ג (ד ע"ב בדפי הרי"ף) 440 69	סי' הכוזרי
מנורת המאור (אבוהב), מהד' פריס-חורב-קצלנבוגן	מאמר ב, פרק נ 36
נר ג, כלל ו, חלק ו, פרק ד 561 560	כל בו, תשובת רב האי גאון שבסוף הספר (דף טו, טור ד, בדפוס פיורדא תקמ"ב; קי ע"א בדפוס לבוב תר"ך = ד"צ ניו-יורק תש"ו) 473 470 469 259
מנורת המאור (אלנקאוה), מהד' ענלאו, חלק ג, פרק התשובה, עמ' 69 561-563	כתוב שם, לרז"ה, בבא קמא צד ע"ב 126
ר' מנחם מירזבורג, ביים של שלמה, חולין, פרק ז, סי' טז 432	לקט יושר (מהד' פריימן), חלק אורח חיים עמ' 136 575 597
ר' מנחם ממירזבורק, נימוקים (בסוף שו"ת מהר"י ווייל), דיני בושת, סי' מ 104	המאור הגדול, מכות, פרק ג (ד ע"ב בדפי הרי"ף) 440
מעלות המידות, מעלה יז 35	מגידי משנה, הלכות גולה ואבדה, פרק א, הלכה יג 126 122
מקדש מעט (ריאטי) 588	הלכות טוען ונטען, פרק ב, הלכה ג 371
מרדכי	מהר"י ווייל, שו"ת, סי' יב 145
מגילה, פרק ג, סי' תתיח 289	סי' צז 365 385 389 429
בבא בתרא, פרק ג, סי' תקלג 169	סי' קלג 432
175-173	סי' קסד 319 344-346
סנהדרין, סי' תרצב 61	דינין והלכות שבסוף הספר, סי' סא 51
נימוקי יוסף (בדפי הרי"ף)	מהר"י מברונא, שו"ת, סי' כח 346
בבא קמא, פרק ט (לג ע"ב) 124 123	סי' כט 346
130	סי' לב 345
סנהדרין, פרק ג (ה ע"א) 396	מהרי"ק, שו"ת
פרק ג (ה ע"ב) 455	שורש פה 312-314 329 330 336
מכות, פרק ג (ד ע"ב) 85	550 352-350
סי' הנר, לונדון 1961, ע"ב 41 126	שורש צג 450
סדר הקבלה, לר' מנחם המאירי עמ' 53-54 במהד' הבלין 195	שורש קס 294
הערות וביאורים, עמ' 61, הערה רטז 195	מהר"ם בר' ברוך, שו"ת, דפוס פראג
סימ"ג, לא תעשה ריד 446 393	סי' תמט 143 370 371
עשה מז (קכה ע"א) 321	סי' תתרכב (עמ' קיג, טור א, בדפוס פראג; דף קס, טור א, במהד' בלאך) 100
עשה עה 169	

מפתח המקורות

יונה א, א 38	עשה פג 169
ס' הרוקח, הלכות תשובה, סי' א 548	ס"מ"ק מצורין, מצווה קפ, ס"ק קפא (כרך
סי' ו-כה 516 60	ב, עמ' פג במהד' ירושלים
סי' כח 505	תשל"ז) 312
רז"ה (ראה: כתוב שם; המאור)	ר' עובדיה מברטנורא, פירוש למשנה
ר"י מיגאש, שו"ת, סי' צה 260 259	תענית, פרק ב, ב 247 246
ר"י קורקוס, על הרמב"ם, הלכות כלי	מכות, פרק ב, ח 169
המקדש, פרק ד, הלכה כב 183	ס' העיטור, אות ק, קבלת עדות (לו ע"ג
ריב"ן, מכות כג ע"א 85	בדפוס ונציה; נו ע"א-ע"ב במהד'
ריב"ש, שו"ת, סי' קיג 389 368	רמ"י) 461 422 410
סי' קעא 450	הלכות סוכה, פה ע"ד 116
סי' רנא 173 172	ס' העיקרים, מאמר ד, פרק כה 501
סי' רפא 451 450 78	מאמר ד, פרק כו 309 308
סי' תיז 123	ראב"ד, השגות על הרמב"ם, הלכות עבודה
סי' תלב 450 78	זרה, פרק ד, הלכה ו 53
רי"ד, פסקים, מועד קטן יז ע"א 230	ראב"ד, חידושים על בבא קמא
ריטב"א, חידושים לתלמוד	צה ע"א (עמ' רל במהד' אטלס) 128
סוכה לא ע"א, ד"ה והני מילי 116	ראב"ד (ראה גם: איסור משהו)
בבא מציעא נח ע"ב, ד"ה שזה	ראב"י אב"ד, תשובות, מהד' קאפח
בגופו 125	סי' קמט 170 104
מכות יג ע"א 172 168	ראב"ה
יג ע"א, ד"ה חוזר לשררה 158	סי' קנא, עמ' 154-155 289
יג ע"א, ד"ה מאי וכן בגולה 156 133	סי' אלף קנה (בכרך על חולין ועבודה
171 160 157	זרה, עמ' רע) 289
עבודה זרה ז ע"א 132	רא"ש, פסקים
ז ע"א, ד"ה וכולן 138-136	גיטין, פרק ב, סי' כו 336
ז ע"ב 133	קידושין, פרק ב, סי' יד 350
ריטב"א, שו"ת, סי' קנט 144 133	סנהדרין, פרק ג, סי' ט 366
רי"ף (בדפי הרי"ף)	סי' י 415 363 348 347
תענית ה ע"ב 115	רא"ש, שו"ת, כלל ד, סי' יז 277
כתובות ט ע"א 630 436	סי' כב 275 265 248
סנהדרין ד ע"ב 368	כלל יז, סי' א 350 320 319
ה ע"א 366	סי' ב 319
עבודה זרה ב ע"א 137-134	כלל כ, סי' כט 462
ז ע"ב 133	כלל מה, סי' ג 363 348 347
רי"ף, שו"ת, בילגוריי תרצ"ה	כלל נח, סי' ד 458 380 379 348 270
סי' נה 461 411-409 366 134	459
רי"ף, שו"ת, מהד' לייטר	רא"ש, תוספות לתלמוד
סי' קנב 461 410 409	סנהדרין יט ע"ב 191
סי' קנב, הערת המהדיר 366	רא"ש, תשובה, בשנתון המשפט העברי ב
רמ"ה, בשיטה מקובצת, בבא קמא עט	(תשל"ה), עמ' 143, נספח ב 340
ע"ב 557	רד"ך, שו"ת, בית יא 65
רמב"ם, איגרת השמד, בסופה (עמ' קכ	רד"ק, פירוש לתנ"ך
במהד' קאפח) 143 133	ירמיהו ג, ו 132
רמב"ם, הלכות הירושלמי (מהד' ליברמן)	ירמיהו ג, יד 132
עמ' סז, הערה 7 47	הושע יא, ג 36

מפתח המקורות

ז, ח 471 93	רמב"ם, ספר המצוות, השורש הרביעי 501
הלכות תפילה ונשיאת כפיים	לא תעשה סג 204
ח, יא 277 261	לא תעשה שטז 186 187 189
טו, ג 293 292 290 268 267	עשה עג 500 499
טו, ו 278	רמב"ם, מורה נבוכים
הלכות קידוש החודש, ב, ח 626	חלק ב, פרק לט 36
הלכות תעניות, ד, ד 261 260 247	חלק ג, פרק ל 36
הלכות אישות, ד, ו 321 314	פרק לו 562-560 27
ד, טו 318	פרק מא 55
ח, ה 34	פרק מז 36
הלכות גירושין, פרק ח 627	רמב"ם, משנה תורה
פרק ט 627	הלכות יסודי התורה, ה, ב 203
יב, יז 343	ה, יא 209 204
הלכות סוטה, ב, ח 43	ז, ז 444
הלכות איסורי ביאה, יג, יד 36	י, ד 38
הלכות מאכלות אסורות, ח, ח 369	הלכות דעות, ב, ב 372
ח, ט 413	ו, ד 271
יא, כו 414	ו, הלכות ז-ח 91
הלכות כלי המקדש	ז, א 88
ד, כ 215 180 162 161	ז, ג 89
ד, כא 216 195 180 163	ז, ה 89
ד, כב 216 195 184 183 180	הלכות תלמוד תורה, ו, יד 231 207
הלכות גזלה ואבדה, א, ה 116 115	232
א, יג 126-124	ז, א 232-230 207
ב, ב 118 117	הלכות עבודה זרה, ב, ה 142 141
הלכות חובל ומזיק, ה, א 445	ד, ו 56 53 52 30
הלכות רוצח ושמירת נפש, א, ד 51	הלכות תשובה, מניין המצוות
ז, א 215	שבראשן 499
ז, ז 155	א, א 502 500 499 443 442 356 56
ז, הלכות יג-יד 184 175 171 168	524
הלכות מכירה, יד, הלכות יב-יג 93	א, ב 526 524
הלכות מלווה ולווה, ד, ה 126	א, ג 526 524 507 43
ה, א 364	א, ד 526-524 509
הלכות טוען ונטען, ב, ט 458	ב, א 600 589 32 31
ב, י 453 452	ב, ב 71 69 32 31
הלכות סנהדרין, א, ג 210 200 195	ב, ג 350
יב, ב 230	ב, ד 552 71 37
יז, ז 214 211 210 203 200-195 86	ב, ה 71
445 444 441 233 229 222 218	ג, ג 38 29
451	ג, ו ואילך 141
יז, ח 214 211 210 203 200-195 171	ג, י 97
229 222 218	ג, יד 547 142-140 135 134 132 97
יז, ט 218 214 211 210 203 200-195	ז, ד 576 572 568 567 563-557 509
229 228 222	598 588
כא, ה 432	ז, ה 503 502 326
כו, א 187	ז, ו 37

מפתח המקורות

כרך ג, עמ' 181, הערת ש'	הלכות עדות, א, א 403
אברמסון 203	י, א 443
רמב"ן, חידושים לתלמוד	י, ב 448 444 443 414
גיטין סד ע"א 56	י, ד 463-461 444 443
בבא מציעא סב ע"א, ד"ה מיתבי 123	י, ב ג 447-445 443
רמב"ן, פירוש לתורה	י, ב, ד 413 412 381 380 313 64
בראשית ד, ז 40	455-451 448-445 443 422-420
שמות ל, לג 182	468-466 464 462 461 458
ויקרא ד, כ 221	י, ב, הלכות ה-ז 365 364
דברים ל, יא 499	י, ב, ח 458 365 364
לא, יז 37	י, ב, ט 403 401 393 370 369 366
רמב"ן (ראה גם: מלחמות ה')	452 434 432 418 417 415-413
ר"ן, חידושים, סנהדרין כה ע"א, מהד' י'	י, י 424 423 418 411 403 401
סקלר, ירושלים תשס"ד 384 383 135	הלכות מלכים, א, ד 164 160
395 387 386 385	א, ה 164
ר"ן, פירוש לרי"ף (בדפי הרי"ף)	א, ז 180 166 161 160
כתובות ט ע"א 630 625 436	א, יב 182
עבודה זרה ב ע"א 137 135	ג, ב 214
חולין, פרק ז, סי' תתכד (לב ע"ב), ד"ה	ג, ג 218 217 214
איתמר 384	ג, ד 214
ר"ן, פירוש לתלמוד, נדרים סה ע"ב 326	ג, ז 211 190
ר"ן (ראה גם: דרשות הר"ן)	רמב"ם מדויק, מהד' ר"י שילת, הלכות
רשב"א, חידושים לתלמוד	תשובה, א, הלכות ב-ג 524
בבא קמא צד ע"ב, ד"ה הא דאמר 130	רמב"ם, פאר הדור, שו"ת, סי' פה 202
צה ע"א, ד"ה כיון 129	264-262 233 229 216 203
רשב"א, שו"ת, חלק א	רמב"ם, פירוש המשנה
סי' כ 428 391 390 240	יומא, ח, ח 523
סי' רטו 249	תענית, ב, ב 246
סי' ש 161	סנהדרין, ג, ג 455 451 449 448 412
חלק ג, סי' קפח 116	מכות, ב, ח 168
סי' שצג 77	ג, א 442 441
חלק ד, סי' קפו 450	ג, טו 443-441
סי' שיא 77	הוריות, ג, ב 182 181
חלק ה, סי' קל 452-449 371	מנחות, יג, י 202
סי' רלח 144	חולין, א, ב 80
סי' רלט 77 78 87 133 134 398-400	רמב"ם, שמונה פרקים (הקדמה לפירושו
450	למסכת אבות)
שו"ת המיוחסות לרמב"ן, סי' רעט 77	פרק ו 571 568-563
רשב"ם, בבא בתרא ס ע"ב, ד"ה	פרק ח 39
התקוששו 189	רמב"ם, תשובות, מהד' בלאו
רש"י, פירוש לרי"ף	סי' קיא 233 229 226 225 216 202
מגילה טו ע"א (בדפי הרי"ף), ד"ה	469 264-262
פורס 268	סי' קעג 209 207-204
רש"י, פירוש לתלמוד	סי' ריא 119
ברכות לד ע"ב, ד"ה לא נתנבאו 553	סי' רסד 548 142 141
לד ע"ב, ד"ה עין לא ראתה 554	סי' תסב 203

מפתח המקורות

- כה ע"ב, ד"ה פספסין 362
 לא ע"ב, ד"ה לדיוזי ליה 589
 קג ע"א, ד"ה וישמע 540
 קג ע"א, ד"ה מדת הדין 537
 מכות ה ע"א, ד"ה מאי טעמא 61 60
 יג ע"א, ד"ה חוזר 217
 יג ע"ב, ד"ה חוזר לשררה 158
 יג ע"ב, ד"ה רבי עקיבא 50
 שבועות יג ע"א, ד"ה אך חלק 506
 ל ע"ב, ד"ה לא יעשה 545
 עבודה זרה ז ע"א, ד"ה וכולן 136 135
 137
 ז ע"א, ד"ה עשו דבריהן 138
 ז ע"ב, ד"ה בפרהסיא 139 138
 ז ע"ב, ד"ה וכולן 140
 אבות ה, ה 110 111
 חולין כד ע"ב, ד"ה שליח ציבור 244
 מא ע"ב, ד"ה לא שנו 471
 בכורות לא ע"א, ד"ה וכולן 135
 רש"י (פירוש המיוחס לו), מועד קטן יז
 ע"א, ד"ה הכבוד 225 224
 רש"י, פירוש (מהד' קופפר, ירושלים
 תשכ"א)
 מועד קטן יז ע"א 224
 רש"י, פירוש לתנ"ך, בראשית י, יד 42
 לו, ג 630
 ויקרא ב, כב 220
 כג, כז 506
 כה, מא 169
 ישעיהו לג, יג 555
 נז, יט 555
 תהילים עט, ב 87
 רש"י, תשובות, מהד' אלפנביין
 סי' ע 103-101
 סי' קע 287
 סי' קעא 330 315-312
 שיבלי הלקט, סי' ו (עמ' 144 במהד'
 מירסקי) 138
 חלק ב, מהד' חסידה, סי' צג, עמ'
 קפו-קפז 374 317 316
 שיטה מקובצת, בבא קמא
 עט ע"ב 557
 צד ע"ב 127
 צד ע"ב, ד"ה וכן כתב הרמ"ה 122
 צד ע"ב, ד"ה שהחזירו 126
 צה ע"א 128
 לד ע"ב, ד"ה רחוק 555
 נה ע"א, ד"ה למגדלי חזירים 374
 שבת נה ע"ב, ד"ה והא כתיב 195
 ראש השנה יז ע"ב, ד"ה ה' ה' 553 98
 יומא לג ע"א, ד"ה בשמיה 153
 פו ע"א, ד"ה דמעיקרא 132
 פו ע"א, ד"ה כאן מאהבה 45
 פו ע"ב, ד"ה עליהם 28
 סוכה לא ע"א, ד"ה אבל גזל 116
 תענית טז ע"א, ד"ה בירה 112
 טז ע"ב, ד"ה ביתו ריקם 247
 טז ע"ב, ד"ה ופרקו נאה 245
 טז ע"ב, ד"ה שאינו הגון 246
 מגילה ז ע"ב, ד"ה כל חייבי כריתות
 שלקו 85
 כד ע"א, ד"ה אבל אינו קורא
 בתורה 268
 כד ע"א, ד"ה פוחח 268
 חגיגה ט ע"א, ד"ה ויתקן 462
 יבמות קיז ע"ב, ד"ה כל מקום שהאמינה
 תורה עד אחד 343
 סוטה ו ע"א, ד"ה בשם טוב הוה
 קיימא 470 469
 לב ע"ב, ד"ה מפני 110
 גיטין נה ע"א, ד"ה בירה 112
 סז ע"א, ד"ה שנו מדותי וד"ה שמדותי
 תרומות 344
 קידושין יז ע"ב, ד"ה אין רוח 121
 מ ע"ב, ד"ה בתוהא 29
 עו ע"ב, ד"ה מטפל בהו 159
 עו ע"ב, ד"ה ריש כורי 159
 עו ע"ב, ד"ה גרנותא 159
 עו ע"ב, ד"ה כל משימות 160
 בבא קמא צד ע"ב, ד"ה אין רוח 121
 קג ע"א, ד"ה לשליח ב"ד 118
 קג ע"ב, ד"ה עבוד רבנן תקנתא 118
 בבא מציעא מח ע"א, ד"ה אין רוח 121
 בבא בתרא צא ע"ב, ד"ה ריש
 גרנותא 159
 סנהדרין כד ע"ב, ד"ה ואלו הן
 הפסולים 362
 כד ע"ב, ד"ה שאין לו 362
 כה ע"א, ד"ה ויחזיר אבידה 400 378
 435 401
 כה ע"ב, ד"ה דאפילו לנכרי 372
 כה ע"ב, ד"ה פגמיהן 362

מפתח המקורות

קג ע"א, ד"ה אבל 118	שיטה על מסכת סנהדרין, שבסוף ספר
בבא מציעא ה ע"ב, ד"ה דחשיד 426	חמרא וחיי, סנהדרין כה ע"א 366
נח ע"ב, ד"ה דזה בגופו 125	429
סנהדרין יח ע"ב, ד"ה והא אין 191	ר' שלמה בן היתום, פירוש
כד ע"ב, ד"ה ואלו הן 374 361	מועד קטן יז ע"א 224
לה ע"ב, ד"ה שנאמר 293 290 279	ר' שמשון בן אברהם משאנץ, ליקוטי
מכות יג ע"א, ד"ה גמר שיבה 172	תוספות שאנץ (נדפסו בסנהדרי גדולה,
שבועות יב ע"ב, ד"ה לא זו 505	כרך ו), סנהדרין כה ע"א, ד"ה
עבודה זרה ז ע"א, ד"ה וכולן 138 136	דילמא 411
139	שערי תשובה, פתיחה 29
מנחות קט ע"א, ד"ה לא 267 172	שער א, אות כ 576 514 513
294	אות כא 471
קט ע"א, ד"ה לא ישמשו 287	אות כב 471
חולין י ע"א, ד"ה טבל 74	אות מז 518 517
פ ע"א, ד"ה הראשון 440	אות מט 590 589
בכורות לא ע"א, ד"ה וכולן 136 135	אות נ 518
נידה טו ע"ב, ד"ה בהמתו 74	שער ג, אות כד 125
תוספות ישנים	אות קי 125
יומא פה ע"ב, ד"ה תשובה 507	אות ריד 94
תוספות, כ"י פריז, על סנהדרין, בסנהדרי	שער ד, אות ה 522 518 517
גדולה, כרך ח, עמ' קג 395	אות יא 517-515
תמים דעים, סי' רג 125	אות טז 516
ס' התרומות, שער מו, חלק ד, סי' י 130	תולדות אדם וחווה, נתיב כב, חלק ד 313
תרומת הדשן	חלק ד (קפה ע"א) 354-352 350-348
חלק השו"ת, סי' קצח 381 352 294	תוספות, לתלמוד
סי' רטו 325	שבת נה ע"ב, ד"ה מעבירים 195
פסקים וכתבים, סי' ריד 236 235	פסחים ט ע"א, ד"ה כדי 74
סי' רכ 346-343 341	ראש השנה לד ע"ב, ד"ה לדידי 559
סי' רכא 346 345	יומא יב ע"ב, ד"ה כהן גדול 181
תשב"ץ, חלק א, סי' קנט 192	יג ע"א, ד"ה הלכה 170
חלק ג, סי' קעב 384 368	פז ע"ב, ד"ה והאמר רב 289
תשובות חכמי צרפת ולותיר, סי' כא 101	תענית כז ע"א, ד"ה אי 172
תשובות מיימוניות	מועד קטן יד ע"ב, ד"ה והא כ"ג 226
לספר נשים, סי' י 411 368 344-342	יבמות ז ע"א, ד"ה שנאמר 279
לספר משפטים, סי' כ 130 129	טז ע"ב, ד"ה קסבר 30
לספר שופטים, סי' ז 185	כב ע"ב, ד"ה כשעשה תשובה 51
	מה ע"ב, ד"ה מי 631
	פח ע"א, ד"ה אתא 631
אחרונים	כתובות כב ע"א, ד"ה תרי 630 625
אבני חושן (זילברשטיין)	קא ע"ב, ד"ה ואנא 163
חלק ג, עמ' תקנא 157	נייר מז ע"א, ד"ה וכן משוח 169
אבני נזר, שו"ת	סוטה לט ע"א, ד"ה וכי 172 95
אורח חיים, סי' שצא, אות ד 217 218	גיטין נא ע"ב, ד"ה ובכולי 462
אבן העזר, סי' קכד, אותיות כד-כו 335	בבא קמא לג ע"א, ד"ה איכא 627
סי' קכה, אותיות ו-ז 335	צד ע"ב, ד"ה בימי רבי 131-129 123
סי' שמח 181 180	צה ע"א, ד"ה כאן בגולה קיימת 128
סי' שמח, אות ד 219 218	

מפתח המקורות

פרק יד, א 591	אגודת אוזב, דרוש ר"ה, דף יב 521
פרק יד, ג 549	דרוש ש"ת, דף יד 521
אורח משפט (אנאליק)	אגרא דכלה, שכח ע"ב 528
סי' לד, סעיף כט 458	אגרות הראי"ה
אורח משפט (חזון), חושן משפט	חלק א, איגרת קלה, עמ' קסו 535
סי' לד, הגהות הטור, אות יב 468 467	איגרת קלה, עמ' קסז 32
אורח משפט (קוק), שו"ת	חלק ג, איגרת תתמג 535
חושן משפט, סי' י 113	אגרות משה, שו"ת
הלכות אומנים, סי' כ 162 163	יורה דעה, חלק ב, סי' מו 119
אורים ותומים	חושן משפט, חלק ב, סי' יב 462
סי' כח, אורים ס"ק א 626	אדרת אליהו, ספר זיכרון לר' אליהו ראם,
סי' צב, תומים ס"ק ה 626	ירושלים תשמ"ח, עמ' עא 163 162
אחיעזר, חלק א, סי' כ 440	אדרת אמונה (קלכהיים), עמ' 134 40 499
סי' כ, אות ו 442	עמ' 141 37
איש ההלכה - גלוי ונסתר (סולובייצ'יק)	אהבת איתן, בגיליון עין יעקב, ברכות לד
עמ' 92 37	ע"ב, אות צט 575
עמ' 93 356 357	אהבת דוד
עמ' 94 38	דרוש ד (דף לו ע"א במהד' ירושלים
עמ' 95 ואלך 31	תשמ"ח) 531
עמ' 96 38	דרוש ד לשבת תשובה (עמ' לא במהד'
אליה רבה, אורח חיים	תשכ"ז) 528
סי' נג 269	אהלי יעקב (קשטור), שו"ת, סי' נד 391
סי' קיח, אות ב 577	אוצר הפוסקים, אבן העזר
סי' קנג, סעיף כב, אות לה 175 169	סי' לח, ס"ק כד 528
ר' אליהו מזרחי, על רש"י על התורה	סי' מב, ס"ק נא 334
ויקרא כה, מא 169	ס"ק נא, הערה כו 333
ר' אליהו מזרחי, שו"ת	אוצר התפילות, נעילה, סליחה 'לך ה'
חלק א, סי' סו (עמ' רטו במהד' ירושלים	הצדקה' 109
תרצ"ח) 558 238 237	אוצר מפרשי התלמוד
סי' (פו) [פח] 261 262 269 292 557	מכות יג ע"א, עמ' תקעח 169
558	אור גדול, סי' א, עמ' 36, ד"ה ונראה 70
חלק ב (מים עמוקים), סי' נד 396	ד"ה ואכתי 69
ר' אליהו מגריידיץ, חידושים על המשנה	אור החיים, ויקרא יט, ג 326
יומא ח, ח 51	אור לנתיבותי, עמ' קה 590
האלף לך שלמה, שו"ת	אור שמח, על הרמב"ם
אורח חיים, סי' שנח 516	הלכות תשובה, ג, יד 133
אלף המגן, על מטה אפרים	ה, ה 626
סי' תרכא, ס"ק כא 39	ז, ד 559
אמרי אמת (איגר)	הלכות תפילה ונשיאת כפיים, טו, ג 279
פרשת בחוקותי, ד"ה איתא 331	359 293 290
אמרי אש, שו"ת, אבן העזר, סי' סא 345	אור שמח, שו"ת, חלק ב, סי' יא 117 115
אמרי בינה	אורות התשובה
דיני עדות, סי' לא 451	פתיחה 37
סי' לא, בסופו 453 427	פרק ז, ו 37
סי' (לו) [לד] 400	פרק ח, יא 472

מפתח המקורות

430 428 427 407	סי' לד, מג	אמרי חיים, לר' יעקב חיים סופר (הנדפס
130 124	סי' שסו, א	יחד עם 'מאמר על התשובה' - הקדמתו
336 66	ב"ח, שו"ת, סי' קב (עט ע"א)	של ר' יצחק אלחנן ספקטור, לספרו עין
345 344 337	ביאור הגר"א (ראה: גר"א)	יצחק, חלק א), ירושלים תשנ"ט
	ביאור הלכה (במשנה ברורה)	סי' ג-ד 589
256	סי' נג, סעיף ה, ד"ה דמ"מ	ליקוטים, עמ' סט 45 44
	ביאורי החסידות לש"ס	אמרי נעם, ברכות לד ע"ב 582 581
592 591	ברכות לד ע"ב	אמרי הצבי, בבא קמא צב ע"א 76
592 591	סנהדרין צט ע"א	אמרי שפר (פרנקל), מדור מכתבי קודש,
	בירור הלכה (מכון הלכה ברורה ובירור	עמ' קפה-קפו במהד' ברוקלין
169	הלכה), מכות יג ע"א, ציון ב	תשנ"ט 340
	בית אהרן (קריספין)	אנציקלופדיה תלמודית
555 554	אורח חיים, מערכת ב, אות א	ערך אין קטיגור נעשה סניגור, עמ'
597 588 587 580 574 560 559 557	בית אלהים (מבי"ט), שער התשובה	תש 279
251 58	פרק ב	ערך אמתלא 209
590	פרק ג	ערך חלול השם 204
567 555	פרק ד	ערך הלכה, ליד ציון הערה 558 525
531 529	פרק יג	ערך הלכה, ליד ציון הערה 559 963
533 531-529	פרק יד	אפיקי מגינים (פיינברג), על אורח חיים
	בית האוצר	סי' קנג 169
535	מערכת א-ד, כלל ח, יב	ארץ הצבי (שכטר), סי' טז 30
	בית חדש (ראה: ב"ח)	סי' טז, עמ' קיא 56
	בית יהודה (עייאש), שו"ת	באר הגולה, חושן משפט
125	יורה דעה, סי' מז	סי' כז 550
371	חושן משפט, סי' ה	סי' לד, אות ס 415
	בית יוסף, על הטור	באר היטב, על השולחן ערוך
277	אורח חיים, סי' נג, ו	אורח חיים, סי' נג, ס"ק ז 262
249	סי' נג, יא	ס"ק יא 269
281 261	סי' קכח	חושן משפט, סי' לד, ס"ק לו 66
290	סי' קכח, לה	באר מים חיים
294 291 290 267	סי' קכח, לו	בראשית, פרק ז 528
247	סי' תקעט, ב	ויקרא, פרק יד 528
455 441 440	סי' תרז	דברים, פרק יז 528
136	יורה דעה, סי' יח	באר משה (שטרן), שו"ת
	סי' רכח, מג (עמ' תעט במהד' הטור	חלק ה, סי' קסט, אות ח 69
274	השלם)	בארות המים, על הרמב"ם
231 230 208	סי' שלד, מב	הלכות תשובה, פרק ז, הלכה ד 586
	סי' שלד, מב, ד"ה ומ"ש וכן כל תלמיד	בדק הבית, חושן משפט
232	חכם	סי' לד, סעיף יא 416 415
	אבן העזר, סי' לח, ד"ה ע"מ שאני	ב"ח, הגהות על הרא"ש
348	חכם	בבא קמא, פרק ט, סי' ב, אות ד 124
312	סי' מב	על הטור
	סי' מב (עמ' שפא במהד' הטור	יורה דעה, סי' קיט 396
334	השלם)	חושן משפט, סי' לד, ו 385
		סי' לד, טו 465 427-425
		סי' לד, מב 453

מפתח המקורות

גבורות ה', פרק ח 536	חושן משפט, סי' ב, מחודש ב 77
גבורת ארי, תענית טז ע"ב 247	סי' לד 396
גט פשוט, סי' קכג, ב, ס"ק ח 319 313	סי' לד, י 369 368
527	סי' לד, יא 419 415
גינת ורדים, שו"ת, יורה דעה	סי' לד, טו 466-464 422 421
כלל א, סי' א 394	סי' לד, מב 412 408 404-402 349
סי' ב 435 430 402 396 394	447 435 434 419-417
כלל ג, סי' ז 162 161	סי' לד, מג 420-417 410 403 371
גליון הש"ס (ר"ע איגר)	423 422
שבת נה ע"ב, על התוספות, ד"ה	סי' שעו, א 116
מעבירים 540	בית יעקב (צויזמר), שו"ת, סי' עג 364
חולין מא ע"ב 471	בית ישראל (שפירא)
גליוני הש"ס (ענגיל)	פרשת האזינו 532 530
קידושין מט ע"ב 356	בית הלוי, שו"ת, סוף חלק א, תשובות ר"ח
מכות יג ע"ב, ד"ה שאם עשו 71 70	מולוז'ין, סי' ב, ד"ה והעירעור 337
ירושלמי זרעים, כרך א (נדפס בסוף	בית שמואל, סי' לח, ס"ק נה 354 353
הגהותיו לירושלמי זרעים), אות	בית תלמוד, חלק ב, 312 341
מב 42	בני חיי, לשונות הרמב"ם, הלכות תלמוד
גנוי יוסף (שוורץ), שו"ת, סי' יח 535 42	תורה, פרק ז, דף יד 580
הגר"א, ביאור לשולחן ערוך	בני יששכר
אורח חיים, סי' נג, ס"ק י 581 257 256	מאמרי חודש ניסן, מאמר ד, דרוש ט, על
סי' נג, סעיף ד 262	דרך הפשט, בהגהה 522
סי' קכח, סעיף לה, ס"ק סז 290	דרוש יא, על דרך הרמז 522
סי' קנג, ס"ק נג 175	מאמרי חודש סיוון, מאמר ב 532
יורה דעה, סי' שסב, ס"ק ט 560	מאמרי חודש תשרי
אבן העזר, סי' לח, ס"ק מג 313	מאמר ב, יום הכסא, סי' כו 522
סי' מב, ס"ק ל 335 314	מאמר ד, דרוש ז, סי' כד 532
חושן משפט, סי' כז, ס"ק יד 51	מאמר ד, דרוש י, סי' כט 522
סי' לד, ס"ק סג 454	מאמר ד, דרוש יג, סי' לח 522
סי' לד, ס"ק סד 363	מאמר ד, דרוש יד, סי'לט (כח ע"ב
סי' צב, ס"ק ל 458 457	במהד' ירושלים תש"ן) 528 511
סי' שסו, ס"ק א 131	מאמר ד, דרוש יד, סי' מ 517
סי' תכ, ס"ק ג 446	בני ציון (לכטמן), שו"ת
הגר"א, ליקוטים, בסוף שנות אליהו, לסדר	סי' נג, אות ד 245
זרעים 54	בנין אב, שו"ת, חלק א, סי' סה 167
הגר"א, פירוש לשיר השירים א, טז 71	ברית יעקב (סופר), חלק א, סי' טז 96
דבר משה (אמאריליו), שו"ת	ברכי יוסף
חלק א, אורח חיים, סי' ג 292	יורה דעה, סי' ריח, אות יא 320
סי' ג, ד"ה וכן ראיתי 261	סי' ריח, שיווי ברכה, אות ז 320
דבר שבמנין (קושלבסקי)	חושן משפט, סי' לד, אות מד 368 366
מצווה קפו 56 55	סי' לד, אות מה 394
דברות משה, גיטין	ברכת אליהו, על ביאור הגר"א, חושן
סי' כג, הערה נר, עמ' שנה ואילך 222	משפט, סי' לד, ס"ק סג, הערה 29 454
223	ברכת שמעון (שניאורסון), הערה לדובב
עמ' שנה 242 183	מישרים, סי' כב 57

מפתח המקורות

דרכי משה, על הטור	עמ' שנו 210-212
אורח חיים, סי' נג, ס"ק ד 249	דברי חכמים (פוחביצר), חלק דעת חכמה
ס"ק י 255	שער התשובה, פרק יג, ד"ה והנה 520
סי' תרו, ס"ק ד 455	פרק יג, כד ע"א 515
יורה דעה, סי' שסב, ס"ק א 253	שער השבת, פרק ב (ז ע"א) 528
אבן העזר, סי' מב, ס"ק ח 334	דברי יציב (הלברשטאם), שו"ת, חלק ו
ס"ק ט 334	(חושן משפט), סי' צד 196
חושן משפט	דברי ישראל (וועלק), שו"ת
סי' לד, ס"ק ו 465 464 422	חלק א, סי' נא 500 39
ס"ק טו 465 422 421 408 407	דברי שאול, חידושי אגדות
ס"ק יז 424 423	תענית טו ע"א, ד"ה צדיקים 567
דת ודין (שאנג"י)	דברי שלמה (שניידר)
פרשת האזינו, עו ע"א 566	שו"ת, חלק ג, סי' שעו 67
הגהות אמרי ברוך, על השולחן ערוך	דברים אחדים, מהד' ירושלים תשמ"ו
חושן משפט, סי' לד, סעיף ז 463	דרוש ו, עמ' פב 67 66
הגהות דרישה ופרישה, על הטור	דרוש ז, עמ' צו 510
חושן משפט, סי' לד, אות ד 415	עמ' ק ואילך 575
אות טו 408	עמ' קח 531
הגהות והערות לטור (במהד' הטור השלם),	עמ' קח-קט 532
חושן משפט, סי' לד, אות צו-צז 451	דבש לפי, מערכת ח, אות כד 533
הלכה פסוקה, חושן משפט	דגול מרבבה, חושן משפט
סי' ז, סעיף א 167	סי' לה 336 313 66
העמק שאלה, על שאילתות דרב אחאי	סי' לה, ש"ך, ס"ק ז 68
גאון, שאילתא ל, אות א 226 224	דובב מישרים, שו"ת, חלק א
הפלאה, קונטרס אחרון	סי' כא 56
סי' קטו, אותיות ח, י, יב 45	סי' כב 345 57
הר אפרים (גרבוז), על מסכת הוריות	דוגמאות לביאור אגדות על דרך הפשט
סי' ו 181	(וסרמן), סי' ג 29
סי' ו, אות ב 228	דורשי ה' (סגל)
הרי בשמים, שו"ת, מהדורא תנינא	עמ' רכב-רכג 575 510 472
סי' מב 391	דקדוקי סופרים, סנהדרין
הררי קדם, שו"ת	כה ע"א, הערה ו 366
סי' מב 431-429 389 367	קג ע"א, אות ר 540
סי' מג 431 393 392 389	דרושי הצל"ח, דרוש א (ד ע"א בדפוס
התעוררות תשובה, שו"ת	תרמ"ו) 599 590
חלק ב, סי' כז 534 115 42	הדרך לתשובה (שטרנבוך), על הרמב"ם,
זה השער, על שערי תשובה, שער ג	הלכות תשובה
אות כד 125	פרק ז, הלכה ד 561
אות קי 125	עמ' יד-טו 518
אות רטו 340	דרך פקודין (שפירא)
זכות יצחק (סופר), חלק א, סי' לב 247	הקדמה, יב ע"א 66
סי' לח 559 231 230	הקדמה (עמ' 7 במהד' לבוב תרפ"א; ד"צ
זקן אהרן (הלוי), שו"ת	ברוקלין, תשמ"ו) 522
סי' ב 400 330 327 325-323 314 313	דרכי הים (מאיי), דרוש טו לשבת תשובה,
סי' ג 401 400 328 327	נט ע"ב 575 566 554

מפתח המקורות

חלק ג, סי' כג 524	סי' צה 96 357
ר' חיים מוולוז'ין, בשו"ת בית הלוי, סוף	זרע אמת (הכהן), שו"ת
חלק א, סי' ב, ד"ה והעירעור 337	אורח חיים, סי' ט (כד ע"א) 162
ס' החיים, ספר סליחה ומחילה, פרק ז, עמ' קמ במהד' תשנ"ג 309 308	חבצלת השרון, שו"ת, חלק ב, חושן משפט, סי' כט (כג ע"ד) 113 112
חיים שאל (חיד"א), חלק ב, לדף יט, בדפוס ראשון, השמטות, 'מתשובות הרמב"ם כ"י' 203	חוות בנימין, כרך א, סי' יב 167
חכם צבי, שו"ת, סי' לא 45	חוות יאיר, שו"ת
חכמת שלמה, על השולחן ערוך אורח חיים, סי' נג, סעיף ד 269	סי' סב 87 339 340 470 471 473 474
חלקת מחוקק, על אבן העזר סי' לח, ס"ק מד 353 352	סי' עט 52
סי' מב, ס"ק יז 338 336 335 325	חוה דוד, תהילים, פרק מז, פט ע"א 576
חמדת ישראל קונטרס נר מצווה	חוט השני, שו"ת, סי' עה 273-266
אות יג, מצווה נב, ד"ה הן אמת 87	חומת אנך, שיר השירים ו, ג 510
אות טז, מצווה סז 204	חוקי חיים (וויין), עמ' 128 ואילך 507
קונטרס בעניין שבע מצוות בני נח, אות מד (קה ע"ד) 535 472 73 61	חזון איש יורה דעה, סי' ז, סעיף ג 77
חמדת צבי, על תיקוני זוהר קנה ע"ב 592	שביעית, סי' ה, ס"ק יב 77
חמדת שלמה (ליפשיץ), שו"ת אורח חיים, סי' ח 295 294	ר' חזקיה די טילה, הערות וחיידושים על הרמב"ם, קובץ בית אהרן וישראל, שנה כ, גיליון ה (קיט), סיוון-תמוז תשס"ה, עמ' כא 499
חנדלי, ר' יהושע, בשו"ת תורת חיים, חלק ג, סי' א (דף א ע"ד) 470	חידושי הגרי"ז על התורה שמות, פרק לג, פסוק יט 530
חסדי דוד, על התוספתא יומא, פרק ד, הלכה ט 523	חידושי הר"ח (הירשנזון), על הוריות חלק א, אות ריג 191
הלכה טו 528 527	חלק ב, אות קכב 214
בבא קמא, פרק י, ד"ה הגזול את המריש 116	אות ככג 193
הלכה טז 119	אות קנח 214
סנהדרין, פרק ה, הלכה ב 363	אות קסה 193
חפץ חיים הלכות איסורי לשון הרע כלל א, סעיף ה 90	חלק ג, סי' ה 191
כלל ג, סעיף ז 339	חידושי חתם סופר על מסכת כתובות (ירושלים תשס"ג), ל ע"א 62 61
כלל ד, סעיף ד 473 340	חידושי מהרי"ח, על המשנה מכות פרק ב, משנה ח 169
באר מים חיים, אות יח 340	חידושי ר' גדליה (נדל) חלק א, עמ' קפח 29
כלל י 89	חידושים וביאורים (גריינימן), סנהדרין סי' ד, אות ה 363
הלכות איסורי רכילות כלל ט, סעיף ח 90	סי' ד, אות ה, ד"ה דאפילו 438-436
חקקי לב, שו"ת יורה דעה, סי' מז (פו ע"ב) 240 239	סי' ד, אות ו 438 437 396 369
חקקי זמנים, כרך ג, עמ' יב 536	סי' ד, אות טו 444 417 416 373-371
	468 467 445
	סי' ד, אות טו (יד ע"א) 453
	חידושים וביאורים בש"ס (שניאורסון) חלק א, סי' לא 62 54
	חלק ב, סי' ו, בסופו 524

מפתח המקורות

117	סי' שס, סעיף א	חקרי לב (חזן)
	יביע אומר, שו"ת	אורח חיים, סי' טו 162
	חלק ב, אבן העזר	סי' קכד 216
110	סי' ב, אותיות יב-יג	יורה דעה, חלק ב, סי' קנב 391
321	חלק ג, אבן העזר, סי' ח, אות ז	סי' חרדים
	יד הקטנה, הלכות דעות	פרק ט, אות לד 527
473 340	פרק ט, הלכה כד	מצוות התשובה, פרק ג (פרק סה ד)
	יד יוסף, בגיליון עין יעקב	במהד' ירושלים תש"ן) 519 512 508
	ברכות לד ע"ב 575	חשק שלמה, חושן משפט
	יד מלאכי	סי' לד, הגהות הטור, אות נו 335
291	כללי בית יוסף והמחבר	אות נח-נט 66
	יד פשוטה (רבינוביץ), על הרמב"ם	אות ס 404
28	הלכות תשובה, מבוא, עמ' ג	סי' לד, הגהות בית יוסף, אות פז 396
	פרק ג, הלכה יד 134	חתם סופר, שו"ת
	פרק ז, הלכה ד 559	אורח חיים, סי' מא 199 200 204 229
	ידיו רב (קליין)	סי' קעה 472 379 378
30	עיונים בתשובה, שער כה	חושן משפט, סי' א, ד"ה ואבא 125
	שער לז 45	סי' כב 200 199 195
67	עיונים בתשובה, גור בדוק, פתח ב	סי' קס 238 237
	פתח ו 536	סי' קסב 229
	יוסף אומץ (חיד"א), שו"ת	חלק ו, ליקוטים, סי' מט 237 236
458 452 447 446 66 65	סי' לה	קובץ תשובות, סי' כא 71 64 63 51 32
	יחוה דעת, שו"ת	599 589 463 462 456 455 352 313
	חלק ב, סי' יד 295	600
	חלק ה, סי' טז 292	טוב עין (חיד"א; דפוס ירושלים תשכ"א)
	ילקוט הגרשוני, כללים, חלק ב	סי' ו 528 68
67	ערך לאו הניתק לעשה, כג ע"ג	סי' ו, דף ח ואילך 354
	ילקוט הגרשוני, על אגדות הש"ס	סי' ו, דף ח ע"א-ע"ב 66
	ברכות לד ע"ב 575	סי' ו, דף ח ע"ב 73 65
	ים של שלמה, חולין	סי' ו, דף ט ע"א 315
	פרק א, סי' מז 264 244	טוב ראייה
392 389-387 384 64	פרק ז, סי' טז	ברכות יט ע"א 373
	433 432 394	יט ע"ב 341-339
394 392 389-387	סי' יז	סוטה מד ע"א 44
	ימי זיכרון (סולובייצ'יק)	טוב רואי
	עמ' 70 ואילך 567	ברכות יב ע"ב, אות קט 472
	עמ' 107 28	יט ע"ב, סי' קעד 341-339
	יעב"ץ, ר' יוסף, פירוש על אבות	סוטה מד ע"א 44
	פרק ד, משנה יג 527	ט"ז, על השולחן ערוך
	יעיר אוזן (ראה: עין זוכר)	אורח חיים, סי' נג, ס"ק ב 277
	יערות דבש (מהד' ירושלים תשמ"ד), ח"א	סי' קכח, ס"ק לב 293
	דרוש א, עמ' ז 580	סי' רמב 520 519
	דרוש טו, עמ' רפד 538 537	יורה דעה
194	יפה מראה, סנהדרין, פרק ב, הלכה א	סי' קיט, ס"ק טז 433 432 394
	יפה תואר, על בראשית רבה	סי' שצז, ס"ק ב 326 325
	פרשה ב, ה 554	חושן משפט, סי' לד, סעיף ז 463 462

מפתח המקורות

- ישא ברכה, על תולדות אדם וחוה
נתיב כב, חלק ד 335
חלק ד, דף קטב ע"ב 314
ישועות ישראל
סי' לד, עין משפט, ס"ק יט 455
ישמח חיים (בארון), סי' נ 37
ישמח משה
פרשת מצורע 528
פרשת מטות 528
פרשת כי תצא 528
פרשת האזינו 528
ישראל קדושים, עמ' 103 534
ישרי לב (ראה: מבשר טוב)
כבוד חכמים, פ' כא 532
כוכב מיצקב
הפטרת ויקרא 36
כח התשובה, על הרמב"ם, הלכות תשובה
סי' יא, עמ' נ 355
סי' לא, עמ' קכו 526 527
סי' לב, סעיף ב, עמ' קכח 43
סי' לג 507
סי' מג, אות ג-ד 350
כיסא דוד, דרוש ט, לח ע"א (עמ' קנח
במהד' ירושלים תש"ן) 517
כיסאות למשפט (שטרן)
סנהדרין כה ע"א 413
כל ספרי מהר"ץ חיות
חלק א, עמ' רג, אות כב 55
כלי חמדה
פרשת נשא, סי' א, טו ע"א 357 358
629 630
פרשת ראה, סי' ו, אות ב, עמ' עד 535
סי' ו, אות ד 72 359 360
פרשת תצא, סי' ד, עמ' קפ-קפא 203
פרשת ניצבים, סי' ו, עמ' שז 535
כלי יקר, ויקרא ד, כ 97 220
ויקרא כג, מ 530
במדבר יט, כא 595 601
כלי פז, ישעיהו לג, יג 556
כנסת הגדולה
אורח חיים, סי' נג
הגהות הטור, בסוף הסי' 269
חושן משפט, סי' לד
הגהות הטור, אות פג 335
הגהות הטור, אות פח 455
- הגהות בית יוסף, אות פא 313
כסף משנה, על הרמב"ם
הלכות יסודי התורה, ה, ה 319
הלכות תלמוד תורה, ו, יד 368
ז, א 230 231
ז, א, ד"ה ומ"ש וכן כל ת"ח 232
הלכות עבודה זרה, ב, ה 141
ד, ו 53 54
הלכות תפילה ונשיאת כפיים, טו, ג 290
הלכות נדרים, א, יג 230
הלכות בית הבחירה, ב, יג 231
הלכות סנהדרין
יז, ח 198-201 211 212 229
כו, א 187
כו, ו 550
הלכות עדות, יב, ד 63 64 446 447 464
יב, ח 363
יב, ט 414-416 453
יב, י 418
הלכות מלכים, ג, ג 218
כרתי ופלתי, סי' יא, ס"ק ב 203
כתב סופר, שו"ת
אורח חיים, סי' קט 238 588
סי' קט, ד"ה ואמרו ז"ל 586
לב חיים, שו"ת, אורח חיים
סי' יב, ד"ה ולעניין תשובתו 431
לבוש עיר שושן
סי' לד, סעיף לג 371
סעיף לה 403-405
סי' שס, סעיף א 116
להורות נתן (גשטטנר), על התורה
בראשית יז, יד, אות ד ואילך 87
לחם משנה, על הרמב"ם
הלכות תשובה, א, ד 525
ג, יד 140
הלכות אישות, ח, ה 330 331
הלכות גזלה ואבדה, א, יג 122
הלכות טוען ונטען, ב, י 452
הלכות עדות, יב, ח 363
יב, הלכות ט"י 403
לחם רב, שו"ת, סי' ג 262 292
לחקרי הלכות (הלר)
חלק א, סי' קפו, בסופו 117
לימודי ה' (נגאר)
לימוד קו 579 580

מפתח המקורות

סי' יט 455 458 459	דרושים שבסוף הספר, דרוש למעלת התשובה
מהר"י בן לב, שו"ת	קא ע"א בדפוס למברג 531 532
חלק ב, סי' פו 429 430	קא ע"א ואילך בדפוס למברג 364
מהר"י מינץ, שו"ת	ליקוטי מאמרים (ר' צדוק), אות טז 154
סי' יא 321 322 329 334 335	ליקוטי שיחות (שניאורסון)
סי' יב 319 527	פסח תשנ"ח, עמ' 5 109
מהר"י"ט, שו"ת, חלק ב	פרשת וארא תשנ"ז, עמ' 7 534 535
אורח חיים, סי' ח 152-155 549	פרשת בהעלותך תשנ"ט, עמ' 4 48
מהריט"ץ, שו"ת החדשות, סי' ריט 527	עמ' 5 34 48
מהר"ל דיסקין, שו"ת, חלק א	ליקוטי שיחות (המתורגם), חלק ט,
קונטרס רשימות קצרות, אות נג 372	תשנ"ו, פרשת ראה 54 55 57 359
חלק הפסקים, סי' לט, ס"ק כה 451	לניאדו, ר' רפאל שלמה, דרוש לראש השנה, קובץ בית אהרן וישראל, שנה ה,
מהר"ם מלובלין, שו"ת	גיליון ו (אב-אלול תש"ן), עמ' כ 530
סי' פא 336 348 349	לשון ערומים (יעבץ)
מהר"ם מפאדואה, שו"ת	ליקוטי רב"י, כה ע"א 595 596
סי' לז 312 315 329-331 334 335 338	מאורות הראיה, ירח האיתנים (מהד' תשנ"ה), עמ' רסז-רסח 512
527	מאורות נריה, אלול ותשרי, עמ' 32 67
מהר"ם שיק, חידושים לתלמוד	מאזניים למשפט, שו"ת
סנהדרין כז ע"א, עמ' נח ועמ' ס 444	חלק א, סי' יט, עמ' מב 55
מהר"ם שיק, שו"ת	המאיר לעולם, חלק הדרוש, דרוש ג,
יורה דעה, סי' רכ 209 229 230 232	בראשו, ד"ה ונראה ליישב, מז ע"א 72
מהר"ץ חיות (ראה: כל ספרי מהר"ץ חיות)	מבי"ט, שו"ת, חלק ג, סי' קמג 117
מהר"ש מלובלין, פסקים, סי' קלה 462	מבי"ט (ראה גם: בית אלהים)
מהרש"א, חידושי אגדות	מבשר טוב
ברכות לב ע"ב, ד"ה כל כהן 279	מאמר השבת, ענף ה (עמ' מא-מב; עמ' כז במהדורה שצורפה לספר ישרי
לד ע"ב, ד"ה שבעלי תשובה 568 587	לב) 359 520
יומא לו ע"ב 510	מגדל עוז, הלכות עבודה זרה, ד, ו 53
פו ע"ב 510 511	מגן אברהם, אורח חיים
פו ע"ב, ד"ה נעשו לו 575 581	סי' נג, ס"ק ו 263
תענית טז ע"א 114	ס"ק ח 256 257 469
טז ע"ב 246 247	סי' קנג, ס"ק מט 175
חגיגה טו ע"א, ד"ה יצתה 154	סי' תרז, ס"ק ב 471
סוטה י ע"ב, ד"ה יהודה 559	מדבר קדמות (חיד"א)
בבא קמא צד ע"ב 120	מערכת א, סי' יב 40 41
בבא מציעא קז ע"ב, ד"ה	מערכת ת, סי' יז 500
התקוששו 189	סי' יח 510-512 528
בבא בתרא צא ע"ב, ד"ה והמתנשא 159	מדבר שור, דרוש כ, עמ' קצב 29 591
סנהדרין קז ע"ב, ד"ה שמאל דוחה 109	מדרש האתמרי
מהרשד"ם, שו"ת	דרוש ה לתשובה 566
אורח חיים, סי' לב 470	דרוש ט לתשובה 566
סי' לג 136 237 239 240 273 274	מהרז"ש, שו"ת, סי' יח 459
276 275	
יורה דעה, סי' קיג 274	
סי' קמא 239 240	
אבן העזר, סי' י 315 333 527	

מפתח המקורות

217 215	קומץ מנחה, מצווה תי	262	מהרש"ך, שו"ת, חלק ב, סי' קז
	מנחת יצחק, שו"ת	265 264 262 248	מהרש"ל, שו"ת, סי' כ
473 275 257 245	חלק ו, סי' קלט	433-430 407 401 395-387 382	מהרש"ל (ראה גם: ים של שלמה)
	אות ב 256		מהרש"ם, שו"ת
	מסורת הברית הגדול (אנג'ל)		חלק א, סי' נ, אותיות כ, כב 335
508	פרשת מצורע, ס ע"ב, אות תצא	229 210 204 203 200	חלק ב, סי' נו
	515-513		חלק ה, סי' נד 125
	מסילת ישרים, פרק ד 29		המועדים בהלכה (זוין)
	מעייין גנים (מזרחי), דרוש לפרשת נח		יום הכיפורים, פרק א, עמ' סג 500
	נה ע"ב 554		מועדים וזמנים, חלק ו, סוף סי' סו 116
	נו ע"א 598 560 559		מותיב ומפרק, סי' ב, עמ' ג 532
	מעייין החכמה (ברלין), דפוס רדלהיים		מזרחי (ראה: ר' אליהו מזרחי)
	דף פ, ד"ה זאת 65 62		מחצית השקל, סי' נג, ס"ק ח 256
	מעשה אברהם, שו"ת		מטה יוסף (הלוי)
262	חושן משפט, סי' כז, דף רכח		חלק א, יורה דעה, סי' ח 394
	מעשה רוקח, על הרמב"ם		חלק ב, יורה דעה, סי' ג 394
	הלכות תשובה, ז, ד 558		מי מרום, מסביב לשמונה פרקים להרמב"ם
	מפירושי הגר"א על התורה (שטינמן)		פרק ו 567
	ויקרא ד, לה 71		מים חיים (די סילוה), על הרמב"ם
	ס' המפתח, מהד' פרנקל, על הרמב"ם		הלכות מלווה ולווה, ד, ה 126
	הלכות עדות, יב, ט 414		מים חיים (משאש), שו"ת
	מפתח השו"ת		חלק א, סי' מו 264
	חושן משפט, סי' ז, סעיף א 167		מים עמוקים, שו"ת
	מצוות השלום (עפשטיין)		חלק א (ר"א מזרחי), סי' לג 527
	עמ' 204 ואילך 94		חלק ב (ראנ"ח), סי' ע 170
	עמ' 392 ואילך 143		מים רבים, שו"ת, חלק ד
	ס' המקנה		סי' ב 381 380
	קידושין מט ע"ב 527		סי' ג 394 382 381 ג
326	קונטרס אחרון, סי' לח, סעיף לא		מימי הדעת, דרוש ד 533
	מראה הגדול (אשכנזי)		מכתבי תורה (רוזין), סי' רכה 443 66
	דרוש ב לשבת תשובה, ה ע"א 554		סי' רמג 443
	מרכבת המשנה, על הרמב"ם		מלאכת שלמה (חכים), על הרמב"ם
	הלכות רוצח, ז, ט 181		הלכות טוען ונטען, ב, ט 447
	משאת בנימין, שו"ת		ר' מנוח הענדל בר' שמריה, תשובה, בספר
	סי' נא 436-433		היובל לכבוד הגר"ד סולובייצ'יק,
	סי' נא (נא ע"א; סא ע"ג במהד')		ירושלים תשמ"ד, עמ' תתקסא ועמ'
	תרנ"ד) 467 466		תתקעה 337 336
	משאת משה (חברוני)		מנחת אשר (וייס)
	סנהדרין, סימנים טו-טז 196		בראשית, סי' ס, עמ' שצד 119
	משבצות זהב (וייס)		בראשית, סי' עא 167
	שופטים, עמ' רכג, הערה נג 71		מנחת חינוך
	משך חכמה		מצווה רלט, ס"ק ד 140
	בראשית ט, ז 36		מצווה רסד 512
	ויקרא כא, יב 180		מצווה שסד 524 500 356
	דברים ט, כג 154		מצווה תקצד 452
501	לא, יז, ד"ה ואמר ביום ההוא		

מפתח המקורות

370	סעיף לג, ביאורי המשפט, הערה 5	משנה ברורה
	סעיף לד, ביאורי המשפט, הערה	סי' נג, ס"ק יג 264
	407 12	ס"ק יד 269
	הערה 14 394	ס"ק טו 158
	סעיף לה, ביאורי המשפט, הערה	ס"ק נג 157
	418 19	ס"ק נה 157
	הערה 20 453	משנה הלכות, שו"ת
	משפט צדק, שו"ת	חלק ז, סי' נג 30
	חלק א, סי' יח (עה ע"א) 269	סי' צז 528
	חלק ב, סי' עה 269	סי' רנט 72 61 60
	סי' עה (קפו ע"א) 269	חלק ט, סי' שיו 238
	משפט שלום (מהרש"ם)	מהדורא תנינא
537	הקדמת בן המחבר, אות לד	חלק א, סי' תמח 528
	משפטי הלוי (הלוי), שו"ת, חלק ב	חלק ד, סי' קע, עמ' רמב 528
	סי' י 172 170	סי' קעד 528
	סי' יב, אות ב, עמ' רמב 163	סי' קפג 528
	משפטי התורה (שפיץ)	חלק ה, סי' רכ 528
	חלק ג, סי' לח 167	משנה כסף (שירירי), על הרמב"ם
	משפטי עזריאל, שו"ת	הלכות תשובה, ז, ד 568 559
30	מהדורא תניינא, חלק ז, סי' ג	משנה למלך, על הרמב"ם
	משפטי שמואל (קלעי), שו"ת	הלכות חמץ ומצה, פרק א, הלכה ג 427
	סי' סח 334	הלכות סוטה, פרק ב, הלכה ח 43
	סי' קכ 79	הלכות גנבה, פרק ז, הלכה יא 117
	סי' קכ, דף קנו, טור ג-ד, ד"ה	הלכות מלווה ולווה
	ואף 185-183	פרק ד, הלכה ה 126
	משפטים ישרים (בירדוגו), שו"ת	הלכות סנהדרין, פרק יז, הלכה ז 86
	חלק א, סי' קיא 460 459	הלכה ז, בדברי הרב המגיה 85
	נודע ביהודה, שו"ת	משנת הזוהר, חלק ב, עמ' תשנט 555
	מהדורא קמא, אורח חיים	משנת חיים (שטינברג), תענית, סי' נ, על
	סי' לה 73 70-59	הרמב"ם, הלכות תענית, א, יז 115
	סי' לה, ד"ה ואף 516	משנת יעקב (רוזנטל), על הרמב"ם
	אבן העזר, סי' עב 431 395	הלכות תשובה, א, ג 66
	סי' עב (עמ' 140 במהדורה	ז, ה 503
	הנפוצה) 426 319	משנת ר' אליעזר (טולידו), שו"ת
	מהדורא תניינא	חלק ב, כללים, אות ח, סי' ל 262
	אורח חיים, סי' י 294 293	משפט כהן, שו"ת, סי' קכח 501-499 67
	אבן העזר, סי' פ 527	משפט המלוכה (גרשוני), על הלכות מלכים
	נודע בשערים, שו"ת, חלק ב	פרק א, הלכה ד 167
	סי' יג 45	משפט ערוך (גולדברג), סי' לד
	אות ב 470 469	סעיף כט, ס"ק כ 426
	אות ד 472	סעיף כט, ביאורי המשפט, הערה 9 455
	אות ו 433	הערה 11 336 333 313
	אות קנו 472	הערה 14 336
	אות קעג 472	סעיפים ל-לה, ביאורי המשפט, הערה
	אות רב 406	405 21
	אות רה 414	סעיף לב, ביאורי המשפט, הערה 4 363

מפתח המקורות

סמ"ע, על חושן משפט	אות רו 414
סי' לד, ס"ק טז 400	אות ריד 407 406 367
ס"ק נד 352	אות רטז 407
ס"ק עא 427 456 460	אות רכ-רכא 367
ס"ק עט 365	אות רכב 368
ס"ק פ 367 405-408	אות רכג 433
ס"ק פג 408	אות רכו 433
ס"ק פד 366	נזירות שמשון, על שולחן ערוך
סי' צב, ס"ק לט 454-457	אורח חיים, קנג, כב 174
סי' שס, ס"ק ו 116 117	נחל איתן, על הרמב"ם
סי' שסג, ס"ק יג 118	הלכות תשובה, ז, ד 561
סי' שסז, ס"ק א 131	נחל אשכול, שיר השירים ה, ח 510
סי' שסז, ס"ק ב 118	נחל יצחק, חלק ב, פתח השער 520 521
סי' תכ, ס"ק ב 446	נחלת אבות, על פרקי אבות
ספורנו, פירוש לתורה	פרק ג, משנה יט 532
ויקרא ד, ג 221 222	נחלת בנימין
ד, כב 219	מצווה עג (צה ע"ב) 66 67
עבודת המלך, על הרמב"ם	נחלת יעקב, ויקרא כה, מא 169
הלכות עבודה זרה, ד, ו 53-55	נחלת שמעון (קרטנר), שופטים
הלכות תשובה, ז, ד 558 559	סי' יט, עמ' רנג, הערה 11 281
עדות ביעקב (בוטון), שו"ת	נפש החיים
סי' יח 314 328 329 335	שער א, פרק ו 28
עולת ראיה, על סידור התפילה	שער ד, פרק יז (עמ' רמג ועמ' רמז,
חלק א, עמ' א 41	במהד' בני-ברק תשמ"ט) 521
עמ' שב 472	פרק לא (עמ' רפו) 521
חלק ב, עמ' שנו 512	נשמת אברהם, חושן משפט
הערות רצ"י קוק, עמ' תעג 472	סי' שו, סעיף ח, אות א (עמ' רד) 163
עזרת כהן, שו"ת	נתיבות המשפט, על חושן משפט
סי' מח 325	סי' לד, חידושים, ס"ק לח 365
הערות רצ"י קוק, לסי' מח 326	נתיבות עולם (מהר"ל), נתיב התשובה
עין איה, ברכות לד ע"ב 554	פרק א 48
משנה, ביכורים ג, ז 113	פרק ב 57 62
עין אליהו (שיק), סנהדרין מז ע"א 581	פרק ג 506 501 597
עין זוכר (=יעיר אוזן)	פרק ד 566 591
מערכת ה, אות יג 558	פרק ה 125 152 472
מערכת ו, אות ח 580 583	פרק ח 34
אות כא 559	הערת רי"ד הרטמן, עמ' כו, הערה 4 62
מערכת מ, אות כ 65	סדר הדורות, סדר התנאים והאמוראים
עיניים למשפט, על התלמוד	אות א (סט ע"ד) 554
מכות יג ע"א 156 158 174	סדר הסליחות כמנהג ליטא, מהד'
עיר מקלט (רוט), קונטרס זקני העיר	גולדשמידט, עמ' קנג, סי' נג 41
סי' ה, עמ' פ 71	סדר משנה, על הרמב"ם
סי' י 295	הלכות תשובה, ז, ד 558
על התשובה (סלובייצ'יק)	סוכת דוד (קויאט), ויקרא, סי' מד 585
עמ' 15 ואילך 30	סמא דחיי (לעוו)
עמ' 22 373	דרוש ה, יא ע"א 575 576 582

מפתח המקורות

ערוך השולחן	עמ' 24 539
אבן העזר, סי' מב, סעיף נא 315	עמ' 25 30
חושן משפט, סי' לד, סעיף ז 400	עמ' 38 ואילך 502
סעיף יד 456	עמ' 81 ואילך 507
סעיף כא 365	עמ' 27 161
סעיף כב 436	עמ' 31 170
סעיף כג 65	עמ' 170 ואילך 28
סי' שטו, סעיף א 124 130	עמ' 232 512
ערוך השולחן העתידי	עלי תמר, על תלמוד ירושלמי
הלכות כלי המקדש, כג, יט 183 216	ברכות, פרק ג, הלכה א 194
הלכות סנהדרין, נח, ב 62	סנהדרין, פרק ב, הלכה א 194
ערוך השולחן, חלק ג, ספר הזיכרון	הלכה א (עמ' קב) 197
מערכת ח, אות ה 528	הוריות, פרק ג, הלכה א 194 199
עשה לך רב, חלק ח, סי' מב 592	עמדן, ר' יעקב, הגהות על שמונה פרקים
סי' מב, עמ' קג 555	פרק ו 567
סי' מב, עמ' קד 555 561	עמוד הימיני, סי' יב, פרק ה (עמ' קלד-קלה
עשרה מאמרות, מאמר חיקור דין	במהד' תשכ"ו; עמ' קמ-קמד במהד'
חלק ב, פרק יא 530-532	תשנ"ד) 165-167
פוקד עקרים, עמ' 22 534	עמק יהושע, חלק ב, דרוש א 47
פחד יצחק (הוטנר)	ענף יוסף, על מדרש תנחומא
ראש השנה, מאמר כט, אות ב 564	שופטים, פסקה ז 190
יום הכיפורים, מאמר יב, אות א 457	עץ החיים (אבולעפיה), פרשת בשלח (עב
מאמר יט, אות טו 564	ע"ד; עמ' רצ במהד' מכון המאור) 111
מאמר כ 590	עץ יוסף, על בראשית רבה
שער ירח האיתנים	פרשה כב, כח 40
מאמר כט, אות ג 501 502	פרשה כג, ה 190
איגרות וכתבים, סי' לה 339	עץ יוסף, על עין יעקב
פחד יצחק (למפרונטי) (מהד' מקיצי	ברכות לד ע"ב 598
נרדמים), ערך תשובה ודיניה	עקב ענוה (כלאב), אות יג 507
דף קעו ע"ב - קעז ע"ב 152	עקדת יצחק
דף קעז ע"א 96 98	פרשת כי תצא, שער צז, פג
פיק, ר' ישעיה, הגהות בגיליון התלמוד	ע"ב 588-591 595
יומא סז ע"א 564	פרשת ניצבים, שער ק, קיג ע"א 573
סנהדרין כה ע"א 368	קיג ע"ב 561 566 567 571 572 579
פיק, ר' ישעיה, הגהות על הרמב"ם	קיד ע"א 572-575 579
הלכות תשובה, ז, ד 558 559	קיד ע"ב 575
פלא יועץ, ערך תענית 516 528	עראמה, ר' דוד, פירוש על הרמב"ם
פני חיים (פלאגי)	הלכות תשובה, פרק ז, הלכה ד 586
פרשת ואתחנן, דברים ד, כח-לא 536	הלכה ח 93 94
פרשת שופטים, דברים כ, יח 536	ערוך לנר
פני יהושע, בבא קמא צה ע"א, ד"ה	סוכה לא ע"א, ד"ה והני מילי 116
בפירש"י 129	מכות י ע"ב, ד"ה ולא שהשוו 157 158
פני מביץ (פריד), שו"ת, סי' כה 279	יג ע"א 156 157
פני משה, על תלמוד ירושלמי	יג ע"ב, ד"ה ב"ד של מעלה 440
סנהדרין, פרק ב, הלכה א 193	כג ע"ב: ד"ה הרי, ד"ה שתנתן לו נפשו,
שבועות, פרק א, הלכה ה 41	ד"ה הלכה כרחב"ג 444

מפתח המקורות

צמח יהודה (סגל), חלק א	פרק ז, הלכה ד 370
סי' ג 262	פסקי הלכות עם ביאור יד דוד
סי' מו 509	כרך א, עמ' 320 332 333
עמ' יד 264 263	פסקי תשובה, הערה לסי' עד (יח ע"ב) 29
צמח צדק (חב"ד), שו"ת	הערות וחידושים מרי"מ בידרמן, לז
יורה דעה, סי' ה 429 389	ע"א 30
סי' ה, אות ו 433	פרח מטה אהרן (סולובייצ'יק), על הרמב"ם
סי' רלו 232 209 208	הלכות דעות, ו, ה, עמ' 78 55
אבן העזר, סי' שכב 528	פרי הארץ (ויטבסק), פרשת עקב 527
צפנת פענח, על הרמב"ם	פרי חדש, על השולחן ערוך
הלכות דעות, ב, ב 372	אורה חיים, סי' קכח, סעיף לז 293
הלכות עבודה זרה, ד, ו 55 54	יורה דעה, סי' קיט 396
הלכות תשובה, א, א 458	סי' קיט, ס"ק כט 430
הלכות שבעות, יב, א 458	פרי מגדים, אורח חיים
צפנת פענח, על התורה	סי' נג, אשל אברהם, ס"ק ח 269
וירא, פרק יח, אות כא, עמ' עד 55	סי' קיח, אשל אברהם, ס"ק א 577
צפנת פענח, על התלמוד	סי' קנג, אשל אברהם, ס"ק מט 169
מכות יג ע"א, ד"ה ואינו שב 157 156	פרי צדיק (ר' צדוק מלובלין)
כג ע"ב, ד"ה מתני' שם 443	פרשת שמות, אות ד 154
צרור המור, דברים ל, טו 500 499	פרשת שלח, עמ' 112 338 339
קאפח, ר"י, פירוש על הרמב"ם	פרשת דברים
הלכות עבודה זרה, ד, ו, אות יד, עמ'	אות ט, ד"ה ובשבת זה 520 41
תטז 53	אות יא 154
הלכות תשובה, ז, ד 559	פרשת ניצבים, אות ה 154
ז, ה 502	שבעות, אות יט 533
הלכות עדות, יב, ד 446	פרישה, על הטור
קובץ הערות (וסרמן), יבמות, אות רלב	יורה דעה, סי' קסא, ס"ק ט 126
(=סי' כא, אות כד במהד' תשס"ג) 337	סי' רסח, ס"ק יד 136
534 533	חושן משפט, סי' צב, סעיף יח 457
קובץ חידושי תורה, אסופת מאמרים (רי"ד	פתח עיניים, סנהדרין מג ע"ב 528
סולובייצ'יק), עמ' קלד 56	מכות ז ע"א 65
קול אליהו, שו"ת	פתחי תשובה, חושן משפט
אבן העזר, סי' ב 528 527	סי' לד, ס"ק מה 336 66
קול אריה (ליץ)	סי' שט, ס"ק א 117
דף י ע"א 575	סי' שסו, ס"ק א 131
דביר הבית, אות יא (לו ע"ד) 536 39	צבא אהרן, ירח האיתנים, עמ' קסד 536
דרוש ב, אות טו (מח ע"ג) 528	צדקת הצדיק, אות מו 154
קול יעקב (שאול)	אות עג 600 44
דף לג ע"ב 587	אות צט 44
דף לד ע"א 588	אות קכו 50 44
קול סופר, על המשנה	אות קכח 441
תענית, פרק ב, משנה ב, אותיות תקיז	אות קלד 44
ו-תקיז 247	ציץ אליעזר, שו"ת, חלק יב, סי' סד 187
מכות, פרק ב, משנה ח 175 174	צמח דוד (מדינוב)
קומץ המנחה, חלק א, אות מג 602	ליקוטי אמרים חודש, מו ע"א 536

מפתח המקורות

רב ייבי	קונטרס הסמיכה (שבסוף שו"ת
602 601 596 ג	רלב"ח) 453 313 86 85
רד"ל, ביאור לפרקי דר' אליעזר	ד"ה עוד כתב וד"ה וז"ל אם
פרק מג 109	200
רד"ל, הגהות לתלמוד	ד"ה עוד אני אומר 472 471
קידושין עו ע"ב 159	ד"ה ויש ספרים (עמ' ד במהד'
רדב"ז, פירוש לרמב"ם	למברג) 443 442
הלכות סנהדרין, יז, ח 211 201	קוק, ראי"ה (ראה: איגרות הראי"ה; אורות
יז, ט 200 199 197	התשובה; אורח משפט; טוב ראי"ה; טוב
הלכות מלכים, ג, ג 218	ראי; מאורות הראי"ה; מדבר שור; עולת
רדב"ז, שו"ת	ראי"ה; עזרת כהן; עין איה)
חלק א, סי' קמ 338 333-331 312	קונקורדנציה לתנ"ך, שורש חסד 577
חלק ב, סי' תרנז 460	קיצור מזרחי, ויקרא כה, מא 169
סי' תשעב 215 214	קניין פירות (קנייבסקי), על מסכת עבדים
סי' תתלב 583 582 580 575	פרק ב, הלכה יד, אות עב 158 157
חלק ג, סי' תתקכא (תפג) 467 71	קניין תורה בשמעתתא, על התורה
חלק ה, סי' אלף תיח 141	שמות, עמ' צד 528
חלק ו, סי' ב אלפים עח 81-79	קצות החושן
309 243 235 234 229 210 204-201	סי' כח, ס"ק ח 345
310	סי' לד, ס"ק ב 451 426
רי"ף (ר' יאשיה פינטו), על עין יעקב	סי' לה, ס"ק ד 66
יומא פה ע"ב 521 520 510	סי' שסד 65
רי"ף פערלא, פירוש לספר המצוות לרס"ג	סי' תז, ס"ק א 627
פתיחה למניין העונשין, כרך ג, בתחלתו,	קרבן העדה, על תלמוד ירושלמי
אות טו 85	סנהדרין, פרק ב, הלכה א 197
רמ"א, הגהות לשולחן ערוך	מכות, פרק ב, הלכה ו 47
אורח חיים, סי' נג	קרבן חגיגה, סי' פב 43
סעיף ה 469 269 256 255	קרבן נתנאל, על הרא"ש
סעיף יט 157	קידושין, פרק ב, סי' יג, אות צ 353
סי' קכח, סעיף לה 543 292	קריית ספר, על הרמב"ם
סעיף לו 544 292	הלכות תשובה, בתחילתן 499
סעיף לט 278	הלכות תפילה ונשיאת כפיים, פרק
יורה דעה, סי' סד, סעיף כא 416	טו 279
סי' קיט, סעיף יח 416 389 384	ראה חיים (פלאגי')
סי' רמ, סעיף יח 320	חלק ב, פרשת האזינו 536
סי' שסב, סעיף ה 568 560 253	ראש דוד (חיד"א)
אבן העזר, סי' לה, סעיף לט 353	פרשת בראשית, עמ' טז במהד' ברוקלין
סי' מב, סעיף ה 335 334 315	תשמ"א 583 554
חושן משפט, סי' כז, סעיף ב 51	פרשת האזינו, עמ' תקצז במהד' ברוקלין
סי' לד, סעיף ו 416	תשמ"א 557
סעיף ז 465 456	פרשת האזינו, דף קנח ע"א במהד'
סעיף כב 381 352 351 336	מנטובה תקל"ו 580
סעיף כט 426 425 423 422 255	עמ' קט במהד' ירושלים תשנ"ה 531
466-464	ראשית חכמה
סעיף לג 424 408 340 316	שער הקדושה, פרק יז, אות כא 154
סי' לז, סעיף כב 236	אות נו 516

מפתח המקורות

סי' קיט, סעיף ב 414	סי' שס, סעיף א 116
סעיף טו 469 416 369	סי' שסו, סעיף א 127
סעיף יז 391 389	סי' תכה, סעיף ד 203
סעיף יח 416 יח 469	רסיסי לילה, עמ' 150 534
סי' קנז, סעיף א 203	רש"ש, הגהות לתלמוד
סי' רמג 209	קידושין עו ע"ב 160
סי' שלד, סעיף מב 230	שאלת יעבץ, שו"ת
סי' שמה, סעיף ב 390	חלק א, סי' עט 548 527 291 290
סי' שסב, סעיף ה 568	שארית ישראל (מינצברג), שו"ת
אבן העזר, סי' לח, סעיף לא 313	אורח חיים, סי' כד 295
סי' מב, סעיף ה 314	סי' כד, עמ' לח 339 336
חושן משפט, סי' א, סעיף ו 550	חושן משפט, סי' ה 201 200 192 169
סי' ז, סעיף א 167	233 229 212
סי' לד 366 353 340 291	שארית ציון (פאנעט)
סעיף ו 416 415	לשבת שובה, סי' ב, יג ע"ב 566
סעיף ז 467 465	שבות יעקב, שו"ת
סעיף כה 341	חלק ב, סי' ב 96
סעיף כז 460 456 454	חלק ג, סי' קכח 145
סעיף כט 469 465 457 454 422	מהדורא בתרא, בהערה לחלק א, סי'
629 472	(קעד) [קעח] 119
סעיף ל 469	שבט אפרים (ואלד)
סעיף לא 469	פרשת וישב, לד ע"ד 532
סעיף לב 469	שבט הקהתי, שו"ת
סעיף לג 469 424 371	חלק ו, סי' רסא 78
סעיף לד 469 416	שבט מוסר, פרק מד (עמ' שנד במהד'
סעיף לה 469	ירושלים תשכ"ג) 44
סי' מו, סעיף כו 625	שדי חמד, כללים
סי' צב, סעיף יד 457 454	מערכת ו, כלל ה 574
סי' קיא, סעיף ג 117	מערכת ל, כלל צא 67
סי' שנט, סעיף ג 125	שואל ומשיב, שו"ת, מהדורא רביעאה
סי' שס, א 115	חלק א, סי' לא 181
סי' שסו, סעיף א 131 128 127 124	חלק ג, סי' סד 308 62
סי' שסז, סעיף א 118	סי' עח 464-462
סי' תכ, סעיף א 446 445	שולחן ערוך
סעיף לח 550	אורח חיים, סי' מג 277
שולחן ערוך הרב, יורה דעה	סי' נג, סעיף ד 262
סי' ב, סעיף ב, אות ה 389	סעיף ו 277
הערות בעל צמח צדק, שם (עמ' 1848	סעיף יט 271 157
במהד' ניו-יורק תשל"ד) 389	סעיף כה 263
סי' ב, סעיף ב, קונטרס אחרון	סי' קכח, סעיף לה 293-291
סק"ה 472	סעיף לז 293 292
שי כהן (כהן), כרך א	סעיף לט 278
עמ' סה-עט 295	סי' קנג, סעיף כב 175
עמ' קסה-קסט 503	יורה דעה, סי' ב 256
עמ' קעב 506	סי' סא, סעיף כא 77
שער ב, סי' ה, עמ' קצא 530	סי' סד, סעיף כא 416

מפתח המקורות

שער המלך על תהילים (בלומנפלד)	שיח שמואל, הלכות שליח ציבור
יום שלישי, עמ' קעד 356	פרק ה, עמ' סט, הערה יא 278
שער ראובן (כ"ץ), עמ' מה 167	עמ' עא, הערה טו 278
שערי תורה (לעזר)	פרק י, עמ' רסא 264
חלק א, כלל ד, פרט טז 329 334	עמ' רעא 264
שערי תפילה (דרוק)	עמ' רעד 270
סי' כט, עמ' קלט 264	עיוני הלכה, סי' יז 277
שערי תשובה, על אורח חיים	עמ' תעה ואילך 277
סי' נג, ס"ק לא 229	שיירי קרבן, על תלמוד ירושלמי
שפת אמת, על התורה	גיטין ה, ט (לדף לב ע"ב) 290
פרשת תשא, שנת תרל"ז, ד"ה בפסוק	סנהדרין ב, א 191 194 196 199
ואתה תדבר 520	שינויי נוסחאות לבבא קמא (הנדפס יחד עם
פרשת נשוא, שנת תר"ן 533	ספר המפתח לבבא קמא), מהד' ש'
שפת אמת, על התלמוד	פונקל, בבא קמא צד ע"ב 121
תענית טז ע"א, ד"ה אפי' גול 115	ש"ך, יורה דעה, סי' קיט, ס"ק לג 389
שתי הלחם, שו"ת	סי' שסב, ס"ק ו 568
סי' לא 72 290 380 541-552	חושן משפט, סי' לד, ס"ק כא 352
תהילת יעקב, על תהילים	ס"ק לג 68 65
פרק לו (נח ע"ג) 598	ס"ק לד 630
תולדות יצחק (קארו)	סי' לה, ס"ק ז 68 66 65
סוף פרשת ויקרא 219	סי' מו, ס"ק כו 626
תומר דבורה	סי' שסו, ס"ק א 130
פרק א, מידה ז 581	סי' שסז, ס"ק ב 118
תוספות יום טוב, על המשנה	שם משמואל
תענית, ב, ב 247	פרשת ויקרא, שנת תרע"ו (עמ' לד במהד'
סנהדרין, ז, י 54	ירושלים תשל"ד) 36
מכות, ב, ח 169	פרשת שלח, שנת תרע"ב 154
ג, טו 441	ר' שמואל בן משה, בשו"ת מהרח"ש, סי'
אבות, ג, י 121	יח 459
ג, טו 626	שמות בארץ, תוספות יום הכיפורים, יומא
תוספתא כפשוטה, על התוספתא	פו ע"א (כד ע"א בדפי הספר במהד'
דמאי, ב, ח (9 במהד' ליברמן) 134	קרלסרוה תקכ"ו) 526 525
עמ' 214 139	שמחת הרגל (חיד"א)
פרק ו, עמ' 266 40	בראש החיבור, לימוד ג, רמז שני 65
שביעית, ח, יב (11 במהד' ליברמן) 123	שמש ומגן, שו"ת
כיפורים, ד, ט (8 במהד' ליברמן) 523	חלק ב, עניינים שונים, סי' ח 592
524	שני לוחות הברית
בבא קמא, י, ה (11 במהד' ליברמן) 118	תולדות אדם, בית הגדול, א, כו ע"ג, ד"ה
י, טז (39 במהד' ליברמן) 119	היהין חיתין (אות שסז במהד'
תועפות ראם (אנקאווא), שו"ת	תשנ"ז) 581 580 575 574
חלק א, סי' עה 241 240	בעשרה מאמרות, מאמר עשירי, א, מב
תועפות ראם (ויטקינד)	ע"ב (אות רלא במהד' תשנ"ז) 574
קנא ע"א במהד' תרצ"ד 57	שער האותיות, אות ק, עא ע"א (אות
תורה אור, ראש פרשת וארא 34	שמא במהד' תשנ"ב) 154
התורה והמצוה, מלבי"ם, דברים יג, יד 55	מסכת ראש השנה, הצעה לתשובה
תורת אמת, שו"ת, סי' קנז 262	חמישית (אות קיט) 154

מפתח המקורות

תשובות והנהגות (שטרנבוך)	תורת חיים (שבתי), שו"ת
חלק א, סי' צט 278	חלק ג, סי' א (א ע"ד) 470
חלק ג, סי' שמו 77	סי' ב 470
תשובות רבי אליעזר (גורדון)	סי' יב 419
סי' א, ענף א, ס"ק א, בהערה 426 451	תורת חסד (לובלין), שו"ת, אבן העזר
	סי' ו 527 318
פסקי דין רבניים	אות ג 319 320 325 326 335
פסקי דין של בתי הדין הרבניים בישראל	אותיות ד-ו 335
כרך ח, עמ' 144 167	תורת המלך (אריאלי), על הלכות מלכים
עמ' 147 182 228 242	פרק ג, הלכה ג, עמ' פד 218
כרך י, עמ' 51 167	תורת משה (סופר), על התורה
כרך יא, עמ' 99 167	פרשת תצווה, עמ' קנ 295
	תורת הנביאים, משפט עיר הנידחת, נדפס
חקיקה	בתוך כל ספרי מהר"ץ חיות, חלק א,
דברי הכנסת 59 (תשל"א) 30 18	עמ' נב 55
הודעת נציב שירות המדינה, מספר מא/37,	תחוקה לישראל על פי התורה
מיום ז' בטבת תשמ"א	כרך א, עמ' 22, הערה 1 164
606 607 (14.12.1980)	עמ' 44-45 165
הצעת חוק לשון הרע, התשכ"ב-1962 88	עמ' 97 165
הצעת חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים,	כרך ג, עמ' 244 38
התשמ"א-1981 23	עמ' 249 38
הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 92)	תפארת יעקב (על תפארת ישראל)
(הבניית שיקול הדעת השיפוטי	בבא קמא פ"ט, אות פ 76
בענישה), התשס"ו-2006, סעיף	תפארת ישראל, על המשנה
140(ד)(3) 81	סנהדרין, פרק י, משנה ב, אות יא 97
הצעת חוק רישום עבריינות,	תפארת שמואל, על הטור
התשל"ל-1970 18	חושן משפט, סי' לד, סעיף יא 415
חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 88	תקנת השבין (ר' צדוק מלובלין; מהד'
סעיף 15(2) 91	בית-אל תשמ"ח)
סעיף 20(ב) 604	סי' א 100 94
חוק בתי המשפט [נוסח משולב],	אות ה 532-534
התשמ"ד-1984, סעיף 70 609	סי' ג 47 48
חוק בתי המשפט (תיקון מס' 33),	אות ח 47 532
התשס"ג-2002, סעיף 1 609	אות ט 47 538 539
חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו 609	סי' ח 73-75 629
חוק יסוד: הכנסת, סעיף 6 212	סי' ט 34 35
חוק יסוד: הממשלה, סעיף 6(ג) וסעיף	אות ג 339
23(ב) 212	אות ד 589
חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים,	אות ה 339 600 601
התשמ"א-1981 22 25 474	ס' התשובה (כהן), כרך ב
סעיף 3 603	עמ' קסג-קעו 530
סעיף 4 603	עמ' קסה 533
סעיף 5 603	עמ' שכד 472
סעיף 18 605	עמ' תע 472
סעיף 19(ב) 272	עמ' תעב ואילך 472

מפתח המקורות

ת"פ (ת"א) 537/79, מ"י נ' לאופר, פ"מ תשמ"א(2), עמ' 312-313 82	סעיף 20(ד) 272
ע"פ 705/81, מיארה נ' מ"י, פ"ד לו(4) עמ' 82 225	תוספת 603
בג"צ 311/65, מרציאנו נ' ועדת הבחירות למועצה המקומית אופקים, פ"ד יט(3) 236 393	תוספת ראשונה, ס"ק (ו) 606
בג"צ 245/66, סחה נ' המפקח הכללי למשטרת ישראל, פ"ד כ(4) 441 22	חוק העונשין, התשל"ז-1977, סעיף 28 81
על"ע 1/68, פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד כב(1) 673 22 23	סעיף 37(ב) 20
ת"א (י-ם) 172/89, פלוני נ' הכתב - אלמוני ואח', פ"מ תשנ"ד(ב) 397 603	חוק שרות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, סעיף 46 606
עמ' 405 ואילך 604 605	תקשי"ר, הוראה מספר 13.502 606
בג"צ 21/65, קעטבי נ' לבי יו"ר המועצה המקומית קרית עקרון, פ"ד כ(2) 236 102	
	פסיקה
	בג"צ 6163/92, 6177, איזנברג ואח' נ' שר הבינוי והשיכון ואח', פ"ד מז(2) 607 229
חקיקה זרה	ב"ש (י-ם) 1151/02, אסרף נ' מ"י, דינים מחוזי לג(4), עמ' 658 82
Code de Procédure Pénale, 31.12.1957, s. 788-799 21	ת"א (ת"א) 113/56, בן-גוריון נ' אפלבוים ואח', פ"מ יד 307, עמ' 364 90 91
Federal Sentencing Reform Act, 1984 21	עע"א (ב"ש) 121/94, זכריה נ' מ"י, פ"מ תשנ"ד(3), עמ' 465 82
Jacob Wetterling Crimes Against Children and Sexually Violent Offender Registration Act, 1994 19	ד"ג 9/77, חברת החשמל נ' עתון 'הארץ', פ"ד לב(3) 337 92
Megan's Law, 1994 19 20	על"ע 18/84, כרמי נ' פרקליט המדינה, פ"ד מד(1) 353, 381-377 603 23
	ע"פ 1399/91, ליבוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(1) 177 21
	בג"צ 1935/93, בשג"צ 3661/93, מחפור נ' השר לענייני דתות ואח', פ"ד מח (1) 603 752

רשימה ביבליוגרפית

- אבוהב, ע', Nomologia, בספרדית (1629) = במאבק על ערכה של תורה, בעריכת משה אורפלי, ירושלים תשנ"ז, חלק ב, פרק כט, עמ' 218
אברמסון, ש', 'מדרש מלים: סור ('חזר לסורו', 'סורו רע'), לשוננו יג (תש"ד-תש"ה), עמ' 122-125
— פתיחה לספר דרשות על התורה לר' יהושע אבן שועיב, ירושלים תשכ"ט, עמ' 14 ועמ' 46
אורבך, א"א, בעלי התוספות, מהדורה ד, ירושלים תש"ם, כרך ב, עמ' 574
— חז"ל - פרקי אמונות ודעות, ירושלים תשל"ו, עמ' 407
— מעולמם של חכמים, ירושלים תשמ"ח, עמ' 556-560
— 'שו"ת הרא"ש בכתבי יד ובדפוסים', שנתון המשפט העברי ב (תשל"ה), עמ' 143, נספח ב
— 'תשובת אנשי נינה והוויכוח היהודי-נוצרי', ספר היובל לכבוד י"נ אפשטיין, ירושלים תש"י, עמ' 118-122
אידל, מ', קבלה - היבטים חדשים, ירושלים ותל-אביב תשנ"ג, עמ' 96
אלבוים, י', תשובת הלב וקבלת יסורים, ירושלים תשנ"ג, עמ' 209 ואילך
אלבק, ח', פירוש המשנה, בהשלמות ותוספות למשנה, גיטין ה, ה; בבא מציעא ד, י אסף, ש', 'אנוסי ספרד ופורטוגל בספרות התשובות', ציון ה (תרצ"ג), עמ' יט-ס
— העונשים אחר חתימת התלמוד, סימנים 172-173, ועמ' 142, הערה 1
אפשטיין, י"נ, מבוא לנוסח המשנה, עמ' 954, עמ' 1077 ואילך
אריאל, י', 'האם יש חסינות משפטית לנבחר ציבור ולתלמידי חכמים?', מלילות ב (תשס"א), עמ' 57-66
אריה, נ', בנככי התשובה, קול ברמה טז (ניסן תשנ"ו), 53-57
אריסטו, ספר המידות, מאמר א, פרק יא; מאמר ז, פרק א, יא, יב
אשכנזי, ש', 'תקונים והשלמות' לספר קב הישר, ירושלים תשנ"ט, חלק ב, עמ' לו בלאך, מ"א, שערי תורת התקנות, חלק ב, מחברת א, עמ' 253 ואילך
בלידשטיין, י', עיונים במחשבת ההלכה והאגדה, באר-שבע תשס"ד, עמ' 215, עמ' 231 ואילך
— עקרונות מדיניים במשנת הרמב"ם - עיונים במשנתו ההלכתית, מהדורה ב, רמת-גן תשס"א, עמ' 55-60, עמ' 89, עמ' 204
בלס, י', עשיית עושר ולא במשפט (בסדרת 'חוק לישראל', בעריכת נ' רקובר), ירושלים תשנ"ב, עמ' 29, הערה 138, עמ' 30, הערה 147, עמ' 34, עמ' 181-182
בן זמרא, א', 'שיקולי ענישה בספרות השאלות והתשובות', שנתון המשפט העברי ח (תשמ"א), עמ' 7

רשימה ביבליוגרפית

- בן ישראל, מ', י' גוטליב, י"ש פנקובר: המקרא בפרשנות חז"ל – אסופת דרשות חז"ל על נביאים וכתובים מתוך ספרות התלמוד והמדרש, כרך א, הושע, רמת-גן תשס"ד, דרשה 569, עמ' 612–613
- בן מנחם, א', פירוש לספר יונה, תנ"ך עם פירוש 'דעת מקרא', ירושלים תשל"ג, מבוא, עמ' 8
- בניהו, מ', 'התנועה השבתאית ביוון', ספונות יד, עמ' כ
—מבוא לספר בנימין זאב, עמ' קט–ק"ז, עמ' קכ–קכז, עמ' קפו–קפח
בער, י', 'רש"י והמציאות ההיסטורית של זמנו', תרביץ כ (תש"ט), עמ' 324
בצרי, ע', 'כהן שהרג נפש בתאונה, מהו לנשיאת כפים?', תחומין ג (תשמ"ב), עמ' 250
בקשי–דורון, א', 'מצות מתנות כהונה בזמן הזה', מהדריין ג (שבט תשנ"ג), עמ' כו–מ
בר, מ', 'על מעשי כפרה של בעלי תשובה בספרות חז"ל', ציון מו (תשמ"א), עמ' 181–159
- ברויאר, מ', 'עליית הפלפול והחילוקים בישיבות אשכנז', ספר הזיכרון לרב וינברג, ירושלים תש"ל, עמ' רמא, עמ' רמב, הערה 7
ברזילי, י', 'תשובת אמת ותשובה של רמיות – לגלגולה של רשימת בעלי תשובה במדרש ובפיוט', בתוך: וביום צום כיפור יחתמו, בעריכת א' בזק, אלון שבות תשס"ה, עמ' 277–299
- ברנד, י', 'תקנת השבים', עיוני הלכה ומשפט לכבוד פרופסור אהרן קירשנבאום, דיני ישראל כ–כא (תש"ס–תשס"א), עמ' 439
- ברנדס, י', 'הפרוטה והנפש – חשיבותם של הדברים "הלא חשובים"', אקדמות טו (מרחשוון תשס"ה), עמ' 111, ובייחוד בעמ' 113–116
גודמן, מ', 'גדולה תשובה – זדונות כזכויות', ממעייני מחולה 8 (תשרי תש"ס), עמ' 221–204
- גוטל, נ', 'הרהור תשובה', הצופה, ט' בתשרי תש"ס
גולדברג, א', פירוש מבני ואנליטי לתוספתא מסכת בבא קמא, ירושלים תשס"א, עמ' 191
- גינצבורג, ל', אגדות היהודים, כרך א, עמ' 196–197
—שרידי הירושלמי, ניו-יורק תרס"ט (ד"צ ירושלים תשכ"ט), עמ' 257
גרוזמן, מ', על פרשת השבוע – ויקרא, במדבר, דברים, תל–אביב תשנ"ז, עמ' 51
גרוסמן, א', חכמי אשכנז הראשונים, ירושלים תשמ"א, עמ' 12, עמ' 111, עמ'
123–122, עמ' 123 ואילך, עמ' 126, עמ' 224–225
—חכמי צרפת הראשונים – קורותיהם, דרכם בהנהגת הציבור, יצירתם הרוחנית, ירושלים תשס"א, עמ' 152–153
- גרשוני, י', 'נשיא שחטא וראש ישיבה שחטא', אפיקי יהודה, ספר זיכרון להרב יהודה גרשוני, ירושלים תשס"ה, ס"ט, עמ' 94–97
- דאובה, ד', 'בדין סוכה גזולה ותקנת השבים', משלב ב (תשמ"ח), עמ' 3
דימיטרובסקי, ח"ז, 'על דרך הפלפול', ספר היוכל לכבוד שלום בארון, ירושלים תשל"ה, נספח א, עמ' קסז–קסט
- דן, י', תורת הסוד של חסידות אשכנז, ירושלים תשכ"ח, עמ' 37
דרעי, מ', 'שליח צבור שבילדותו עשה מעשה מגונה', אור תורה כט (תשנ"ז), עמ' נו ואילך
- הילביץ, א', חקרי זמנים, חלק ג, ירושלים תשנ"א, עמ' פח–צה
הימן, א', תולדות תנאים ואמוראים, ערך ר' יהודה נשיאה (השני) בן ר' גמליאל בן ר"י נשיאה הראשון
הכהן, א', 'למהות ה"שררה" במשפט העברי', קובץ הציונות הדתית, ירושלים תשס"ב, עמ' 488

רשימה ביבליוגרפית

- הלר – וילנסקי, ש', ר' יצחק עראמה ומשנתו, ירושלים ותל – אביב תשט"ז, עמ' 201 ואילך
- הקר, י', 'כלום הועתק קידוש השם אל תחום הרוח לקראת העת החדשה?', קדושת החיים וחירוף הנפש (לזכר א' יקותיאל), ירושלים תשנ"ג, עמ' 221–232
- הקשר, ד', 'בדין מינוי כהן גדול והכהן שמעמידין תחתיו', מוריה, שנה כא, גיליון ז – ט (שבט תשנ"ח), עמ' פד
- הר, מ"ד, 'בין בתי כנסיות לבין בתי תאטראות וקרסאות', כנסת עזרא, ירושלים תשנ"ה, עמ' 115
- הרשור, מ', 'תשובות ותיקון גאונים וקדמונים מתוך כת"י, סיני סו (תש"ל), עמ' קעג, סי' ו [=גנוזות א (תשמ"ד), עמ' קסט]
- וולפסון, צ"א, פילון, ירושלים תש"ל, כרך ב, עמ' 159
- וידר, ש', 'קטע ירושלמי מבין כתבי הגניזה בבודאפסט', תרכ"ז (תש"ו), עמ' 133 וילמן, פ', התשובה בספרות השו"ת, תשנ"ה, עמ' 2–3, עמ' 29 ואילך
- וינוגרד, י', אוצר הספר העברי, ערך 'מקדש מעט'
- וינר, א', 'התשובה וקיום מצוות בכך נח', שמעתין כא, גיליון 75–76 (תשרי – כסלו תשמ"ד), עמ' 49–50
- וסרמן, א', 'בענין תשובה על חטאים שבין אדם לחבירו', המתכתא, סיוון תשמ"ו, עמ' כד
- ורהפטיג, א', 'יורד לשדה חברו שלא ברשות', שנתון המשפט העברי יג (תשמ"ז), עמ' 65, בעמ' 87
- ורהפטיג, ז', החזקה במשפט העברי, ירושלים תשכ"ד, עמ' 110 ואילך
- 'טיעון לאי ידיעת הדין בדיני נפשות', בתוך: מחקרים במשפט העברי, ירושלים תשמ"ה, עמ' 244
- ורהפטיג, ש', דיני עבודה במשפט העברי, ירושלים תשכ"ה, עמ' 573–582
- זילברג, מ', כך דרכו של תלמוד, ירושלים תשכ"ב, עמ' 118–120
- זילברשטיין, י', 'פיטורי רופא', דברי משפט ב (תשנ"ו), עמ' רפז
- 'טיפול בפציינט שלא ישלם לרופא', תחומין כה (תשס"ה), עמ' 17
- זסלנסקי, א"י, 'כהן שהרג את הנפש לעניין נשיאת כפים', נועם י (תשכ"ז), עמ' לג – מז
- החוק הפלילי האוסטרי משנת 1852, סעיף 225 (סיפא) וסעיף 497
- 'חזון הצמחונות והשלום מבחינה תורנית', לחי ראי, נר לנשמת אברהם יצחק רענן – קוק, ירושלים תשכ"א, עמ' רא – רנד
- חזני, י', 'תיקון (מכוחה של תשובה)', דרך אגדה ג (תש"ס), עמ' 93–130
- טברסקי, י', 'חמישה ספרים לרב נסים גאון', תרכ"ז (תשכ"ח), עמ' 326
- מבוא למשנה תורה לרמב"ם, ירושלים תשנ"א, עמ' 340
- 'ר' ידעיה הפניני ופירושו לאגדה', ספר היובל לכבוד אלכסנדר אלטמן, מדור עברי, עמ' סח, עמ' עח
- טרנר, י', מקורות ומקוריות במושג התשובה של הרב סולובייצ'יק, עבודת גמר, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשמ"ד, עמ' 24 ואילך
- ינון (פנטון), י', 'ראש בין הברכיים – תרומה למחקר על תנוחת מדיטציה במיסטיקה היהודית והאיסלמית', דעת 32–33 (תשנ"ד), עמ' 19–29
- ינקלביץ, ר', 'מקדש חונוי – מציאות והלכה', בתוך: יהודים ויהדות בימי בית שני, המשנה והתלמוד, מחקרים לכבודו של ש' ספרא, ירושלים תשנ"ג, עמ' 107–115
- ישראל, ש', הערת העורך, התורה והמדינה ד (תשי"ב), עמ' פג
- 'טיפול בפציינט שלא ישלם לרופא', תחומין כה (תשס"ה), עמ' 14
- כהן, ח', 'כשרותם של משרתי ציבור', בתוך: ח' כהן, מבחר כתבים, ירושלים תשס"א, עמ' 391 ואילך

רשימה ביבליוגרפית

- כהן, ש"י, 'נשיאת כפיים על ידי כהנים לוחמי מלחמות ישראל', תחומין ו (תשמ"ה), עמ' 31
- כץ, י', 'אף על פי שחטא ישראל הוא', תרביץ כז (תשי"ח), עמ' 203–217
- בין יהודים לגויים, ירושלים תשכ"א, עמ' 75–77, עמ' 91
- 'בין תנ"ו לת"ח-ת"ט', ספר היוכל ליצחק בער, ירושלים תשכ"א, עמ' 318, בעמ' 323 ואילך
- הלכה וקבלה, ירושלים תשמ"ד, עמ' 311–330
- לאם, נ', 'כהן עברייך מהו שיעלה לדוכן?', הדרום י (תשי"ט), עמ' 95
- לויך, י', 'רבי מנחם הענדל בר' שמריה, בעל מנחת הלכות', ספר היוכל לכבוד הגרי"ד סולובייצ'יק, ירושלים תשמ"ד, עמ' תתקסא ועמ' תתקעה
- לוינגר, י', 'הרמב"ם כפילוסוף וכפוסק, ירושלים תש"ן, עמ' 268, הערה 3
- ליברמן, ש', 'עוד לתיקוני גירסאות בספרי', תרביץ ג (תרצ"ב), עמ' 466
- לנדא, מי"ל, 'האם תשובה מועלת לאנשי עיר הנדחת', פעמי יעקב נו (אב תשס"ד), עמ' כה
- מאק, ח', 'דמותו של מנשה מלך יהודה בעיני חז"ל', מחשבת חז"ל, דברי הכנס הראשון, אוניברסיטת חיפה, תש"ן, עמ' 101–116
- 'תיקון המציאות ההלכתית במדינת ישראל על פי עקרונות ההלכה', עין טובה, ספר יובל לטובה אילן, תל-אביב תשנ"ט, עמ' 715 ואילך
- מחקרים בתורת ארץ ישראל, ירושלים תשנ"א, עמ' 24
- מיינדצ'יק, א"ד, 'תשובה בחייבי כריתות ובחייבי מיתת בית דין', שער המאה, מזמור לתודה, חלק ב, ניו-יורק תשס"א, עמ' 97–101
- מיון, י"ל, 'מבוא לדפוס צילום של רמב"ם דפוס רומי, עמ' 23–24
- רבי משה בן מימון – תולדות חייו ויצירתו הספרותית, ירושלים תש"ך, עמ' קיב-קיג
- רבנו משה בן מיימון, חייו ספריו פעולותיו ודעותיו, ירושלים תרצ"ה, עמ' כח
- מישלו, ד', 'על השקילה המאוזנת של צרכי הבריות במצוות שבין אדם לחברו', דף שבעי, אוניברסיטת בר-אילן, 185 (פרשת בהר, תשנ"ז), עמ' 5
- מלמד, א', 'ענישה או שיקום?', תל-אביב תשמ"ח
- 'מנהגי סדר חליצה דק"ק פירארא', קובץ בית אהרן וישראל, גיליון מג (תשרי-חשוון תשנ"ג), עמ' כז
- מרגליות, ר', 'הרמב"ם והזוהר, ירושלים תשי"ד (תדפיס מתוך סיני, כרכים לב-לד, תשי"ג-תשי"ד)
- נאה, י', 'תשובות להערות הגרי"ח סופר', מוריה, שנה כג, גיליון ו-ט (אלול תש"ס), עמ' רעג
- נבון, ח', פרשות, מעלה אדומים, תשס"ה, עמ' 212
- נשר, ב"צ, 'מצות התשובה', המרכז הקהילתי איחוד שיבת ציון, תשס"ב, עמ' 32
- סבתו, ח', באור פניך, עיונים בסוגיות מן התלמוד, תל-אביב תשס"ה, עמ' 129–132
- סבתו, מ', כתב יד תימני למסכת סנהדרין (בבלי) ומקומו במסורת הנוסח, ירושלים תשנ"ח, עמ' 81–80
- סגל, י', 'בענין שליח ציבור שהגון להתפלל', שנה בשנה, תשמ"ה, עמ' 201, עמ' 205, עמ' 207
- סולובייצ'יק, ח', שו"ת כמקור היסטורי, ירושלים תשנ"א, עמ' 124
- סולובייצ'יק, י"ד, 'בשורת התשובה לישראל', שנה בשנה, תשמ"ה, עמ' 136
- סופר, י"ח, 'בענין חומר איסור גזל', מוריה, שנה כג, גיליון א-ב (כסלו תש"ס), עמ' קכה

רשימה ביבליוגרפית

- סיגאוי, ס', 'על תשובתו של ר' אלעזר בן דורדיא', דרך אגדה ד-ה (תשס"א-תשס"ב), עמ' 141-149
- סימון, א', יונה, בסדרה 'מקרא לישראל', מברא, עמ' 3-4
- סיני, י', 'שיטת הרמב"ם בעניין כשרותם של רשעים לעדות', מגל יב (תשנ"ח), עמ' 298, עמ' 307-306, עמ' 310
- פאור, י', 'עיונים בהלכות תשובה לרמב"ם', סיני סא (תשכ"ז), עמ' רנט, הערה 1
- עיונים במשנה תורה להרמב"ם, ירושלים תשל"ח, עמ' 166 ואילך, עמ' 247-253
- פוס, א"מ, משפט לאברהם, קובץ מאמרים במשפט העברי, ירושלים תשס"ה, עמ' ז-י
- "ראשי פסיפסים" - Tally, לשוננו כד (תש"ך), עמ' 70
- פייקאד, מ', בימי צמיחת החסידות, ירושלים תשל"ח, פרק רביעי: 'עבירה צורך תשובה', עמ' 175-203
- פלר, ש"ז, 'הרהביליטציה - מוסד משפטי מיוחד מחויב המציאות', משפטים א (תשכ"ח-תשכ"ט), עמ' 497, עמ' 510
- פרדס, ח', 'שיטות הראשונים בדין תקנת השבים', לכבודה של תורה ב (תשמ"ה), עמ' ל-מ
- פרידמן, מ"ע, 'משור"ת רב האי גאון - קטעים חדשים מן הגניזה', תעודה ג (תשמ"ג), עמ' 79
- פרידמן, ש"י, 'הפתגם ושברו - עיון בתרבות המשל בספרות התלמודית', JISJ, כתב עת אלקטרוני למדעי היהדות 2 (תשס"ג), עמ' 74, הערה 183
- פרימר, א"א, 'נשים בתפקידים ציבוריים בתקופה המודרנית', אפיקי יהודה, לזכר הרב י"ג רשוני, ירושלים תשס"ה, עמ' 330
- פרישטיק, מ', ענישה ושיקום ביהדות, ירושלים תשמ"ו, עמ' 124 ואילך
- צמבליסט, ח"ג, 'זוטות מהים', שמעתין כט, גיליון 107-108 (כסלו-אדר תשנ"ב), עמ' 137, אות ה
- צמח, א', 'כשירות עברייני לכהן כנבחר ציבור, תל-אביב תשס"א
- קאהן, ח', 'בדין אונאה היכא דליכא רמאות', קול התורה, חוברת לט (תשרי תשנ"ו), עמ' צט-קא; חוברת מ (ניסן תשנ"ו), עמ' רנא-רנג
- 'השואל על המקח ואין בדעתו לקנות', קול התורה, חוברת לט (תשרי תשנ"ו), עמ' קא-קג
- קאפח, י', 'ופליגא במשנת הרמב"ם', כתבים, ירושלים תשמ"ט, עמ' 557
- קדרי, ע', הגות והלכה ב'הלכות תשובה' לרמב"ם, מחקר לשם קבלת תואר דוקטור, אוניברסיטת בן גוריון בנגב, אייר תש"ס, עמ' 12 ואילך, עמ' 41 ואילך, עמ' 146, עמ' 229, עמ' 232 ואילך
- קויפמן, י', תולדות האמונה הישראלית, תל-אביב תש"ך, כרך ב, ספר א, עמ' 284-287
- קולא, ע', 'האסור לדון את המלך - או נקודת מפגש בין תורה שבכתב לתורה שבעל-פה', ביכורים ג (תשמ"ו), עמ' 61
- קושלבסקי, ר', 'אגדת בן דורדיא - הצהרה מונותיאסטית כנגד תפיסה מיתית', מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי יח (תשנ"ו), עמ' 7-18
- קיסטר, י', 'גישת היהדות לעברייני ולשיקומו', הפרקליט כה (תשכ"ט), עמ' 481
- קירשנבאום, א', הרשעה עצמית במשפט העברי, ירושלים תשס"ה, עמ' 121 ואילך
- קרול, ש', 'בענין תשובה בחייבי מיתות ב"ד', בני ציון, ירושלים תשנ"ג, עמ' שח
- קריגר, ב"צ, יונה, ישראל ואומות העולם, ירושלים תשנ"ז, עמ' 111-117, עמ' 118-124
- קרטנר, ש', 'אישיותו ופעולותיו של שאול המלך', ישורון יא (תשס"ב), עמ' תשצד

רשימה ביבליוגרפית

- רבינוביץ-תאומים, ב', 'זקני דיינים', התורה והמדינה ט-י (תשי"ח-תשי"ט), עמ' סט ואילך
- רבינוביץ, ק', 'על התשובה', הצופה, ט' בתשרי תשנ"ו (3.10.95), עמ' 4
- רוזנטל, ד', 'כהן שהרג את הנפש אם עולה לדוכן', כבודה של תורה ד (תשמ"ח), עמ' צא-צד
- רוזנטון, י', 'תשובה וצדק - מתח ומשמעותו', הצופה, כ"ט באלול תשנ"ה (24.9.95), עמ' 2
- רוס, י"י, 'התשובה - חוויה פנימית או עשיית מעשים?', הגות ג, תשובה ושבים, ירושלים תש"ם, עמ' 139-151
- ריינמאן, א"ל, 'בענין חייבי כריתות שלקו נפטרו מידי כריתתן', אור המזרח מד, חוב' ג-ד (ניסן-תמוז תשנ"ו), עמ' 165-170
- ריינר, א', 'רבנו תם ואנרי רוזן שמפניה - הילכו שנים יחדו בלתי אם נועדו', חוברת לזכרו של י"מ תא-שמע, ירושלים תשס"ה, עמ' 29-36
- רפאל, י', ספר החסידות, ת"א תשכ"ב, עמ' קלה
- רפפורט, ש', 'לימים נוראים', קובץ בית אהרן וישראל, שנה ה, גיליון ו (אב-אלול תש"ן), עמ' ז-ח
- רקובר, נ', 'בעיות יסוד בהלכות גניבה במשפט העברי', סיני מט (תשכ"א), עמ' שפב-שפג
- גדול כבוד הבריות - כבוד האדם כערך על, ירושלים תשנ"ט, עמ' 33, עמ' 64
- עמ' 95, עמ' 131-132, עמ' 134, עמ' 149-150
- 'ההגנה על כבוד האדם', סדרת מחקרים וסקירות במשפט העברי, חוברת נד
- 'ההגנה על צנעת הפרט, ירושלים תשס"ו, עמ' 24 ואילך, עמ' 155, עמ' 170 ואילך, עמ' 218, עמ' 234
- זכות היוצרים במקורות היהודיים, ירושלים תשנ"א, עמ' 54, עמ' 68
- מטרה המקדשת את האמצעים, ירושלים תש"ס, עמ' 21, עמ' 30 ואילך, עמ' 31
- עמ' 67-87, עמ' 116 ואילך, עמ' 126, עמ' 170, עמ' 301 ואילך, עמ' 302, עמ' 309 ואילך, עמ' 321 ואילך, עמ' 363, עמ' 387, פרק תשיעי, הערות 50-53
- המסחר במשפט העברי, ירושלים תשמ"ח, עמ' 94, הערה 136
- מסירות נפש, הקרבת היחיד להצלת הרבים, ירושלים תש"ס, עמ' 104
- 'מעמדו של עבריין שרצה ענשו', סדרת מחקרים וסקירות במשפט העברי, משרד המשפטים, חוברת ה, תשל"ל-1970
- המשפט העברי בחקיקת הכנסת, ירושלים תשמ"ט, עמ' 632, כך א, עמ' 570-584
- המשפט העברי בפסיקת בתי המשפט בישראל, ירושלים תשמ"ט, כך א, עמ' 130, 174, 207, 524, 528, 533
- עושר ולא במשפט, ירושלים תשמ"ח, עמ' 51, הערה 40, ועמ' 52, הערה 44
- 'על לשון הרע ועל הענישה עליה במשפט העברי', סיני נא (תשכ"ב), עמ' קצו-רט, שכו-שמה, שלא-שלה
- 'פרקים בסדרי הדין הפלילי במשפט העברי', הפרקליט יח (תשכ"ב), עמ' 25
- שלטון החוק בישראל, ירושלים תשמ"ט, עמ' 96, עמ' 146, עמ' 153-154, עמ' 157, עמ' 584
- השליחות וההרשאה במשפט העברי, ירושלים תשל"ב, עמ' 80, הערה 7
- שאנן, ח"ש, 'השעיית חשוד ופתיחת תיק חקירה', תחומין טז (תשנ"ו), עמ' 340
- 'תשובת רבינו שלמה מן ההר אל הרמב"ן בענין החוטאים והחוזרים בתשובה', מוריה קז-קח (אלול תש"ם), עמ' ג
- שביד, א', עיונים בשמונה פרקים לרמב"ם, ירושלים 1989, עמ' 88 ואילך

רשימה ביבליוגרפית

- שהם – שטיינר, א', 'היחס החברתי לאדם החריג בחברה היהודית באירופה בימי הביניים', חיבור לקבלת התואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ב
- שוקק, ש', 'מקום שבעלי תשובה עומדין', בתוך: יובל אורות, ירושלים תשמ"ח, עמ' 254–245
- 'ספר הישר' במסגרת ספרות המוסר העברית במאה הי"ג, חיבור לשם קבלת תואר דוקטור, האוניברסיטה העברית בירושלים תשמ"ו
- שינברגר, צ', 'במצות תשובה וכפרת יום הכיפורים', קובץ בית אהרן וישראל, שנה כ, גיליון א (קטו), תשרי – חשוון תשס"ה, עמ' כג, עמ' כה – כו, עמ' לב
- 'שלילת כהונה של חבר פרלמנט כתוצאה מאישום בפלילים', פרלמנט, המכון הישראלי לדמוקרטיה 32 (תמוז תשס"א), עמ' 1–4
- שמש, א', עונשים וחטאים, ירושלים תשס"ג, עמ' 82–96
- שמשוני, צ', 'עיון בשני סיפורים בתלמוד הבבלי', צוהר ה (חורף תשס"א), עמ' 111–124
- שניאורסון, ב"ש, 'מגליונות הש"ס על מסכתות מגילה – תענית', מוריה כב, גיליון ה-ו (אדר תשס"ב), עמ' עט
- 'תשובה וידויו אי מועיל בעיר הנדחת ובהרוגי בית דין', ישורון יג (אלול תשס"ג), עמ' שלב – שלד
- שניאורסון, מ"מ, 'ביאורים לאיגרת התשובה', בתוך: רש"י כהן, שי כהן, חלק א, עמ' קסה – קסט
- שפיצר, ש"י, 'שאלות ותשובות רבינו יהודה החסיד בעניני תשובה', ספר הזיכרון לרבי ש"ב ורנן, ירושלים תשנ"ו, עמ' ר, רד – רה
- שפירא, ד"ש, 'בסוגיא דחובל בחברו ומזיק ממונו', ספר היובל לכבוד הגרי"ד סולובייצקי, ירושלים תשמ"ד, עמ' תרטז
- שפירא, ח', 'הדחת רבן גמליאל – בין הסטוריה לאגדה', ציון 30 (תשנ"ט), עמ' 5–38
- שפרבר, ד', מנהגי ישראל, חלק א, ירושלים תש"ן, עמ' קמב
- שציפנסקי, י', התקנות בישראל, ירושלים תשנ"א – תשנ"ג, כרך א, עמ' שפז ואילך, ועמ' שצג ואילך; כרך ב, עמ' תפד ואילך; כרך ד, עמ' קכב
- שרביט, ש', מסכת אבות לדורותיה, ירושלים תשס"ד, עמ' 291 ואילך
- שרגא, ב', 'השגת גבול בין שכנים', שערי צדק ג (תשס"ב), עמ' 171
- תא – שמע, י"מ, בדברים רבה, מהד' מ"א מירקין, עמ' 124, ובהקדמה, שם, עמ' טו
- 'הלכה מנהג ומסורת ביהדות אשכנז במאות הי"א – י"ב', סידרא ג (תשמ"ז), עמ' 85, בעמ' 113–114
- כנסת מחקרים – עיון בספרות הרבנית בימי הביניים, כרך ב: ספרד, ירושלים תשס"ד, עמ' 139, עמ' 202
- מנהג אשכנז הקדמון, ירושלים תשנ"ב, עמ' 47
- תשובה ופסיכולוגיה, דברים שנאמרו במכללת יעקב הרצוג להכשרת מורים ליד ישיבת הר עציון, אלון שבות תשס"א

- 'Annulment of a Conviction of Crime, A Model Act, National Council on Crime and Delinquency,' 8 Crime and Delinquency (1962), p. 97
- Finkelstein, L., Jewish Self-Government in the Middle Ages, pp. 30-31, 175, 179
- Friedman, S., 'The Further Adventures of Rav Kahana – Between Babylonia and Palestine,' in: The Talmud Yerushalmi and Graeco-Roman Culture (ed. P. Schafer), III, p. 266

רשימה ביבליוגרפית

- Hand, G., J. Geogel, and C. Sasse, European Electoral Systems Handbook, London, 1979
- Herzog, I., The Main Institutions of Jewish Law, London 1939, vol. 2, p. 56
- The Inter-Parliamentary Union, Parliaments of the World (Gower, 1986), pp. 70-101
- Lewin, Kurt, 'Frontiers in Group Dynamics: Concept, Method and Reality in Social Science,' Human Relations 1 (1947), pp. 5-42
- Living it Down, The Problem of Old Convictions – The Report of a Committee set up by Justice, the Howard League for Penal Reform, The National Association for the Care and Resettlement of Offenders (1970), pp. 36-38, 44-46
- Shokek, S., Jewish Ethics and Jewish Mysticism in Sefer ha-Yashar, Jewish Studies (Lewiston, N.Y.), vol. 8, 1981
- Weinberger, M., 'The Baal Teshuva and the Jewish Community: Re-entry Problems,' Journal of Halacha and Contemporary Society, 12 (1986), p. 122
- Zunz, L., Die Ritus des Synagogalen Gottesdienstes, Berlin 1919, pp. 204-210